

Proleter DEVİRİMCİ DURUŞ

Devrimler tarihin lokomotifidir!

Aylık siyasal dergi

Kasım 2011 Sayı: 5

Fiyatı: 2 TL (KDV dahil)

Van'da yaşanan deprem, ölümlerin ve ardından yaşanan acıların, bir "doğal afet"ten kaynaklanmadığını bir kez daha ortaya koydu. "Deprem değil, binalar öldürür" diyorlar. Gerçekte öldüren kapitalizmdir! O şehirlerin yanlış yere kurulmasından çürük binalar yapılmasına, o binalara verilen izinlere kadar, her aşamada azami kar dürtüsüyle işleyen kapitalizmi görüyoruz.

Van depreminde resmi rakamlara göre, 600'den fazla kişi öldü. Kaç kişinin enkazların altında kaldığı ve "kayıp" sayıldığı ise bilinmiyor. Binlerce yaralı var. Onbinlerce de evsiz... Bu rakamlar, depremin doğal sonuçları değil! Yetersiz ve geç başlayan arama-kurtarma çalışmaları, sınırlı sayıda ve sağlıksız çadırlar, halka ulaşmayan yardımlar, bu duruma isyan eden halkı "provokatör" ilan eden yetkililer, copla, biber gazıyla saldıran polisler...

Bir de yüreklerde açılan yaralar var... Depremi bile şovenizm için kullanan, insanlıktan nasibini almamış kişilerin ortalığa saçtığı zehirli hava, çok daha öldürücü! Yardım paketini bile Türk bayrağı ve taşla dolduran taş yürekliğin yarattığı soğukluk, çok daha dondurucu!

Kapitalizm hem fiziken, hem ruhen öldürüyor! Ancak tüm çabasına rağmen "büyük insanlık"ta hala öldürmeyi başaramadığı kardeşlik ve dayanışma ruhu, umut taşıyor, direnç veriyor... İnsanlığı ısıtan da, gönderilen battaniye, giysi ve yiyecekler değil, kararmayan-karatılmayan bu yürekler oluyor...

Sayfa 2'de sürüyor

Deprem değil KAPİTALİZM ÖLDÜRÜR!

Deprem değil KAPİTALİZM ÖLDÜRÜR!

“Deprem herkesi eşitliyor”, “29 saniyelik eşitlik” deniyor. Oysa depremde bile “eşit” değiliz! Aksine deprem, sınıf farkını tüm çıplaklığı ile gözler önüne seriyor. Ölenlere, yaralı kurtulanlara, aç ve açıkta kalanlara bir bakın, içlerinde zengin biri var mı?

Yaptığı binalar yerle bir olmuş bir müteahhit, sadece siva çatlağı oluşmuş villasında rahatça yaşıyor. Dahası, halk çadırsızlıktan isyan ederken, onun bahçesinde Kızılay’ın iki çadırı bulunuyor. Polis, çadır için isyan eden halka saldırıyor, müteahhit ise kanal kanal dolaşıp televizyonlarda kendini akıyor. Devletin onunla bir sorununu, bir işi yok!

Sadece çürük binayı yapanlarla değil, ona bu izni verenlerle de yok! Depremde en büyük hasarı yaşayan Erciş’te, yıkılan binaların ruhsatını veren AKP’li belediye başkanı, şimdi milletvekili koltuğunda! Başta Başbakan Erdoğan olmak üzere AKP’li Bakanların koruması altında!

Marmara depreminden bu yana toplanan deprem vergileri, “duble yollar” a gitmiş... Otomobil tekelleri daha fazla araba, petrol tekelleri daha fazla benzin satsın diye... Sadece deprem vergileri mi? Büyük oranda işçi ve emekçilerin sırtından dolan devlet kasası, burjuvazinin ve onun uşaklarının emrinde! Onları krizden kurtarmak, azami karlarını garanti altına almak için ağızına kadar açılıyor. İşçi ve emekçilere ise, cop ve biber gazı olarak dönüyor. Onlar kendi yaralarını kendileri sarmak, acılarını paylaşarak azaltmak zorundalar.

Aç gözlü kapitalizm, halkın acısını, felaketini bile, ranta çevirmenin peşinde. Depremle birlikte inşaat ve ona bağlı sektörler gelişecek, yeni kar alanları açılacak diye seviniyorlar. “Kentsel dönüşüm” adını verdikleri yıkım projesini hayata geçirmenin bir fırsatı olarak değerlendiriyorlar. Kıt kanaat birikimleriyle başını bir gecekonduya sokmuş halkın evlerini yerle bir edeceklerini, buna karşı direnenleri ezip geçeceklerini haykırıyorlar.

Her şey büyük tekellere yeni alanlar açmak, karlarını katlamak için... Krizi, işçi ve emekçilerin sırtına yıkıp, patronları kurtarmak için... Devletin kasası, biriken fonlar, hepsi onların hizmetine sunulmuş durumda...

Bunlar da yetmiyor, “güncelleme” adı altında zam furçası, ÖTV adı altında vergi soygunu, tam gaz gidiyor. Başta elektrik ve doğalgaz olmak üzere, ona bağlı her şey iki kat zamlanırken, asgari ücrete yüzde 3 gibi komik artışlar yapılıyor. “Gün ışığından daha fazla yararlanma” denilerek, çalışma saatlerinin uzatılması ve Cumartesi günlerinin işgünü olması dillendiriliyor. Kısacası saldırıların, sömür ve soygunun ardı arkası kesilmiyor.

Türkiye, ortalama 12 saatlik işgünü ile dünyada en uzun saat çalışan ülkelerin başında geliyor. Aynı şekilde gelir dağılımı en bozuk ülke

sıralamasında da ilk üç içinde yer alıyor. Buna karşın Türkiye’nin ekonomisinin büyüdüğü, G-20 içinde yer alarak gelişmiş ülkeler ligine yükseldiği, dünya sermayesinin Türkiye’ye aktığı söyleniyor, bundan övünç duyuluyor. Ekonomik büyümenin sanallığı bir yana, bunun kime yaradığıdır bizi asıl ilgilendiren. Bir yerde servet birikirken, diğer yerde sefalet birikiyor. Zengin daha zengin, yoksul daha yoksul oluyor.

Emperyalist-kapitalist sistemin başında yer alan Amerika’da bile, zengin ve yoksul arasındaki uçurum, devasa boyutlara ulaşmış durumda. Yıllarca televizyon karşısında aptallaştırılmış, güvenlik paranoyası içinde alıklaştırılmış Amerikan işçi ve emekçileri bile, bu duruma artık isyan ediyorlar. Aylardır “Wall Street eylemleri” olarak anılan eylemlerle sokakları dolduruyor, borsa ve bankaların önünde çadır kurup oturuyorlar.

İspanya, İtalya, Fransa gibi Avrupa’nın belli başlı ülkelerinde de işçi ve emekçiler, krize karşı daha fazla seslerini yükseltiyor, eylemlerini arttırıyorlar. Yıllardır eylemlerine ara vermeden devam eden, defalarca genel grev yaparak hayatı durduran Yunan halkı ise, Papandreu hükümetini IMF programlarını referanduma götürmek zorunda bıraktı.

Amerika’dan Avrupa’ya, Asya’dan Afrika’ya dünyanın dört bir yanında kitleler, doymak bilmez kapitalizme karşı ayaklanmış durumdadır. Kapitalizmin, insana, doğaya düşmanlığı, onları hem fiziken, hem de ruhen öldürmesine duyulan tepki, artık dayanılmaz boyutlara ulaştı ve isyanları tetikledi.

Bundan yüz yıl kadar önce Rosa Lüksemburg “ya barbarlık içinde yok oluş, ya sosyalizm” demişti. İnsanlık, “barbarlık içinde yok oluş” a karşı direniyor. Henüz “sosyalizm” hedefi yaygın olmasa da “başka bir dünya mümkün” diyor ve onun arayışını sürdürüyor.

Bu ay, Ekim devriminin 94. yılını kutluyoruz. Rusya’da patlak veren bu devrim, insanlığın önüne yeni bir ufuk açmış, sömürsüz-sınıfsız bir toplum kurulabileceğini göstermişti. Buzu kırıp, yolu açmıştı. Şimdi o yoldan yürünüyor. Kapitalizmin insanlıkla birlikte kendini yok edeceği hızlanırken; sosyalizm, insanlığın özlemi, umudu olarak yeniden canlanıyor!

Okurlara...

Merhaba,

Ekim ayı tüm dünyanın kitle hareketleri ile sarıldığı bir ay oldu. Wall Street eylemleri, bir yıl önce İngiltere ve Fransa’da patlayan, Aralık ayında Arap coğrafyasını sarsan kriz karşıtı kitle eylemlerinin yeni dalgasının kapitalist dünyanın kalbi ABD kıyılarını dövmekte olduğunu gösterdi. Dünya halkları, birinin bıraktığı yerden devam ederek, deneyimlerini diğerinin başlangıç noktası haline getirerek, güçleniyor, mücadeleyi büyütüyor.

Ülkemizde ise, işçi ve emekçiler kıdem tazminatının gaspından yeni sendikalar yasası ile kitlelerin örgütsüzleştirilmesine, sivil faşistlerin yeniden piyasaya sürülmesinden Kürt hareketine dönük operasyon ve katliam bombardımanına kadar çok çeşitli sorunlarla mücadele etmekle karşı karşıya. Bu mücadele henüz parçalı ve zayıf. Ancak kitlelerin öfkesi güçlü, arayışları büyük... Daha fazla çalışmak ve kitlelerin arayışlarına cevap olabilmek gerekiyor.

Van’daki deprem, sadece evlerin değil, devletin de yıkımına tanıklık etti. Depremle mücadele, ülkenin her tarafından harekete geçen işçi emekçi kitlelerin dayanışması ile başarılı.

Gündemdeki konulara ilişkin yazıları dergimiz sayfalarında bulabilirsiniz.

Bir sonraki sayımızda görüşmek üzere...

“Hücreler kitabı Dava Dosyası”nı büromuzdan ve kitapçılardan temin edebilirsiniz.

5. sayıda

3	Depremi ortaya serdiği gerçekler
5	Enkazın içinden
6	Vergi soygununa son
7	Savranoglu Deri’de direniş
8	BES’te mücadele ve kazanım
8	1 Mayıs mahallesinde eylem
9	Ankara’da 8 Ekim mitingi
9	Genç-Sen kapatılamaz
10	Kongre hareketi ve Çatı Partisi
11	Faşist saldırılar
12	Kaddafi öldü işgal sürüyor
14	Kapitalizmin kalbi işgal altında
16	Dünyanın “öfkeli”i eylemde
17	Şili’de direnişe devam
18	Metris’te dönüm noktası
19	Suzan şimdi sonsuzlukta
20	Geleceğimizin köprüsü tarihimiz
21	Türkiye’de egemen sınıfların klik çatışmaları-5

Van'da 7.2 büyüklüğünde bir deprem gerçekleşti. Ve depremin şiddeti, daha ilk andan itibaren düzenin bütün çarpıklıklarını, pisliklerini ortaya döktü.

Yardımlar engellendi

Depremi yaşadığı ilk 24 saat içinde Başbakan Erdoğan dahil, birçok bakan ve etkili-yetkili kişiler Van'a gittiler. Ancak bu gidiş, depremzedelerin hiç de hayrına değildi. Güvenlik tedbirleri had safhaya çıkmış, enkaz kurtarma çalışmaları bir tarafa bırakılmıştı.

Zaten **devletin Marmara depreminin çıkardığı en önemli ders, güvenlik güçlerini en kısa sürede seferber edip, devletin müdahalesini sağlamaktır.** Marmara depreminin ilk günlerinde işleminde devrimcilerin de bulunduğu gönül-

nun fotoğrafı ile Van'a ziyarete gelen Bakan Mehdi Eker'in önüne kendini atmasaydı, oğlunu kurtaramayacaktı. Oysa oğlunun o binanın enkazının altında olduğunu defalarca söylemişti.

Şoven tepkiler

Van halkı, depremin şokunu üzerinden atamamışken, şoven söylemlerin üstlerine boca edilmesinin şokunu da yaşadı. Televizyon sunucularından, sosyal medyaya, yılların şoven duygularıyla dumura uğramış beyinler, yine kin ve öfke kustular. Tıpkı Marmara Depremi'nin en fazla vurduğu Gölcük'te askerlerin dansöz oynattıkları için Allahın gazabına uğradığını söyleyen dinci gericiler gibi, şoven milliyetçiler de Van depremini, "asker öldüren Kürtlerin Allah tarafından cezalandırılması" olarak görüyor, "tak-

güvenlik güçlerince çevrilmişti. **Evleri yıkılanlar, bu çadır kentlere yaklaştırmıyordu bile.** Diğer yandan halkın ezici çoğunluğu evlerinin yanından ayrılamıyor, şehir dışındaki çadır kentlere gitmiyordu. Bir kısmı enkaz altındaki yakınının çıkmasını bekliyor, bir kısmı da evlerinin yağma edilmesinden korkuyordu.

Kızılay'ın çadırları son derece yetersiz ve sağlıksızdı. Yağmurda içi ıslanıyor, soğuk olduğu gibi içeride hissediliyordu. **Van'ın ihtiyacı 160 bin çadır iken, Kızılay'da toplam 45 bin çadır vardı. Kızılay yetkilileri, bunun da bir kısmının Suriyeli mülteciler ile Somali'ye gönderildiğini ve daha da azaldığını söylüyorlardı.** Marmara Depremi'nin üzerinden 10 yıl geçmesine rağmen, Kızılay'ın bu yönde hiçbir hazırlığı olmadığı ortaya çıktı böylece.

Ama sadece Kızılay'ın mı? Devletin hiçbir hazırlığı yoktu! Öyle ki, Marmara Depremi'nden bu yana kesilen "deprem vergileri"nin nereye harcandığı bilinmiyordu. Gazetecilerin bu konudaki sorularına Maliye Bakanı Mehmet Şimşek, pişkince sırtarak, "yollara, okullara, sağlığa..." diye sıralıyordu. Yani deprem dışında her yere harcandığını söylüyordu. **Eğitimin ve sağlığın paralı hale getirildiği ülkemizde, buralara da harcanmadığı ortadaydı. Öyleyse o paralar tıpkı işsizlik fonunda olduğu gibi yine patronlara, devlet bürokratlarının cebine indirilmişti.**

Devlet çıplak zor demektir

Çadırsız ve ekmeksiz kalan halkın öfkesi sokaklara taşınca, karşısında yine polisin copunu, gazını buldular. **Devlet, deprem vergisi olarak halktan kestiği paraları, çadır ve battaniye olarak değil, cop ve bomba olarak yağdırıyordu halkın üstüne.**

Aynı durum tutsaklar için de geçerliydi. Van hapishanesi, depremle birlikte yıkılmış 150 mahkum firar etmişti. Bunlardan 50'si ailesinin durumunu öğrendikten sonra geri dönmüştü. Artçı depremlerle koğuşlar sarsılırken, kapılara kilit üzerine kilit vurdular, mahkumları ölümle baş başa bıraktılar. Sarsıntılarda gardiyanlar kaçıyor, askerler cezaevi çevresinde silahlarını doğrultmuş, mahkumların kaçmaması için nöbet tutuyordu. Bunun üzerine **Van Hapishanesi'nde isyan çıktı. Mahkumlar, yatakları ateşe vererek seslerini duyurdular.** BDP'li milletvekilleri, idareden cezaevinin onarılmasından sonra mahkumların yeniden Van'a getirileceği sözünü alarak, mahkumları ikna ettiler. İsyan ancak bu şekilde bastırıldı ve mahkumların sevkleri başladı.

Devlet, Van depreminde sadece çıplak zor ile vardı. Çadır isteyen halka saldırıyor, gönüllülerin yardımlarını engelliyor, mahkumları depremin

Depremin ortaya serdiği gerçekler

Devletin Marmara depreminden çıkardığı en önemli ders, güvenlik güçlerini en kısa sürede seferber edip, devletin müdahalesini sağlamaktır. Marmara depreminin ilk günlerinde işlerinde devrimcilerin de bulunduğu gönüllü grupları çalışmış ve çok önemli işler de yapmışlardı. Devlet, günler sonra denetimi eline alırmaz, devrimcileri gönüllülerini yardımların dışına itmişti. Her tür çalıp-çırpma da ondan sonra başladı. Van'da da bunu yaptılar. Enkaz altında kalanları kurtarmak isteyen gönüllülerini engellediler. Öyle ki, farklı ülkelerden gelen yardım tekliflerini bile reddettiler. Her şey denetimleri altında olmalıydı!

lül grupları çalışmış ve çok önemli işler de yapmışlardı. Devlet, günler sonra denetimi eline almış ve alırmaz da devrimcileri-gönüllülerini yardımların dışına itmişti. Her tür çalıp-çırpma da ondan sonra başladı.

Van'da da bunu yaptılar. Enkaz altında kalanları kurtarmak isteyen gönüllülerini engellediler, kimseyi yanaştırmadılar. Öyle ki, farklı ülkelerden gelen yardım tekliflerini bile reddettiler. Her şey denetimleri altında olmalıydı! Gün boyunca "her şey kontrol altında", "gereken müdahaleler yapılıyor", "hiçbir şeye ihtiyaç yok" açıklamaları yapıp durdular.

Daha sonra bu durumu Başbakan Yardımcısı Beşir Atalay "kendi potansiyelimizi görmek istedik" diye açıklayacaklardı. Bir **deprem için en kritik zaman olan ilk günlerde dış yardımların önünü keserek, göz göre göre cinayet işlemişlerdi.** Onların "potansiyellerini görmeleri" yüzlerce emekçinin canına mal olmuştu. On binlercesinin ise, aç ve açıkta kalmasına...

Kurtarma ekiplerinin başarısı üzerine bolca övgüler dizildi. Oysa bu ekipler hem yetersiz, hem eğitimsizdiler. Öyle ki, Van depreminin simgesi haline gelen Ferhat'ı, enkazdan çıkarmalarına rağmen kurtaramamaları, bunun sonucuydu. Ferhat gibi birçok kişi, doğru müdahaleler yapılamadığı için kurtarıldıktan sonra öldüler. Keza enkazların kaldırılmaya başlandığı bir sırada, bir baba elinde oğlu-

dir-i ilahî" diyorlardı.

Sözlü tacizle de sınırlı kalmadı bu saldırılar. "Yardım paketi" olarak üstüne "kışlık battaniye-giysi" yazılan paketlerin bazılarının içinden Türk bayrağı ve taş çıktı. Paketi büyük bir umutla açıp böyle bir manzara ile karşı karşıya kalan bir depremzede, paketi aldığı yere getirip gösterdi. Ardından böyle 20'den fazla paket geldiği ortaya çıktı.

Televizyonlardan, sanal medyadan ve sınırlı sayıda "yardım paketi"nden çıkan bu şoven saldırı, gerçek bir yardımseverlik ve kardeşlik seliyle boğuldu. İlk günkü şoven tepkilerin yerini, dayanışma ve paylaşma mesajları aldı. Öyle ki, Bahçeli'den Erdoğan'a kadar devlet erkani da bu şoven saldırıları kınamak zorunda kaldılar.

Soğuk ve açlık içinde bir hafta

Van depremzedeleri, günlerce çadırsız, battaniyesiz kaldılar. Depremin ardından gelen soğuk ve karlı hava, bu koşulları daha da ağırlaştırdı. **Devlet yetkilileri, her şeye hakim görünür ve depremzedelerin ihtiyaçlarının karşılandığını söylerken, Van'a giden gazeteciler, televizyon ekipleri, halkın yaşadığı çileyi ve öfkelerini yansıtmadan edemediler.**

Kızılay'ın gönderdiği toplam 17 bin çadır, ilk önce bölgedeki polis, asker ve bürokratlara ayrılmıştı. Şehrin dışında çadır kentler kurulmuş ve etrafı

sarsıntılarıyla kilit altında tutarak ölüme terk ediyordu.

Gelen yardımlar ise önce yandaşlara dağıtılıyordu. Öyle ki **Van Belediyesi BDP'nin elinde olduğu için, oraya daha az çadır ve battaniye veriliyor, oluşturulan "kriz masası"na bile Van Belediye Başkanı dahil edilmiyordu.** Erçiş'te ise AKP'li belediye başkanı vardı, yardımların çoğu da oraya akıyordu.

Van'dan yükselen çılgınlıklar, televizyon ve gazetelerden yansımaya başlayınca, ilk günkü şoven saldırılar ve hayırhah tutum, yerini hızla yardım ve dayanışmaya bıraktı. Fakat Van halkı, depremin en zor günlerini soğukta ve aç kalarak geçirdi.

BDP'nin depremdeki edilgenliği

Van halkı, örgütsüzlüğün tüm sorunlarını ve sonuçlarını yaşadı. Oysa Van'da BDP'nin örgütlülüğü güçlüydü. Van'ın 8 milletvekilinden 4'ü BDP'liydi. Seçim döneminde okuma-yazma bilmeyenlere bile oy kullanma yöntemleri öğretecek kadar güçlü bir örgütlenme ağına sahip olan BDP, deprem döneminde aynı örgütlülüğü gösteremedi. Bunda devletin engellemeleri oldu kuşkusuz. Fakat Van Belediyesi başta olmak üzere bölgenin birçok il ve ilçesinde **toplam 55 belediye ellerindeydi. Devletin engellemelerine rağmen halka ulaşmayı başarabilirlerdi, başarmalıydılar. Devletle olan çatışma, bu kez de yardımların engellenmesine karşı yaşansaydı. Fakat böyle olmadı. BDP'liler, sürekli devletten şikayet edip durdular.** Oysa devlet buydu. Bu durumu hem devletin teşhiri için kullanabilir, hem de halkı aç ve açıkta bırakmaz, halkın kendilerine duyduğu güveni arttırabilirdi. BDP'li belediyelerin harekete geçmesi ve halka ulaşması, son derece geç ve yetersiz oldu.

Aynı günlerde devletin operasyonlarının sürmesi, kimyasal silahlarla 24 gerillanın katledilmesi, KCK gözaltılarının artması gibi birçok sorunla karşı karşıyaydı. Kuşkusuz onlar için de bir şeyler yapmak gerekiyordu. Fakat Van depremi, en azından ilk günler ön plana alınmalı, devletin ortada bıraktığı depremzedelere, ne pahasına olursa olsun ulaştırılmalıydı.

Deprem, yine ranta çevriliyor

Devletin depremdeki tutumu, bir yandan güvenliği arttırıp her tür yardımı engellemek iken, bir yandan da depremi yeni bir rant kapısına çevirmek oldu.

Marmara depremi sonrası, geçici olarak çıkarılan deprem vergisi nasıl kalıcı hale getirilmiş ve deprem dışında her şeye kullanılmışsa, Van depremi için toplanan paraların da büyük kısmı iç edilecektir. Sadece bununla da sınırlı kalmayıp Van depreminin yıkıntılarını yeni karlar vurmanın aracı haline getireceklerdir.

Sigorta şirketlerinden, inşaat sektörüne, patronlar ellerini ovuşturumaktadırlar. Çünkü yıkılan yerlere yeni binalar diclecek ve sigortalanacaktır. Van depreminde de en fazla yıkım kamuya ait binalarda olmuştur. Hastaneler, okullar, ya yıkılmış, ya da büyük zarar görmüştür. **Son 10 yıl içinde yapılan başta kamu binaları olmak üzere binalar çökerken, 30-40 yıllık binalar sapaşgılam ayakta kalmıştır.** Sözde son 10 yıldır depreme dayanıklı olup olmadığını kontrol etmek için "denetleme kurulları" oluşturulmuştur. Belediyelere bağlı bu denetlemenin nasıl yapıldığı ortadadır.

Son depremde en büyük hasarın yaşandığı Erçiş'in şimdiki belediye başkanı da, önceki de AKP'lidir. Ve yıkılan binalar, bu belediyeler zamanında ruhsat verilen binalardır. Bunların altında eski belediye başkanı, şimdi **AKP'nin Van milletvekili Fatih Çiftçi'nin imzası vardır. Ancak Çiftçi, depremden sonra kurulan "kriz merkezi"nin başına getirilmiştir.** Artan tepkiler üzerine ise, her zamanki gibi, "durumun yargıya intikal ettiği" söylenmekte ve "yargısız infaz yapılmaması" istenmektedir.

Başbakan Erdoğan, henüz depremin tüm sıcaklığı yaşanırken, "kentsel dönüşüm" adı altında yapılan yıkımlara hız vereceklerini açıkladı. Oy kaygısı da taşımadan hedefledikleri bölgelerde yıkıma başlayacağını duyurdu. **Depremdeki yıkımların faturasını da halka çıkartarak, yine halkı suçlayarak, böyle bir felaketi vurguna çevirmenin hesabını yaptı.** Bilindiği gibi uzun süredir "kentsel dönüşüm" adı altında başta İstanbul olmak üzere büyük şehirlerin en sağlam ve manzarası güzel yerleri gasp ediliyordu. Buralarda kurulan gecekondu yıkılıyor, halk yıllardır yaşadığı yerlerden göçe zorlanıyordu. Buna karşın büyük direnişler de yaşanıyordu. Şimdi **deprem, bu direnişleri güçsüz düşürmenin ve gecekondu yıkımlarının bahanesi yapılıyor.**

Oysa depremdeki yıkımların bunca ağır olmasının ve sonrasında yaşanan sorunların sorumlusu, bizzat devlettir. Tamamen kar amacıyla yaklaşan burjuvazinin devleti, halk için değil, hizmetinde bulunduğu burjuvazinin çıkarları için çalışır. O yüzden de yaşananlar doğal afet değil, kapitalizmin cinayetleri olur.

Bu cinayetleri durdurmak, afetlerin birer soygun aracı haline gelmesini önlemek için, daha fazla örgütlenmekten ve burjuvaziye, onun devlete karşı mücadele etmekten başka çıkar yolu yoktur. Van depremi, devletin gerçek yüzünü ortaya serdiği gibi, halkın örgütsüzlüğünü ve bunun ağır sonuçlarını da göstermiştir. Her konuda olduğu gibi bu konuda da yapılması gereken ilk şey, örgütlenmek, halkın dayanışma ve yardımlaşma duygularını güçlendirmek, kapitalizme karşı mücadeleye seferber etmektir.

Depremi ilk anı...

Takvim yaprakları 23 Ekim 2011'i ve saat 13.41'i gösterdiğinde, ben Van'daki öğrenci evimde uyuyordum. Kafama sıvaların düşmesiyle uyandım, aynı odada kaldığım arkadaşım kapıya koştu. Kapımız açılmadı, diğer ev arkadaşımızın kapımızı kırmasıyla dışarı çıkabildik. Merdivenlere yöneldiğimizde, merdivenler çökmüştü. Yangın merdiveninden kendimizi dışarı attık. İndiğimizde tek bir çeken bir kitleyle karşılaştık. Bölgenin siyasi yapısından dolayı "Hizbullah bombalı saldırı mı yaptı acaba" diye düşündüm. Deprem olduğunun farkına sonradan varabildim.

Beş dakika geçmeden yine sallandık, bu sefer sokaktaki evlerin camları patlamaya başladı. Oradan Beşyol Meydanı'na doğru kaçtık, orada da doğalgaz patlaması olmuştu. Etrafta gaz kokusu vardı ve herkes bir patlama olacağı korkusuyla kaçışıyordu. Biz de çadırkentin kurulduğu söylenen polis lojmanlarına gittik. Fakat bizi almadılar, orada oturan polisler dışında kimsenin giremeyeceğini söylediler.

İki saate yakın böyle dolaştıktan sonra, üniversite kampüsüne çadır kurulduğu haberini aldık. Otostopla kampüse gittik. Kampüste çadır kurulmamıştı ve insanlar ne yapacaklarını bilmiyordu. Kimse şoku üzerinden atamamıştı. Artçıların olması üzerine, bizi çim sahada topladılar. Ne battaniye vardı, ne çadır, ne de ısınmak için başka bir şey... Kampüste bulunan ve hasarlı olan öğrenci yurdundan yorgan aldık. Diğer öğrenciler de yurda girip yorgan, battaniye alarak kendilerini ısıtmaya çalıştılar. Okul idaresinin yaptığı tek şey, öğrencileri Van dışına göndermek oldu. Gönderdikleri yer ise, Tatvan ve Doğubeyazıt'tı. Öğrenciler için bir uçak kalkacağı söylenmişti ama, uçakta öğrenciden başka herkes vardı. Dekanlar, doçentler, öğretim üyeleri ile dolmuştu. Öğrenciler kendi başlarının çaresine bakacaktı.

Durum böyle olunca, fırsatçılarda eksik olmadı tabi. Köy minibüsleri akşam kampüste toplandı ve Batman, Iğdır, Ağrı, Diyarbakır gibi yakın şehirlere sefer yapmaya başladı. Gece saat 12'ye kadar kimse kalmadı kampüste. Biz de köy minibüslerinin birisiyle Diyarbakır'a gitme kararı aldık. 20 öğrenci bir köy minibüsüne doluştuk. Bizden toplam 850 TL para aldılar. Normalde 15 TL olan Van-Diyarbakır otobüs ücreti, depremle birlikte 45 TL'ye çıkmıştı. Bir de öğrendik ki, şoför depremden sonra Batman'a 3 sefer yapmış ve uykusuz durumdaymış. Direksiyon başında uyuya kalınca, bunu anladık. Uyarılarımızla şoför arabayı bir yere çekip durdu ve orada bir saat kadar uyudu. Oldukça ıssız bir yerdi, her taraf zifiri karanlıktı. Bölgeyi bilenler, PKK ile çatışmaların buralarda sıkça yaşandığını söylediler. Şoför uykusunu kısmen alınca, tekrar yola koyulduk. 8 saat süren yorucu ve tehlikeli bir yolculuktan sonra Diyarbakır'a ulaşabildik. Herkes gideceği şehre biletlerini aldı ve Diyarbakır'dan ayrıldık.

Depremde ilk anki şaşkınlığımız geçer geçmez, beş öğrenci arkadaş olarak, enkaz altında kalanlara yardım etmek istedik. Yıkılmış yerlere gittiğimizde, bizi enkaza yanaştırmadılar. Üniversite kampüsüne gittiğimizde ise, tam bir panik ve korku havası vardı. Başlangıçta çim sahada üç binden fazla öğrenciydik. Gece saat 12'ye geldiğinde ise, 20-30 kişi kalmıştık. Van'dan gitmek dışında seçeneğimiz kalmamıştı. Orada kalıp yardım çalışmalarına katılmak istiyorduk, fakat bu yönde bir örgütlülük yoktu, kişisel çabalarımız da engellenmişti. Van'dan ayrıldıktan sonra, Van'ı o şekilde bırakıp gelmiş olmanın sıkıntısını yaşadım. Her yerden Van'a gönüllüler gidiyordu. Ben de yeniden dönmek istedim. Ancak Van'da görüştüğüm arkadaşlar, kendilerinin gerekenleri yapmaya çalıştıklarını, geri dönmememi söylediler.

Aradan bir hafta geçmesine rağmen, depremin etkisini tam olarak üstümden atabilmiş değilim. Daha çok da orada kalıp yardım çalışmalarına katılamamış olmanın rahatsızlığını yaşıyorum. Deprem bir kez daha örgütlülüğün gerekliliğini ortaya koydu.

Van'dan bir öğrenci

Enkazın içinden...

Van depremini duyduğumuz andan itibaren, oraya gitmek gerektiğini kendi aramızda konuşmaya başlamıştık. Resmi ağızlardan “devletimiz duruma el koymuştur” açıklaması yapılırken, muhalif gazetecilerin yıkımın içinde yaptığı çekimler ve röportajlar, nasıl bir insanlık dramı yaşandığını gösteriyordu. Öylesine bir başıbozukluk, öylesine dağınıklık ve çaresizlik vardı ki. En yakını kaybetmiş olmanın acısı bir yana, bir de “general soğuk”la, “general korku”yla ve “general açlık”la savaşmaları gerekiyordu. Çoluk çocuk, buldukları bir naylon parçasının altında, yaşama savaşı veriyorlardı. Üstelik bir taraftan yıkımdan yakınlarını çıkarmaya, bir taraftan da çıkan cenazeleri gömmeye uğraşıyorlardı. Biz de gitmeli, acıların doruk noktasında olduğu bu yıkımda yanlarında olmalı, yaşamlarına omuz vermeliydik.

* * *

Yaptığımız pek çok girişimin ardından, günler sonrasında artık Van'dayız. Önce Erciş üzerinden geçiyoruz ve yol boyu yıkılmış, çatlamış evler, enkazlar ve çadırları görüyoruz. Bir grup arkadaş burada otobüsten iniyor, hem son durum hakkında bilgi almak hem de planlı ve verimli bir çalışma yapmak için merkeze gidiyoruz.

Bizi karşılayan bir arkadaşla merkezde yıkılan binaları dolaştık. Kocaman binalar yerle bir olmuş, yerinde büyük bir enkaz yığını kalmış. Aradan bir hafta geçtiği için, mahalledeki çocuklar deprem dehşetinden sıyrılmış ve binalardan kalan demir parçalarını topluyorlar. Fotoğrafını çekmek istediğimizde tepki gösteriyor. Yanımızda gelen Vanlı arkadaş da basının buradaki olayları çarpık bir şekilde göstermesinden dolayı, çocukların savunma mekanizmalarının kendini gösterdiğini belirtiyor.

KESK'in ve Van Belediyesi'nin ortak çalıştığı KESK Çadırına uğruyoruz. Burada görevlilerle konuşuyoruz; bize burada ve Erciş'te bir kriz masası kurulduğunu anlatıyorlar. Yemek çadırında karnımızı doyurduktan sonra gelen malzemelerin tasnif edilmesi gerektiğini belirtiyorlar. Böylece “mesaimiz” başlıyor. Çadırların yakınında bir binanın içini depo olarak kullanıyorlar. Önce çocuk ve kadın temizlik ürünlerini paketliyoruz, ardından gelen yardımların tasnifine geçiyoruz. Gıdalar ve yiyeceklerin hepsi birbirine karışmış durumda. Öncelikli olarak yiyecekleri ve giysileri ayırıyoruz, sonrasında gıdaları türüne göre ayırdıktan sonra paketlemeye geçiyoruz. Çay, şeker, makarna, yağ, çorba, margarin, kahvaltılık çeşitleri, bisküvi, çikolata tarzı şeyleri de pakete attıktan sonra, torbanın azgını bağlıyoruz. Çadırdaki çaylarımızı içiyor, burada bizim gibi gönüllü çalışmaya gelen diğer gruplarla sohbet ediyoruz. Burada çok yoğun bir çalışmanın olduğundan bahsediyorlar ve insan gücünün yetersizliğinden yakınıyorlar.

Kriz merkezinde çalışanlar da depremde kaybettikleri arkadaşlarını anlatıyor. Bir arkadaşlarının enkaz altında kaldığını, enkaz kaldırma çalışmaları yapılırken evden siyasi dergiler ve kitaplar çıktığı için çalışmanın durdurulduğunu ve arkadaşlarının ölümüne terk edildiğini söylüyor hüznle. “Ölüm eşitler” derler; ama eşitlemiyor işte. Yoksulsan, işçiysen, devrimci düşünceler taşıyorsan, enkaz altında bırakıyorlar seni. Belki sağ çıka-

bilecekken, ölüne bile ulaşamıyor arkadaşların. Yaşamın her alanında kıran kırana bir mücadele vermediğin sürece, ne eşitlik, ne de adalet var senin için. Cenazeni almak için bile, egemen sömürücü-şoven tutumlara karşı savaşmak gerekiyor.

* * *

Kriz merkezinden gelen arkadaşlar bizi bir başka çadıra alıyor ve bir toplantı yapıyoruz. Biz esas yıkım bölgesi olan Erciş'e gitmek istediğimizi söylüyoruz, hem oradaki durumu görmek, hem de en çok yardıma ihtiyacı olanlara yardım etmek istediğimizi belirtiyoruz. Onlar da o gün, gelen birkaç öğrenci grubunun memleketlerine geri dönceğini, insan gücüne ihtiyaç olduğunu söyleyip, orada çalışmamızı istediklerini belirtiyorlar. Sonuçta orada da bir yıkım var, nerede daha fazla ihtiyaç varsa orada çalışmak üzere geldik biz buraya. Bu koşullarda merkez çadırdaki kalıyoruz. Ertesi gün sabah erken kalkıp depolara gidiyoruz.

Organize Sanayi'de büyük bir depo burası. Ama gelen yardımlar, buraya bile sığmıyor. Deponun içi tam bir kargaşa. Burada da yiyecekler ve giyecekler birbirine karışmış durumda. Öncelikle tasnif ederek başlamak gerekiyor. Yine yiyecekleri, battaniyeleri, giysileri, çocuk ve kadın temizlik ürünlerini ayrı ayrı koyuyoruz. Depoya girdiğimiz andan itibaren üzerimiz toz duman. Ama paketlerin üst üste yığıldığını gördükçe ne yorgunluk kalıyor, ne kir-pas. Van MKM'den arkadaşlarla birlikte çalışıyoruz önce, sonra oradan bizi gıda paketlemesine veriyorlar. Paketleme bittiğinde kamyonlara yüklenip yıkım noktalarına dağıtımaya gidiliyor.

Büyük bir azimle çalışıyor insanlar. Çalışanların hepsi gönüllü. Biz geldiğimizde bir grup öğrenci artık ayrılacaktı, biz oradayken de yeni gelenler oluyordu.

* * *

Açlık ve yokluk, insanların içindeki kötü yönleri de açığa çıkartıyor. Devlet sorunu çözmediğinde, kendi çözümlerini bulmaya çalışıyor insanlar. Burada bencillik de giriyor devreye. Yardım çalışmaları daha ilk günden itibaren iyi bir organizasyonla gerçekleştirilmiş olsaydı, hiç kimsenin kendi başının derdine düşmesi gerekemeyecekti. Ama “ortada kalmışlık” duygusu, eğer çevresinde örgütlü bir güç göremiyorsa, insanlıktan çıkarıyor kimi zaman.

Böyle durumlarda fırsatçılarla çaresizler de birbirine karışıyor. Kimi depremzedeler depoların etrafında dolaşıyor ve bir şeyler alabilir miyiz diyerek ayrılıyorlar oradan. Kimi zaman tartışmalar yaşanıyor. Yardım alamayan ya da alamadığını

iddia eden insanlar, görevlilerle tartışıyorlar. “Mahalle komisyonu temsilcisi” olduğunu belirtip gelen birkaç kişi, yardımları erken almak adına çalışmalara katılmak istediklerini söylüyorlar. İşe başladıkları zaman kendilerine en iyi şeyleri seçtiklerini fark ediyoruz. Dağıtıma çıktığımızda bu durum daha net ortaya çıkıyor. “Komisyon başkan”ı olduğunu söyleyenler, kendi akraba ve arkadaş çevresine en önden ve en iyilerini verirken, diğerleri daha gerilerde kalıyorlar. Bunlara görevliler müdahale ediyor ve neredeyse her dağıtımda bir vukuat yaşanıyor. Kavgalar, gürültüler eksik olmuyor dağıtımlarda.

İnsanlar kriz merkezine başvurup oraya isimlerini yazdıyorlar; buradan bir tespit ekibi gidiyor bu isimlerin evine ve nelere ihtiyacı olduğunu yazıyorlar. Ona göre yardımlar ulaşıyor. Ama yardımı birkaç kere aldığı halde, kriz merkezinden ayrılmayanları da üzülerek görüyoruz. Hiç yardım alamayan birçok mahalle var hala, birçok kez yardım alanlar da.

* * *

Bu durum özellikle Erciş'te kendini daha fazla gösteriyor. Erciş merkezde neredeyse yıkılmamış ev kalmamış, kalanlarsa ha yıkıldı, ha yıkılacak. Burada yaşayanlar artçı depremlerde yıkılan evlerin olduğundan bahsediyorlar. Enkaz çalışması yapılmayan evler iliyor gözümüze, hasar görmeyen tek bina yok.

Deprem bu denli yıkıcı olduğunu gözlemlerle görmeyince anlayamıyorsun, inanın gelmiyor. Hem Van merkez hem de Erciş, hayalet şehre dönmüş neredeyse. Hava karardığı andan itibaren sokaklar boşalıyor. Bir çadırlar kalıyor sokakta, bir de ateş yakıp ısınmaya çalışan insanlar.

Erciş Belediyesi AKP elinde. Oranın insanlarıyla yaptığımız sohbetlerde genellikle birçok köye hala ulaşamamasından, ilçeye o kadar çok yardım gelmesine rağmen hiç yardım alamayan evlerin olmasından yakınıyorlar. AKP'ye oy verenlerin evlerinin bazı odalarının yiyecek deposuna dönmesinden kızgınlıkla bahsediyorlar.

* * *

Deprem olduğunda evinde olanlar daha önce böyle bir sallantı yaşamadıklarını anlatıyorlar. Van merkezde oturan yaşlı bir adam şöyle anlatıyor yaşadıklarını: “Akrabaların düğünü vardı o gün. Bizim evimiz iki katlıdır. Düğünden gelmiştik, odama geçmiştim biraz dinlenmek için. Salona geçmek istedim o sırada deprem oldu, odadan salona geçemedim sallantıdan. Beşik gibi sallanıyor, en son kapının kenarına tutunabildim ve sarsıntı geçene kadar o şekilde kaldım. Çok korkunçtu, Allah düşmanımın başına vermesin.

Aynı evde oturan yaşlı amcanın oğlu “o günden sonra deprem tekrar olursa eğer nerelerden nasıl kaçacağız, hepsinin planını yaptık” diyor.

Bir başka Vanlı yine depremin şiddetinin insanın ayakta durmasına bile müsaade etmediğini söylüyor ve ekliyor “Bundan sonrası için planımızı yaptık; hangi kapıdan kim çıkacak, kim hangi çocuğunu alacak hepsini konuştuk, anlaştık” diyor.

Bir başka Vanlı arkadaş ise, depremin en çok çocukları korkuttuğunu anlatıyor. Artık çocukların bir gözlerinin sürekli odanın lambasında olduğunu, sallantı hissettikleri anda anne babalarının yanına koştuklarını belirtiyor.

İşçi ve emekçilerin sırtına yüklenen VERGİ SOYGUNUNA SON!

Sonbahara girerken ilk yağış zamlar biçiminde üzerimize indi. Önce elektriğe yüzde 9.57'lik, ertesi gün doğalgaza konutta yüzde 12 ile yüzde 14.3 arasında zam geldi. Birkaç gün geçmeden, bu defa sigara, içki ve lüks arabalar zamlandı.

Zamlar medyanın gündeminde en çok son yapılan sigara, içki, lüks arabalar üzerinden yer aldı. Hatta başbakanın, "Porsche yerine Fiat'a binsinler" sözü ile "sigara ve içki içmeleri azalır, biz onların sağlığını düşünüyoruz" sözleri öne çıkartıldı. Emekçi kesimlerde bile, "lüks arabaya binenler daha fazla vergi verecekmiş" cümlesi yankı buldu; sanki gerçekten hükümet zenginlerden daha fazla vergi almış, yoksulu düşünmüş gibi bir yanılsama yaratıldı.

Zamlar zenginlere değil, emekçilere yağdı

En başta, bu zamların sadece zenginlere ya da "içkiciler"e gelmediğini, asıl zammın işçi ve emekçilerin cebine yapıldığını söylemek gerekir. **Sigara ya yapılan zamdan daha önemli olan, elektriğe ve doğalgaza yapılan zamdır.** Çünkü bunlar, öncelikle kışın ısınma giderlerinin artması anlamına gelir; bu nedenle asıl zararı, kışın zaten doğru düzgün ısınamayan kitleler görecektir. İkincisi, **elektrik ve doğalgaza yapılan zamlar, gıdadan tekstile, kiradan sağlığa, ulaşımaya kadar, yaşamın her alanında yeni zamları tetikler.** Hele ki yüzde 12-14 arası zamlar, gıda gibi ürünlerde daha yüksek zamları getirir. Yani zamların yoksulu etkilemeyeceği sözü bir aldatmacadan ibarettir. **En büyük zam, kitlelerin en temel ihtiyacı olan ürünlere gelmiştir.**

Diğer taraftan, "lüks otomobil yerine yerli-ucuz otomobile binsinler" sözü de bir başka aldatmacadır. Lüks otomobil alabi-

lecek olan, onun vergisini verebilecek durumdadır zaten.

Ayrıca zenginlerin payına düşen vergi zammı, lüks otomobil ile sınırlıdır. Mesela pırlantanın vergisi artırılmamıştır, diğer lüks tüketim maddelerinin de. Üstelik lüks ürünlere yapılan vergi artırımları, sadece çok sınırlı bir kesimi etkilemekteyken, mesela elektrik zammı, en geniş işçi ve emekçilerin cebine girmiştir.

Dahası, bunu söyleyen Başbakanın, altında en lüks mercedes

Devletin en büyük gelir kalemi, zenginlerin değil, emekçi kitlelerin cebinden çıkan vergilerdir. Hem doğrudan vergiler, hem de dolaylı vergilerde, en büyük yük kitlelerin sırtındadır. Şimdi bu yük biraz daha ağırlaştırılıyor. Memurlara yüzde 3 zam yapmayı planlayan devlet, yüzde 12-14 arası elektrik ve doğalgaz zamlarıyla, zam sağanağının ilk adımını atıyor. Böylece 5.5 milyar TL ek gelir yaratmak ve bütçe açığını ve cari açığı bununla azaltmak istiyor.

otomobiller vardır, en gelişkin özel uçaklara biner. Başbakanın üç adet mercedes, bir adet BMW otomobili bulunmaktadır ve herbiri yaklaşık 500 bin TL değerindedir. Keza herbiri birkaç milyon dolarlık 6 adet özel uçak da yine başbakana tahsis edilmiş durumdadır. **Halka ucuz araç tavsiye edenler, kendileri için dünyanın en pahalı uçak ve otomobillerini, üstelik devletin kasasından ayrılan parayla almaktadırlar.**

Dolaylı vergi adaletsiz vergidir

Vergi sistemi iki biçimde işler. **Bir kişinin maaşı ve geliri üzerinden ödediği vergi, doğrudan vergidir.** Tüm işçilerin, memurların, maaşla çalışan herkesin, hatta asgari ücretlinin bile maaşından vergi kesintisi yapılır. Hem de her ay. Ücretliler, maaşlarını vergi kesintisi yapıldıktan sonra alırlar. Özel çalışanlar (burjuva patronlar, holding sahipleri, doktor-avukat gibi serbest çalışanlar, esnaflar) ise, vergilerini yaptıkları beyanlar üzerinden verirler.

Dolaylı vergi ise, aldığımız tüm ürünlerin fiyatına dahil edilen vergidir. Satın aldığımız her tür ürün, ekmekten domatese, elektrikten giysiyeye, cep telefonu kontüründen otomobile kadar her tür ürün, gerçek fiyatının üzerine eklenmiş bir vergi ile zamlı olarak satılır. Mesela elektrik faturalarının yaklaşık yüzde 50'si enerji bedeli, geri kalanı ise çeşitli vergilerdir.

Vergi sisteminin gerçekten adaletli olması için, gelir üzerinden doğrudan vergi ödenmesi, mal ve hizmet üzerinden ödenen dolaylı vergilerin kaldırılması gerekir. Herkes kazandığı oranda ödemelidir. Ve genel olarak zenginlik arttıkça, vergi oranı da artmalıdır. Mesela aylık geliri 2 bin TL olan biri, bunun yüzde 5'ini vergi olarak ödüyorsa, aylık geliri 20 bin TL olan, bunun en az yüzde 10'unu vergi olarak ödemelidir. Asgari ücretten ise vergi alınmamalıdır.

Oysa **kapitalist ekonomi, verginin asıl yükünü işçi ve emekçi kitlelerin üzerine yıkar, zenginlerin ise vergi kaçırmasına göz yumar.** Bu yüzden doğrudan vergi gelirlerinin ağırlıklı bir bölümünü, işçi ve emekçilerin maaşlarından kesilen vergiler oluşturur. Mesela tüm vergi gelirleri içinde, "kurumlar vergisi" olarak tanımlanan ve burjuva patronlar ve serbest çalışanlardan alınan vergilerin oranı, sadece yüzde 10'dur. İşçi ve emekçilerin

doğrudan maaşlarından ödediği ise toplam vergilerin oranı ise yüzde 25'tir. Yani işçi ve emekçiler, patronlardan daha fazla vergi ödemektedir.

Dolaylı vergilerin, tüm vergiler içindeki payı ise yüzde 65 civarındadır. Dolaylı vergi gelirleri ise, asıl olarak lüks otomobilden ya da pırlantadan değil, işçi ve emekçilerin her gün satın aldıkları ekmek, sebze, elektrik faturası, otobüs bileti, ilaç gibi temel yaşam

ürünlerinden toplanmaktadır.

Bu nedenle dolaylı vergi adaletsiz vergidir. TÜSİAD Başkanı Ümit Boyner bile, dolaylı vergilere bu kadar çok bindirilmesinin doğru olmadığını, vergi sisteminin gözden geçirilmesi gerektiğini söylemek zorunda kaldı. Ama bunu gerçekten doğru bir vergi sistemi istediği için değil, bu kadar çok verginin, kitlelerde bir öfke patlamasına yolaçabileceğinden korktuğu için söyledi.

Sırtımızdaki vergi yükünü atalım!

Devletin en büyük gelir kalemi, zenginlerin değil, emekçi kitlelerin cebinden çıkan vergilerdir. Hem doğrudan vergiler, hem de dolaylı vergilerde, en büyük yük kitlelerin sırtındadır.

Şimdi bu yük biraz daha ağırlaştırılıyor. Memurlara yüzde 3 zam yapmayı planlayan devlet, yüzde 12-14 arası elektrik ve doğalgaz zamlarıyla, zam sağanağının ilk adımını atıyor. Böylece 5.5 milyar TL ek gelir yaratmak ve bütçe açığını ve cari açığı bununla azaltmak istiyor.

Bütçe açığını ya da cari açığı işçi ve emekçiler yaratmadı. Tam tersine, bütçe açığının en büyük nedeni, krizde burjuvaziye peşkeş çekilen milyar dolarlardır. İflasın eşiğinde olan patronları kurtarmak için bütçenin bütün olanaklarını ortaya seren devlet, ortaya çıkan açığı kapatmak için bugün yeniden işçilerin cebine uzanıyor. **Cari açığın nedeni ise, ülkedeki üretim gücünün (hem sanayide hem de tarımda) yıkıma uğratılması, bir zamanlar bizim ülkemizde üretilen her şey için dışarıya bağımlı hale gelmemizdir.** Her şeyi dışarıdan satın almak, bu arada tüm önemli kamu üretim alanlarını özelleştirmek, cari açığı devasa boyutlara çıkarmıştır. Bugün cari açık 71 milyar doları aşmış ve Türkiye'nin ciddi bir krizin eşiğinde olduğunu ortaya koymuştur.

Burjuvazi kendi çıkardığı krizin faturasını üzerimize yıkmak, cebimizdeki son kuruşu da ele geçirmek için uğraşıyor. **Biz onları sırtımızdan atadığımız sürece, yeni vergiler, yeni zamlar, kıdem tazminatından işgüvencesine, çalışma saatlerinden sendikalarımıza kadar her alanda saldırılarını büyütecektir.** Buna izin vermeyeceğimizi haykırmalı, ekmeğimizi ve geleceğimizi korumak için burjuvazinin saldırılarına eylemli yanıt vermeliyiz.

Kıdem hakkı gasp edilemez!

Kıdem tazminatının gasp edilmek istenmesine karşı işçiler ve emekçilerin eylemli tepkileri devam ediyor. Türkiye'nin tüm illerinde eylemler ve basın açıklamaları gerçekleştiriliyor, işçiler taleplerini sloganlara iletiyorlar.

Genel-İş sendikası üyeleri 4 Ekim'de Kartal E-5'te toplanarak Kartal meydanına yürüdü. Saat 18'de Kartal Köprüsü üzerinden yürümek isteyen işçilerin önü polis tarafından kesildi. İşçilere saldıran polis, işçilerin kararlı tutumu karşısında yolu açmak zorunda kaldı.

Bini aşkın işçi, Genel-İş imzalı "Kıdem tazminatı güvencemizdir! Kıdem tazminatı emeğimizdir! Kıdem tazminatı geleceğimizdir! Güvencemizi yok ettirmeyeceğiz! Geleceğimizi çaldırmayacağız!" pankartının arkasından yürüdüler. Coşkulu ve öfkeli bir şekilde geçen yürüyüşe, duraklarda bekleyenler ve balkonlardan seyredenler, alkışlarıyla, ıslıklarıyla destek verdi.

Sloganlarla iki saat yürüyen işçilere, devrimci ve ilerici kurumların da desteği vardı. Eğitim-Sen, Limter-İş, Harb-İş, Yol-İş ve Dev Sağlık-İş sendikaları eyleme pankart ve flamlarıyla katılım sağladılar.

Genel-İş 1 Nolu Şube ise 18 Ekim'de İstanbul Valiliği önünde torba yasa ile üyelerinin sürgün edilmesini protesto etti. Fatih belediyesinde işçi ihtiyacı olmasına rağmen, belediyenin valiliğe "işçi ihtiyacı yoktur" dedikten sonra, 2 binden fazla taşeron işçi çalıştırdığını hatırlatan açıklamada, bu uygulamaların ve torba yasanın derhal son bulmasını istedi.

6 Ekim'de İzmir'de DİSK üyesi işçiler AKP İl binasına yürüdü. DİSK Ege Bölge Temsilciliği binası önünde toplanan bin civarında işçi, "Kıdem tazminatına dokunma" pankartının arkasında sloganlarla yürüdüler. "İşçilerin birliği sermayeyi yenecek", "Kıdem hakkımız gasp edilemez", "Kurtuluş yok tek başına ya hep beraber ya hiçbirimiz" sloganlarını attılar. Yoğun polis ablukasında gerçekleştirilen yürüyüşün ardından Ege Bölge Temsilcisi Ali Çeltek basın açıklaması yaptı.

Birleşik Metal-İş üyeleri işçiler de 5-6 Ekim'de İzmir'de Kartal'da eylemler gerçekleştirerek kıdem tazminatına yapılan saldırıları protesto ettiler.

BES'te mücadele ve kazanım

KESK'e bağlı Büro Emekçileri Sendikası (BES) Kocaeli Şube Sekreteri Gülizar Ateş, iki ay önce keyfi bir sürgün kararı ile işyerinden uzaklaştırılmıştı. İki ay boyunca verilen ısrarlı mücadelenin sonucunda, Gülizar Ateş hakkındaki sürgün kararı kaldırıldı ve eski işyerine iade edildi. Ancak bu defa da, sendikanın eski şube başkanlarından Aziz Özcan Çayırova SGK'ya sürüldü.

Sürgün kararının hemen arkasından bir basın açıklaması ile konuyu gündeme alan KESK Kocaeli Şubeler Platformu ve BES Kocaeli şubesi, kararın sendikal faaliyete dönük bir cezalandırma girişimi olduğunu, buna karşı kararlılıkla mücadele edeceklerini açıkladı. Arkasından bir imza kampanyası başlatıldı ve Bölge İdare Mahkemesi'ne dava açıldı. Yanısıra, Kocaeli CHP Milletvekilleri Haydar Akar ve Mehmet Hilal Kaplan ile görüşmeler yapıldı, bu görüşmelerin sonucunda, mecliste Gülizar Ateş'in durumu ve sürgüne gönderilen me-mur sendikası yöneticileri ile ilgili soru önergesi verildi. Ayrıca BES Genel Merkez yöneticileri Kocaeli Valisi ile görüştü. Bütün bu faaliyetlerin sonucu olarak Vali, kendisiyle görüşen BES yöneticilerine, Kocaeli'nde yürütülmekte olan kampanyanın çok uzamış olduğunu ve artık gündemden düşürülmesini istediklerini, bu nedenle bir müfettiş görevlendireceğini ve konuyu araştıracağını söyledi.

Müfettiş soruşturmasının sonucunda, sendika şube yönetiminde dört dönemdir (8 yıl) görev yapan Gülizar Ateş, eski görev yerine dönerken, eski başkanlardan Aziz Özcan'ın sürülmesi, BES tarafından yapılan bir basın açıklamasıyla kamuoyuna duyuruldu. Açıklamaya Tüm Bel-Sen, BTS, ESM, Dev Sağlık-İş, Dersimliler Derneği, Halkevleri, EMEP, ÖDP ve TKP üyeleri de destek verdi. BES Şube Başkanı Akın Şişman, SGK İl Müdürü Muharrem Akbaş'ı sert bir dille eleştirdiği açıklamasında şunları söyledi: "Çabalarımız sonucu Gülizar Ateş merkeze geri döndü.

Biz şimdi de Aziz Özcan için mücadele edeceğiz. BES'i sürgünlerle terbiye etmek istiyorlar, ama yağma yok. Sürgünler bitecek, herkes yerine dönecek ya da SGK İl Müdürü Muharrem Akbaş istifa edecek."

Savranoglu Deri'de direniş

İzmir'de Savranoglu Deri'de Deri-İş Sendikası'nın yetki almasının arkasından, patron üretimi İzmir'den İstanbul Tuzla'ya kaydırma kararı aldı. Patron'un amacı, İstanbul'a gelmeyeceklerini düşündüğü işçilerin tazminatlarını ödeyerek işten çıkarmak ve yeniden sendikasız işçi olarak üretime devam etmektir. Ancak planları tutmadı. 40 işçi, ailelerini İzmir'de bırakarak 3 Ekim günü Tuzla'daki Kampana Deri'ye geldiler ve sendikal olarak çalışmaya devam edeceklerini, işten çıkmayı ve tazminatı istemediklerini söylediler. Kampana Deri'de de 16 işçi, sendikal oldukları için işten çıkarılmışlardı ve 8 aydır direnişlerini sürdürüyorlar.

Bu defa Savranoglu patronunun yeni bir saldırısı gündeme geldi. 40 işçiye barınacak yer gösterilmeyince, işçiler fabrikadan ayrılmama kararı aldılar. Patron fabrikanın kapısına polisi yığdı. İşçiler de içeride direnişi sürdürdüler. Patron, işçilerin fabrikayı işgal ettiklerini ileri sürerek suç duyurusunda bulundu ve işçileri işten çıkardı.

İzmir'e dönen işçiler, Savranoglu fabrikasının önünde, üç ay önce sendikaya üye oldukları için işten atılan ve direnişlerini sürdüren üç işçi ile birlikte direnmeye devam ettiler. 26 Ekim günü patronun Rodeo adında yeni bir fabrika açtığını duyunca, fabrikanın önüne giderek işe alınmak üzere gelen işçilerle konuşmaya başladılar. Direnişlerini anlattıkları sırada patronun gönderdiği bir provakator, işçilere bıçakla saldırdı. Polisin hazır bulunduğu olay sırasında 3'ü kadın 4 işçi gözaltına alındı. İşçiler daha sonra serbest bırakıldı.

Bedaş işçileri direniş çadırı kurdu

İstanbul Bedaş'ta taşeron şirketlerde çalışan ve taşeron şirketin sözleşme süresi bittiği gerekçesiyle işten atılan 156 Bedaş işçisi, Taksim'deki Bedaş binası önünde 10 Ekim'de direnişe başladı.

Enerji-Sen üyesi olan işçilerin bir kısmı, daha önceki dönemlerde ücretlerin zamanında ödenmemesi, çalışma koşullarının düzensiz olmasıyla ilgili çeşitli eylemler gerçekleştirdi. Bedaş yönetimi bu eylemler sonucu şartların düzeleceğine ve hiç bir işçinin işten atılmaya çağına dair söz vermiş olmasına rağmen, işçileri kapı önüne koydu.

5 Ekim'de Taksim tramvay durağından Bedaş önüne yürüyen işçiler, Bedaş'ın verdiği sözleri yerine getirmesini istediler. Arkasından 10 Ekim'de Bedaş önünde direniş çadırı kurdular. Burada her gün mesai saatleri içinde bekleyişlerini sürdürüyorlar. 13 Ekim'de Çağlayan Adliyesi'nde görülen işe iade davasının ardından işçiler, Bedaş önüne bir yürüyüş ile geldiler.

Soğuk ve yağmurlu havaya rağmen devam eden direnişi, devrimci ve ilerici kurumların yanı sıra sendikalar da ziyaret ediyor. Proleter Devrimci Duruş, Mücadele Birliği Platformu, Halkevleri, ESP, Tekstil-Sen işçilere dayanışma ziyaretinde bulundular.

22 Ekim'de işçiler, Küçükköy'deki Zarifler düğün salonunda dayanışma gecesi düzenledi. Enerji-Sen imzalı pankartların asılı olduğu etkinlikte, Pınar Sağ, Grup Sılam, Bandista, Karadeniz Halk Oyunları ekibi ve Hilmi Yarayıcı sahneye çıktı. Etkinliğin açılış konuşmasını Enerji-Sen Başkanı Kamil Kartal yaptı. Çalışma şartlarına değinen Kartal, direnişlerini kazanana kadar sürdürme kararlılığında olduklarını belirtti. Gecede "İşçilerin birliği sermayeyi yenecek", "Taşerona köle olmayacağız", "Yaşasın işçilerin birliği halkların kardeşliği", "Bedaş işçisi yalnız değildir" sloganları atıldı. Proleter Devrimci Duruş, Mücadele Birliği Platformu, DİK, ESP ve Halkevleri'nin yanısıra, Tekstil Sen ve Berfa işçileri geceye katıldı ve destek mesajlarını iletiler. Gece coşkulu bir ortamda yapıldı.

26 Ekim'de ise Enerji-Sen üyesi işçiler direniş çadırını ziyaret ettiler. Taksim Tramvay'da toplanan işçiler, Enerji-Sen imzalı "Taşerona teslim olmayacağız" pankartının arkasında kortej oluşturdu. Sloganlarla yürüyen işçilere, DİSK, Dev Sağlık-İş, TTB ve ilerici kurumlar da destek verdi. Bedaş önünde basın açıklaması yapmak isteyen işçilerin önü polis barikatıyla kesildi. Çadır önünde basın açıklaması yapan Kamil Kartal, mücadelenin kararlı bir şekilde süreceğini vurguladı.

1 Mayıs Mahallesi'nde; füze kalkanına ve faşist saldırılara geçit yok!

Nato ve Füze Kalkanı Karşıtı Birlik, 29 Ekim'de 1 Mayıs mahallesinde yaptığı eylemle Füze kalkanı projesini ve 1 Mayıs mahallesindeki faşist saldırıları protesto etti. Birlik'in daha önceden aldığı semtlerle eylem yapma kararı, 1 Mayıs'ta yaşanan faşist saldırılar üzerine 1 Mayıs halkıyla birlikte gerçekleştirildi.

Saat 18.30'da Eski Karakol durağında toplanan birlik bileşenleri ve 1 Mayıs halkı, kortejler oluşturarak 18 Mayıs caddesi üzerinden 1 Mayıs Mahallesi'nin merkezine doğru yürüdü. En önde 1 Mayıs Halkı imzalı "Polis önderliğindeki faşist saldırılara son" pankartı açıldı. Arkasında ise Birlik imzalı "NATO ve Füze kalkanına hayır! Emperyalizme ve Siyonizme kalkan olmayaacağız!" pankartı açıldı. Birlik bileşenleri ve destekleyen kurumların, temsilen flamalarını açıldığı kortej, meşalelerin yakılmasıyla yürüyüşe geçti. "Emperyalizm yenilecek direnen halklar kazanacak", "Emperyalistler, işbirlikçiler 6. Filo'yu unutmayın", "Katil ABD, işbirlikçi AKP", "Yaşasın halkların kardeşliği", "Biji bratiya gelan", "1 Mayıs faşizme mezar olacak", "Faşizme karşı omuz omuza", "Faşizmi döktüğü kanda boğacağız", "Kahrolsun faşizm yaşınsın mücadelemiz", "Halkımız saflara hesap sormaya" sloganlarını atan kitle, son bir hafta boyunca faşistlerin saldırılarına hedef olan durağa geldi.

Birlik bileşenlerinin yanı sıra BDP, SODAP, PSKAD, Köz ve 1 Mayıs mahallesine bağlı mahalle muhtarlarının da desteklediği yürüyüş ve basın açıklaması, oldukça coşkulu bir şekilde geçti. Eyleme 500 civarı bir katılım olurken, faşistleri mahalleye salan polisin, ortalarda olmaması dikkat çekti. Eylemde okunan basın metninde şunlar söylendi:

"Başta ABD olmak üzere tüm emperyalist güçler, dünya halklarına karşı saldırılarına hız vermiş durumda. Irak, Filistin ve Libya başta olmak üzere Ortadoğu, Asya'da Afganistan emperyalistlerin bombalı saldırılarına, işgallerine maruz kalmakta, on binlerce masum insan hayatını kaybetmektedir. Emperyalistler saldırırken işbirlikçileri, uşakları da boş durmamakta, her fırsatta emekçilere ve ezilen halklara saldırarak sömürücü düzenlerini sürdürmeye çalışmaktadır. Son günlerde 1 Mayıs mahallesinde yaşanan saldırılar, bunun bir örneğidir. Direnişlerle, şehitler pahasına kurulan 1 Mayıs Mahallesi teslim alamayacaksınız!

(...) Şimdi yeni bir saldırıyla karşı karşıya Türkiye toprakları... ABD emperyalizmini ve İsrail Siyonizmi'ni halklarımızın kanı-canı pahasına savunmak işbirlikçi-uşak AKP iktidarına düştü. Malatya'nın Kürecik beldesine yerleştirilmesine karar verilen Füze Kalkanı, topraklarımıza yeni yeni emperyalizmin silahlarının, bombalarının konuşlanması, topraklarımızın emperyalistlere peşkeş çekilmesi demektir. Türkiye halklarının İran, Suriye, Irak, Filistin halklarıyla bir düşmanlığı yoktur, olamaz! Halklar ezelden beri kardeşçe bir arada yaşamaktadır, bundan sonra da böyle yaşamaya devam edeceklerdir. Halkları birbirlerine düşman eden, bölgesel savaşlar çıkararak halkları birbirine kırdıran emperyalistlerdir. Ezilen halkların yegane düşmanı emperyalizm ve işbirlikçileridir; emperyalistlerin çıkarlarını korumak için kardeş halklara karşı kullanılacak silahları ve askerleri topraklarımıza sokmayacağız.

(...)Günlerdir 1 Mayıs Mahallesi'ne polis destekli faşistlerce saldırılar düzenlenmekte, esnafların camları kırılmakta, halkın en demokratik hakkı olan basın açıklamalarına, yürüyüşlere pervasızca saldırılmakta, insanlar yerlerde sürüklenerek, işkenceler altında gözaltına alınmakta, uydurma gerekçelerle tutuklanmaktadır.

Ülkemiz topraklarını emperyalizme peşkeş çekenlerden, halkımıza sömürü ve zulmü reva görenlerden, sivil faşist gürhu örgütleyip halka saldırıtanlardan hesap soracağız! Ülkemiz topraklarını, 1 Mayıs Mahallemizi emperyalistlerden, faşistlerden temizleyene kadar sürececek mücadelemize tüm halkımızı çağırıyor, "Gelin gücümüzü çoğaltalım! Gelin emperyalistleri, faşistleri ülkemizden, mahallelerimizden kovalalım!" diyoruz.

Emperyalizme ve Siyonizme Kalkan Olmayacağız!
1 Mayıs'ta Polis Önderliğindeki Faşist Saldırılarına Son!

Ankara'da "İnsanca Yaşam" mitingi

DİSK, KESK, TTB ve TMMOB, 8 Ekim'de Ankara'da miting gerçekleştirdi. Sayısız talebin "İnsanca Yaşam" toplamı altında birleştirildiği mitingde, asıl amaç güçlü bir tepki örgütlemek değil, iç boşaltmaktı. Bu durum, öncesinde birkaç sendika dışında doğru düzgün bir çalışma yürütülmemesinde, katılımın diğer Ankara mitinglerine göre sınırlı kalmasında ve mitinge tam bir organizasyon bozukluğunun damgasını vurmasında kendisini gösteriyordu.

30 bin işçinin katıldığı mitinge, DİSK'ten Genel-İş ve Birleşik Metal-İş, KESK'ten Eğitim-Sen kitlesel katılım gösterirken, TMMOB'un katılımı da geçen mitinglere göre oldukça yüksek ve coşkulu. Kürt illerinden gelen işçiler ve emekçilerin sloganlarına yansıyan, genelde Kürt halkına yapılan saldırılar ve baskılar. Diğer taraftan atılan sloganlarda HES'lere karşı mücadele, füze kalkanına karşı tepkiler ve genel grev talebi, en çok öne çıkan konular oldu.

Devrimcilerin ve partilerin katılımı geçen mitinglere göre zayıftı. Kortej organizasyonunda ve sıralamasında da bir dağınıklık göze çarpıyordu. Mitinge Proleter Devrimci Duruş, BDSP, DHF, Partizan, Halk Cephesi, Kaldıraç, Emek ve Özgürlük Cephesi, Halk Cephesi, Mücadele Birliği, Odak, Halkevleri, ÖDP, ESP, TKP, SDP, SP pankart ve flamalarıyla katıldılar. PDD okurları, "Sosyal güvence sosyalizmde!" DSB imzalı pankartın arkasında flamalarıyla yürüdüler ve işçi-emekçilerin taleplerini içeren sloganları haykırdılar. Ayrıca Ekim ayında şehit düşen ihtilalci komünistler de sloganlarla anıldı. Yürüyüş boyunca DSB'nin kıdem tazminatıyla ilgili bildirileri dağıtıldı.

Sıhhiye'deki miting programını daha kortejler alana girmeden başlatan sendikacılar, kürsüden yine kuru ajitasyonla günü kurtarmayı tercih ettiler. Miting programı Grup Bandista'nın söylediği marşlarla başladı. Mitingi organize eden kurumlar adına konuşmalar yapıldı. Grup Kibele'nin söylediği türküler ve halayların ardından bitirildi.

Her Ankara mitingini bir yasak savma şeklinde organize eden sendikal bürokrasiye karşı en iyi cevabı verecek olan da işçilerin ve emekçilerin kendisi olacaktır.

KCK operasyonları hız kesmiyor Zarakolu ve Ersanlı da tutuklandı

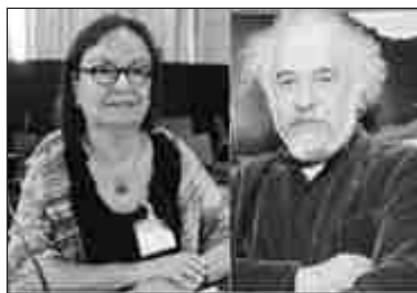
Ekim ayı başından itibaren KCK operasyonları kapsamında BDP'li yönetici ve üyelerine, Kürt halkına yönelik operasyonlar devam ediyor. Bir yandan sınır ötesi operasyonlarla gerillalar etkisiz hale getirilmeye çalışılırken, bir yandan da taleplerine sahip çıkan Kürt halkının sokaktaki hak arama mücadelesine azgınca saldırılar devam ediyor.

Operasyonları protesto etmek istediklerinde önlerine çıkan engelleri sokak sokak çatışarak aşan Kürt halkını sindirmenin bir biçimi olarak da tutuklama terörü devreye sokuluyor. Son bir yılda yapılan operasyonlarda 7 binden fazla gözaltı olayı yaşanırken, 3 binin üzerinde tutuklama olduğu BDP tarafından açıklandı. Ekim ayında İstanbul, Mersin, Diyarbakır, Şırnak, Aydın'da ev baskınları yapıldı. 6 ve 7 Ekim'de İstanbul'da 99, Diyarbakır'da 38 kişi gözaltına alındı. İstanbul'da 86, Diyarbakır'da 18 kişi tutuklandı. Mersin'de gözaltına alınan iki BDP yöneticisi, 11 Ekim'de tutuklanarak hapisaneye götürüldü. 21 Ekim'de ise Mardin ve Aydın'da operasyonlarda gözaltına alınan 36 kişiden 24'ü tutuklandı.

28 Ekimde, aralarında Prof. Dr. Büşra Ersanlı, yayıncı Ragıp Zarakolu ve BDP MYK üyelerinin de bulunduğu 50 kişi daha gözaltına alındı ve 44'ü tutuklandı.

Kürt siyasetçilere gözaltı terörü sürerken, gerillalar kimyasal silahlarla katlediliyor. 24 gerillanın aileleri tarafından bile tanınmayacak derecede kimyasal silahlarla katledilmesinin ardından yapılmak istenen eylemlere ve cenaze törenlerine saldırılar gerçekleşti.

İstanbul'da 30 Ekim'de yapılan cenaze töreninden önce olay çıkartacakları şüphesiyle 22 kişi gözaltına alındı. Diyarbakır'da eyleme saldıran polis 15 kişiyi daha gözaltına aldı.

Genç-Sen Kapatılamaz!

İstanbul 3. Asliye Ceza Mahkemesi 29 Eylül'de görülen duruşmada Genç-Sen'in kapatılmasına karar verdi. 2821 Sayılı Kanunu gerekçe gösteren mahkemenin bu kararını Genç-Sen temziye götürecektir. İstanbul Valiliği'nin 2008'de açtığı davada "sendikanın öğrenciler tarafından kurulması" kapatmaya temel yapıldı.

Genç-Sen'in kapatılma kararının duyulmasıyla birlikte öğrenciler, İstanbul, Ankara, İzmir, Mersin, Eskişehir, Bursa, Konya, Denizli'de protesto gösterileri düzenlediler.

30 Eylül'de İstanbul'da protesto eylemi yapıldı. Yağmur altında gerçekleşen eylem, Galatasaray Meydanı'nda öğrencilerin toplanmasıyla başladı. "Genç-Sen haykır! Sendika haklıdır" pankartının arkasında kortej oluşturan ve "Asla yalnız yürümeyeceksin", "YÖK, polis, medya bu abluka dağıtılabilecek", "Eşit, parasız, bilimsel, anadilde eğitim" sloganlarıyla Taksim Meydanı'na yürüyen öğrencilere, sendika temsilcileri de destek verdi. Yapılan basın açıklamasında, Genç-Sen'in kurulduğu 2007 yılından itibaren devletin eğitim ve öğretim üzerinde yapmak istediği saldırılara karşı durduğu ve bunun için kapatıldığı vurgulandı. Kararın temyizе götürüleceği belirtilirken, Genç-Sen'in sokakta savunulacağına değinildi.

Aynı gün Ankara'da, YKM önünde toplanan öğrenciler, Adalet Bakanlığı önüne yürüdüler. 1 Ekim'de İzmir ÖSYM bürosu önünde toplanan Genç-Sen'liler Kıbrıs Şehitleri caddesinde bir yürüyüş gerçekleştirdi.

5 Ekim'de ise Beşiktaş'taki Yıldız Teknik Üniversitesi önünde toplanan Genç-Sen üyeleri, Başbakanlık Ofisi'ne yürümek istedi. Polisin ablukaya aldığı öğrenciler, kararlılıkla Beşiktaş Meydanı'na kadar yürüdüler. "Öğrenciler kurdu, mahkemeler kapatamaz! Sendikama dokunma" pankartını açan öğrenciler "YÖK kalkacak, polis gidecek, üniversiteler bizimle özgürleşecek", "Susma haykır, sendika haklıdır", "Sokakta kurduk, sokakta savunacağız" sloganlarıyla yürüdüler. Başbakanlık ofisine yürümek isteyen öğrencilerin önü bir kez daha polis barikatıyla kesilirken, öğrenciler meydanda basın açıklaması yaptı. Basın açıklamasında kararın hukuki hiçbir dayanağı olmadığı, kararın temziye götürüleceği belirtildi. Genç-Sen'in sokakta kurulduğu ve meşru mücadelesini verdiği, buna da devam edileceği haykırıldı.

YÖK'ün kuruluşu protesto edildi

Yüksek Öğretim Kurumu'nun kuruluşunun 30. yılı, yapılan eylemlerle protesto edildi. İstanbul, Ankara, İzmir, Diyarbakır, Mersin, Bursa ve Eskişehir'de yapılan eylemlerde YÖK'ün kaldırılması istendi. 6 Kasım'ın bu yıl bayrama denk gelmesi sebebiyle protestolar 2 ve 3 Kasım tarihlerinde gerçekleştirildi.

Proleter Devrimci Gençlik, Ekim Gençliği, Yeni Demokrat Gençlik, Sosyalist Dayanışma Gençliği, Özgür Eğitim Platformu, İleri Gençlik Derneği, Devrimci Öğrenci Birliği, Yurtsever Demokrat Gençlik tarafından oluşturulan YÖK Karşıtı Birlik, İstanbul'da 2 Kasım'da Laleli'deki İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi'nin önünde toplanarak Beyazıt Meydanı'na yürüdü. Bileşenler, flamalar ve dövizlerle, Kürtçe ve Türkçe yazılı pankartların arkasından kortej oluşturdular. Trafiği kesen kitle "YÖK kalkacak polis gidecek, üniversiteler bizimle özgürleşecek", "Gençlik gelecek gelecek sosyalizm", "Kurtuluş yok tek başına ya hep beraber ya hiçbirimiz", "Beyazıt faşizme mezar olacak" sloganları attı.

Beyazıt'taki İÜ ana giriş kapısı önüne gelen kitle, içeriden çıkan öğrencilerle bileştikten sonra, basın açıklaması gerçekleştirdi. Açıklamada, YÖK'ün, kurulduğu günden beri öğrenciler üzerinde baskı aracı olarak kullanıldığına, düzenin temel kurumlarından biri olarak eğitimin ticarileşmesine hizmet ettiğine değinildi. Öğrencilerin mücadelesini bastırma işleviyle hareket etmesine rağmen, öğrencilerin 30 yıldır alanlarda olduğu vurgulandı. YÖK'ün yerine yapılması planlanan düzenlemelerin de burjuvazinin geçtiğimiz yıllarda yaptığı toplantılarda aldıkları kararlar doğrultusunda olacağı söylendi.

Liselі öğrencilerin de katıldığı basın açıklamasının ardından Grup Emeğe Ezgi ve Grup Adalılar müzik grupları marşlar söyledi. Eyleme, Söz dergisi ve BDSP destek verdi. Yürüyüş ve basın açıklamasına 300 öğrenci katıldı.

YÖK Karşıtı Birlik dışında, Öğrenci Kolektifleri, Gençlik Federasyonu ve Genç-Sen ayrı eylemler düzenlediler.

Ferhat ve Berna serbest bırakıldı

Başbakan Erdoğan'ın katıldığı 14 Mayıs 2010 tarihinde ki Roman Çalıştayında "Parasız eğitim istiyoruz" pankartı açtıkları için tutuklanan Ferhat Tüzer ve Berna Yılmaz 6 Ekim

2011'de görülen 4. duruşmada tahliye edildiler.

Parasız eğitim istemenin suç olmadığı bizzat devlet ve hükümet yetkilileri tarafından defalarca kez belirtilmesine rağmen, Ferhat ve Berna hapishanede tutuldu. Öğrencilerin eylem ve protestolarına vahşice saldırısı yetmediğinde, uzun süreli hapis cezalarıyla devrimci öğrencileri yıldırma çalıştı, çalışıyor.

19 aydır tutuklu bulunan Ferhat ve Berna için, başta Gençlik Federasyonu olmak üzere birçok eylem gerçekleştirildi ve geniş bir kesimin desteği alınarak kamuoyu oluşturuldu. Kampanyanın bir parçası olarak duruşma günü Adliye önünde oturma eylemi ve basın açıklaması düzenlendi. Duruşma sonuna kadar süren eyleme, milletvekilleri ve aydın-sanatçıların yanı sıra çeşitli kurumlar da destek verdi. Ankara Gençlik Derneği üyeleri de Yüksel Caddesi'nde eylem yaparak Ferhat ve Berna'nın serbest bırakılmasını istediklerini belirten bir açıklama yaptı.

Gençlik Federasyonu üyeleri, Ferhat ve Berna'nın tahliyesini hapishane önünde halaylar ve sloganlarla kutladı.

Che'yi anmak da yasak!

Maltepe Esenkent Ertuğrugazi Lisesi'nde Che Guevara'yı anmak isteyen liseli öğrenciler, Che'nin ölüm yıldönümü olan 8 Ekim'de bir etkinlik düzenlediler. Okulun üst katlarına Che'nin resmiyle "Gerçekçi ol, imkansız istem" yazılı bir pankart astılar. Che'yi anmayı suç olarak gören okul idaresi, polisin içeri girmesini ve eyleme saldırmasını istedi.

Bunun üzerine polisler coplarla ve bibergazıyla öğrencilere saldırdı, 6 kişi gözaltına alındı. Öğrenciler daha sonra serbest bırakıldı. Polisin karakolda liselilere elektrikli coplarla saldırdığı belirtildi.

Polisin saldırısını protesto etmek isteyen liselilere polis yeniden saldırdı. 16 öğrenciyi gözaltına aldı. Eğitim-Sen İstanbul 5 No.lu şube üyeleri de bu saldırıları protesto etmek için okul önünde bir açıklama yaptılar. Açıklamaya öğrenciler ve ailelerinin yanı sıra çeşitli kurumlar da katıldı. Eğitim-Sen, öğrencilere yapılan saldırının hesabının sorulması için davayı takip edeceklerini söylediler. İşken-ce yapan polislerin yargılanmasını istedikler. Ayrıca polislerin okula girmesine izin veren ve öğrenciler hakkında ifade veren okul müdürünün ve idarecilerin istifa etmesini istedikler.

Yine - yeniden birlik çığırtkanlığı: KONGRE HAREKETİ ve ÇATI PARTİSİ

Son seçimlere “emek, demokrasi, özgürlük bloku” olarak giren toplam 18 reformist parti ve liberal demokrat kesim, seçimlerden sonra yeniden “Çatı Partisi”ni gündemleştirdiler. Hatırlanacağı gibi, **daha önceki yıllarda da “Çatı Partisi” tartışmaları yapılmış fakat sonuçsuz kalmıştı.** Bu kez “parti” yerine “kongre”yi geçirerek, Kongre Girişimi adıyla bir faaliyet başlattılar. Ve bu girişim, 15-16 Ekim tarihinde yapılan toplantıyla “Halkların Demokratik Kongresi” (HDK) adını alarak resmileşti.

“Çatı Partisi” için de bir çözüm bulundu! Bir “seçim partisi” olarak böyle bir partiye ihtiyaç vardı! 20 bölgeden 820 delegenin katıldığı toplantıda, bu konuda da oy çokluğu ile bir “ilke kararı” alındı. Buna göre *“Kongre’nin yerel yönetim ve milletvekili genel seçimlerinde siyasal amaç ve çıkarlarının ifadesi olacak ve temsil gerekliliklerini karşılayacak bir parti oluşumunu, başlıca örgütsel hedeflerinden biri olarak benimsendiği”* bunun sonuçlandırılmasını ise, Kongre Meclisi’ne bıraktığı bildirildi.

Kongre Meclisi, başlangıçta 101 kişiden oluşuyordu. Ancak yüzde 50 kadın kotası sağlanamayınca, meclis üye sayısı 120’ye çıkarıldı ve salt kota dolsun diye fazladan kadın üyeler meclise alınmış oldu. Bu **sözde kadın haklarını savunur görünüşü, gerçekte kadınlara hakaret içeren bir uygulamaydı.** Kongre’nin kendi içinden bir “yürütme” seçeceği, böylece hiyerarşik bir yapı kurulacağı da anlaşıldı. Kongre bileşenlerin önemli bir kısmı, hiyerarşiye karşıydı aslında. Parti tarzı örgütlenmeye karşı çıkılıyor, gevşek bir yapı isteniyordu. Kongre, bu talebe uygun bir örgütlenme modeli olarak sunuldu. Hatırlanacaktır, PKK de Öcalan’ın tutsak edilmesinden sonra ismini “Kongra-Gel” olarak değiştirmişti. Fakat bu süreçte yaşadığı sorunlar ve parçalanma, yeniden partiye dönüşü, PKK’ye geçişi getirmişti. Ancak Kürt hareketinde örgütlenme modeli olarak Kongre devam etti. Demokratik Toplum Kongresi (DTK), BDP ile birlikte, Kürt hareketinin yasal alandaki örgütlenme biçimi oldu. Şimdi DTK-BDP gibi, Türkiye cephesinde de HDK-Çatı Partisi, yaşama geçirilmeye çalışılıyor.

Ama **Kongre bileşenlerinin sorunu, sadece örgütsel yapılanma ile sınırlı değil, asıl olarak içerik yönüyle bir hemfikirlik sağlanamamış durumda.** Öyle ki, Kongre’nin programı ve tüzüğü, toplantı sabahı delegelerin eline geçiyor. Bu konuda süren tartışmalar üzerine, program ve tüzük sorunu 6 ay sonra yapılacak toplantıya ertelendi. Yani **programı ve tüzüğü olmayan bir Kongre Hareketi doğdu!**

Esasında buna çok gerek de duyulmuyordu. Toplantıda alınan iki temel karar, Kongre’nin içeriğini ortaya koyuyordu zaten. Bunlardan birincisi, **“Kürt sorunun barışçıl ve demokratik çözümü için mücadele”ydi.** İkincisi ise, **“Demokrasiyi kazanmak için mücadele (siyasi partiler yasası, TCK, Anayasa, özel yetkili mahke-**

melere ilişkin mücadele)” olarak şekillendi.

Salt bu toplantıdaki manzara ve sonuçları bile, Kongre Hareketi’nin hangi hedef ve amaçlarla oluşturulduğunu gösteriyor. **Kürt ulusal hareketi, Türkiye’deki muhalif kesimleri de eteklerinin altına toplayarak, düzen-içi iyileştirmeler mücadelesinde elini güçlendirmeye çalışıyor. Solukları tükenmiş, gelişme-büyüme umutlarını yitirmiş reformist ve liberal kesimler ise, Kürt hareketine sırtlarını dayayarak, onların “hayat öpücüğü” ile canlanmak istiyorlar.** Bir yanıla “alan razı-veren razı” bir durumla karşı karşıyayız. Böyle olunca, Kongre’ye Kürt ulusal hareketinin damgasını vurması, diğerlerinin buna fazla itiraz edemeden boyun eğmeleri anlaşılır bir durumdur. Her iki kesimin de ufku, düzen-içi iyileştirmeler ile sınırlı olunca, özsel olarak buluşulmakta, farklılar, ayrıntılarda ve biçimde kalmaktadır.

Kuruçeşme’den Kongre’ye

Durum bu kadar açıkken, “Halkların Demokratik Kongresi” (HDK), Kürt ulusal hareketi ile Türkiye devrimci hareketinin birliği gibi sunulmakta, bir “millet” olarak gösterilmekte, yeniden birlik çağrıları atılarak, HDK’nın dışında kalan devrimci kurumlar üzerinde basınç oluşturulmaya çalışılmaktadır.

Oysa HDK, bu ülkede büyük iddialarla kurulan ilk “birlik” değildir. Özellikle 12 Eylül sonrası tasfiyecinin ardından bu tür “birlik” arayışları hep sürmüş, Kuruçeşme’den ÖDP’ye sonu hüsrarla biten birçok deneme de yapılmıştır.

Bugün HDK’yı oluşturan kişi ve kurumların birçoğu, dünün Kuruçeşme ve ÖDP’nin bileşenleri iken, bu başarısız deneyimler hakkında tek bir özeleştiri dahi vermeden, yeniden “birlikçi” kesilmekte, benzer abartılı beklentileri şimdi HDK için yapmaktadır.

İlginçtir; **Kuruçeşme’ciler de tıpkı Kongre Girişimi gibi 18 imzalı bir deklarasyonla birlik çalışmalarını başlatmışlardı. Kuruçeşme toplantılarının mimarı da, Kongre’nin açılış konuşmasını yapan ve onun sözcülüğünü üstlenen Ertuğrul Kürkçü’yü.** Kürkçü, o dönem Türkiye’deki örgütleri, “Marksist teorinin bölüntüleri üzerinde kurulmuş gettolar” olarak niteliyor ve çıkış yolunun da bu grupları tasfiye edip “yeni ve daha yüksek bir sosyalist birliğe” geçmek olduğunu söylüyordu.

Troçkistleri, eski Aydınlikçıları, Gelenekçileri, Kurtuluşçuları, TKEP’lileri, Kıvılcımcıları, Y.Küçük’çüleri, bir “getto” bile oluşturamamış bireyleri, yamalı bir bohça gibi bir araya getirip “yüksek bir sosyalist birlik” oluşturacağını iddia ediyordu. Şimdi aynı Kürkçü, Kuruçeşme deneyimi hiç yaşanmamış ve onda belirleyici bir rol oynamamış gibi, “bu kez hepimiz yeni bir yol denemenin gerekliliğine vardık” diyor. “Önceki deneyimler”in neden başarısız olduğunu ortaya koymadan, bu konuda en küçük bir özeleştiriye yanaşmadan, hiç de “yeni” olmayan bir “deneme”ye daha girişiyor. Bunun öncekilerin akıbetinden farklı olacağını garantisi nedir? Einstein’ın **“ancak aptallar, aynı yolu deneyerek farklı sonuçlara ulaşacağını zannedebilirler”** sözü, tam da buna denk düşmüyor mu?

Yıllar önce söylediğimiz gibi, tasfiyeciliğin imal ettiği firariler, her zaman itirafçı olmuyorlar veya pileri bitince ‘benden bu kadar’ deyip, bir kenara çekilmiyorlar. Kitap fareliklerinin ve liberal kesimlerin desteği sayesinde elde ettikleri unvanlarını da kullanarak, komünist ve devrimci hareketin önüne yasalıcı, kafa karıştırıcı, saptırıcı akımlar olarak çıkıyorlar.

Gelinen aşamada artık sosyalizmin adını da anmıyorlar tabi. Kendilerini meclise taşıyan -ve taşıyacak olan- Kürt hareketini kutsuyor, onların öne çıkardığı “demokrasi, barış, özerklik” kavramlarını yineleyip duruyorlar. İçinde devrimin, sosyalizmin adının dahi geçmediği bu birliği, yine hiç sıkılmadan “solun birliği” olarak sunuyor, tüm devrimcileri bu birliğe çağırıyorlar.

Yine birlik çığırtkanlığı, yine abartılı beklentiler...

Bunların başında ESP geliyor. **Uzun süredir Kürt ulusal hareketinin “seçim blokları”na girmeye çalışıp, milletvekili pazarlıklarında anlaşamayarak blok dışına düşen ESP, bu kez böyle bir birliğin içine girebilmenin mutluluğunu yaşıyor.** Bu mutlulukla başı öylesine dönmüş ki, 22 Ekim 2011 tarihli Atılım’ın birçok sayfası Kongre’ye ayrılmış ve ona düzülen methiyelerle dolmuş. “Toplumsal keşif kolu” başlıklı başyazısında ise şunları yazıyor: *“Zamanın akışını bir an için on yıl, yirmi yıl ileriye sarıp sonra geriye dönsek, 2011 yılının tarihine bıraktığı en önemli armağanın Halkların Demokratik Kongresi’nin (HDK) kurulması olduğu görülecektir. Bu, HDK’nın yürüyüş güzergahını ve başarıma azmini de tarif eden güçlü bir veridir.”*

HDK’nın bırakalım on-yirmi yıl yaşamasını, bir yıl sonrasında bile ne olacağı şüpheliyken, ona şimdiden on yıllar biçmek ve “2011 yılının tarihe bıraktığı en önemli armağanı” olarak kutsamak, hem tarihsel deneyimleri, hem de bugünün gerçeklerini tümünden unutmak veya bilerek çarpıtmaktır.

Öncekiler bir yana, Kuruçeşme ve ÖDP deneyimi ortada duruyorken ve onlardan doğru sonuçlar

çıkarmadan, hatta kötü bir kopyası ve daha geri hali olan HDK'nın, öncellerinden farklı olmayacağını belirttiler, daha şimdiden görülmeye başlanmıştır oysa. EMEP adına Birgün Gazetesi'ne konuşan **Aydın Çubukçu, BDP ile EMEP'i, "ittifakın iki dayanağı" olarak ilan etti mesela.** 18 kurumdan oluşan "seçim bloku" içinde, Çubukçu'nun BDP'yi ve EMEP'i öne çıkarması, diğer bileşenleri rahatsız etmeyecek mi?

EMEP'in Blok'un devamı olarak kurulan HDK içinde de kendilerine böyle bir yer vehmettikleri kesindir. O EMEP ki, Kürt ulusal hareketinin devrimci bir rotada kurulduğu ve geliştiği yıllarda, onu "karşı-devrimci", "ajan" olarak görmüş, onunla çatışmalara bile girmişti. Bu yaklaşım ESP öncelleri için de geçerlidir. Ne zaman ki, Kürt hareketi reformist bir çizgiye evrildi, başta EMEP olmak üzere tüm reformist-tasfiyeciler akımlar, Kürt hareketine övgüler düzmeye ve ona yamanmaya çalıştılar. Kongre, bunun geldiği son aşamadır.

Devrimci hareketle ilişkiler sözkonusu olduğunda, son derece sekter ve grupçu olan bu partiler, liberal kesimler karşısında oldukça esnek ve "birlik"çidirler. Bugün sözde bile olsa savundukları görüşlerden "birlik" adına taviz vermekte hiçbir beis görmemektedirler.

Örneğin EMEP'in başkanı iken Kürt oylarıyla milletvekili seçilen Levent Tüzel, bir soru üzerine şunları söylüyor: *"Oluşturmaya çalıştığımız hareketin içinde antiemperyalizm ve antikapitalizm içsel bir olgu olarak zaten yer alıyor. Bunu yazıya çizeye döke-lim tartışmasına gerek görmüyoruz... Programda sosyalizm vurgusu olmasa da aslında bütün olarak bakıldığında toplumcu bir anlayışı göreceksiniz."*

Anti-emperyalizm ve anti-kapitalizmin "yazıya-çizeye dökülmemiş" olması, sosyalizmin programda yer almaması, ne gam! Yeter ki, milletvekili koltuğuna otursunlar, burjuva-liberal kesimler tarafından kabul görsünler! Fakat kendi kitle-si dahil, devrimci-demokrat kesimlerin desteğini yitirmemek için de, Kongre'yi "toplum-cu bir anlayışa sahip", emperyalizme ve kapitalizme karşı duruşu "içsel bir olgu" olarak benimsemiş göstererek allayıp-pullamaya, onu "Kürt hareketiyle, Türkiye devrimci hareketinin birliği" imiş gibi lanse etmeye devam etsinler!

Kongre, reformist-tasfiyeciler birliktir

Tasfiyeciliğin içten içe çürüttüğü çeşitli örgütler, her türlü hastalığı kapmaya hazır, sapmalara açık bir potansiyel oluşturdular. Dolayısıyla bu örgütlerin Kongre'ye çok büyük misyonlar biçerek balıklamasına dalmalarına, şaşmamak gerek. Uzun yıllar süren yenilgi dönemi, zaten ideolojik olarak sağlam bir zeminde durmayan küçük-burju-vaları, "yorgun savaşılar" haline getirmişti. **Tüm tasfiyeciler yapıları kuşatan bu "yorgun savaşılar", eski mevzilerini terk ederek, sürekli sağa doğru kaydılar. Legalizmden yasal particiliğe, oradan sivil toplumculuğa, düzen muhalifliğine kadar evrildiler. Bir süredir de Kürt hareketinin kuyruğuna takılarak kendilerini var etmeye çalışıyorlar.** Bunu da yine "birlikçi" kesilerek, sözde "devrimcilerin birliği" gibi ulvi bir amaçla yaptıklarını vaaz ediyorlar.

Oysa dünyanın hiçbir ülkesinde ve hiçbir döneminde, devrimci bir birlik, tepede yapılan uzlaşmalarla, salon toplantılarıyla kurulmamıştır! İşçi-emekçi hareketinden, devrim ve sosyalizm hedefinden kopuk bir birlik, tek kelimeyle tasfiyeciliktir! Yıllar önce, Kuruçeşme toplantıları için söylediklerimiz, bugün Kongre Hareketi için de geçerlidir:

"Her renkten revizyonizmi birbirine yapıştırmanın imkansızlığı bir yana, bu gerçekleştire bile eski gruplara bir yenisi daha eklenmiş olur, o kadar. Aşure bir çorba ya da tatlı çeşidi olarak belki bazılarını ilginç gelebilir, ama siyasette aşurecilik, en bayağı eklektizm, ilkesizlik ve hizip diplomasisi ile bir ve aynı şeydir." (Birlik Üzerine, sf: 82)

Lenin'in "büyük bir dava ve büyük bir sorun" dediği birliğe gereksinim duymak başkadır, bu gereksinimi yerine getirebilmek başka! Devrimci güçlerin birliği sorunu, çözümlenmesi gereken en önemli sorunlardan biridir. Ve en başta güç ve eylem birliğinin oluşturulması gerektiği açıktır. Bu konuda çeşitli girişimler olmuştur da. Cephesel ve örgütsel birlikler, ancak bu pratik içinde, mücadele alanlarında sınanarak oluşabilir. ML yaklaşım, ne grupçu sekterliğe, ne de liberal sınırsızlığa düşmeden, doğru ideolojik, politik ve örgütsel platformlarda ısrarcı olmaktır. **Eğer "birlik" işçi ve emekçilerin birliğine ve mücadelesine hizmet etmiyor, devrim ve sosyalizmi hedeflemiyorsa, onunla oynamak, hatta buna alet olmak bile, son derece zararlı ve tehlikelidir. En hafif deyimle zaman israfıdır, kitlelerin özelemlerini sömürmek, onları oyalamaktır.**

Bu konuda son sözü Engels'e bırakıyoruz:

"Birlik çığlıkları insanı yanıltmamalı! Bu sözcüğü dillerinden düşürmeyenler... çoğu kez ayrılık tohumlarını en çok ekenlerdir... Bir kez izin verildi mi, ayrılıkları çok daha katı zıtlıklar halinde tekrar ortaya atarlar... İşten bundan ötürü en büyük sekterler, en büyük kavgacılar ve sahtekarlar, belirli anlarda birlik için en çok bağırıp çağıranlardır. Yaşamımız boyunca kimse bize birlik çığırkanları kadar yük olmamış ve oyun oynamışlardır." (Engels, Seçme Yapıtlar, C II, sf. 515)

Devlet azgınca saldırıyor sivil faşistler sokaklarda

19 Ekim'de Çukurca'da PKK'nın yaptığı baskınların ardından devletin resmi rakamlarına göre 24 askerin ölümlerini bahane ederek şovenizmi tırmandıran devletin kışkırtmalarıyla hareket eden sivil faşistler, Kürt halkına, devrimcilerin, işçi-emekçi halkın yaşadığı mahallelere, üniversitelerde öğrencilere saldırmaya devam ediyorlar.

Her gerilla eyleminin ardından BDP binalarını hedefleyen saldırılar daha boyutlu hale geldi. BDP binalarına saldıran ve polis denetimiyle sokakları ırkçı-faşist sloganlarla saran faşist gruplar, binaları ateşe vermeye kalkıştı, camları ve kapıları kırdılar. İstanbul, İzmir, Ankara, Balıkesir, Manisa, Bursa, Sakarya vb. illerde BDP binalarının önünde faşist gösteriler yapılırken, Ümraniye ve Bağcılar BDP ilçe binaları yakılmaya çalışıldı. 23 Ekim'de tam gün İstiklal caddesini güzergah haline getiren faşistlere, polis hiçbir müdahalede bulunmadığı gibi, BDP İl binasını korumak isteyen Kürt halkına gaz bombalarıyla saldırdı. Bağcılar'da ise BDP ilçe binası ve Med Kültür Merkezi'nin bulunduğu binanın camlarını kıran faşist grup, çocuklar içerideyken binayı ateşe vermeye çalıştı. Saldırığı duyan Kürt halkının binanın önüne gelip direnmesinin ardından, kaçmak zorunda kalan faşistlere ses çıkartmayan polis, binanın içine ve önünde bekleyenlere gaz bombalarıyla saldırdı. Diğer illerde ise BDP tabelaları kırıldı, ilçe binalarına girilerek eşyalar tahrip edildi.

Tasmaları gevşetilen faşistler, Elazığ'da Hozat Garajı mahallesini de ablukaya aldı. Mahalle içine girmeye çalışan faşistler, taşlarla ve kurşunlarla mahalle halkına saldırdı. Mahalle içinde direnişe geçen halka ise polis gaz bombalarıyla saldırdı.

Benzer bir saldırı İstanbul'un 1 Mayıs mahallesinde de yaşandı. 20 Ekim'de değişik mahallelerden getirilip organize edilen faşistler, polis eşliğinde 1 Mayıs mahallesinde yürüyüş yapmak istedi. Bunu duyan duymaz eylem örgütleyen devrimciler ise, 200 kişiyle faşist yürüyüşü önlemeye çalıştı. Faşistlerin taş ve sopalarla mahalleye girmesini orani-ze eden polis, mahalleyi korumak isteyen devrimcilerin üzerine gaz bombaları ve panzerlerle saldırdı. Eylem sonrasında sokaklarda ve evlerde devrimci avına çıkan polisler, 14 kişiyi gözaltına aldı. Devrimcilerin bir gün sonra gözaltıları protesto etmek için yapmak istediği yürüyüşe, yine polis saldırısı gerçekleşti. Saldırıya taşlarla direnen devrimciler ve mahalle halkından gözaltına alınanlar oldu. 23 Ekim'de Halk Cephesi ve Liseli Dev-Genç'in yapmak istediği yürüyüşü de engellemek isteyen polis, sokağı önlü-arkalı keserek caddeye çıkılmasına izin vermedi. Yüzlerce sivil polisin ellerinde sopalarla saldırdığı kitleden 8 kişi gözaltına alındı. Devrimcilere adım attırmamak için her şeyi yapan polis, faşistlerin esnaflara saldırmalarına da göz yumarak amacının mahallelinin direnişini kırmak olduğunu gösterdi.

Üniversitelerde de faşist beslemeler kampüslere salındı. İstanbul Üniversitesi'ne satırlarla ve sopalarla giren faşist grup, devrimcilere ve yurtseverlere saldırdı ve afişleri parçaladı. Ellerini kollarını sallayarak üniversite içine giren faşistleri engellemek yerine onlara karşı koyan devrimcilere ve yurtseverlere saldıran polis, yüzünü bir kez daha göstermiş oldu.

Sivil faşistler ilk olarak 19 Ekim'de üniversite içinde ırkçı söylemlerle bildiri dağıtmak istemiş, buna devrimci öğrenciler müdahale etmişti. 20 Ekim'de ellerinde sopalarla-satırlarla gelen faşist grubun işini rahat yapması için okul polisler tarafından ablukaya alınmış, bu saldırıda bir öğrenci yaralanmıştı. Saldırığı püskürten ve okuldaki toplu çıkışı yapan öğrenciler, 21 Ekim'de bir yürüyüş ve basın açıklamasıyla saldırıları protesto etmek isteyince, polisler bir kez daha saldırdı ve öğrenciler taşlarla karşılık verdi. 10 öğrenci gözaltına alındı.

Balıkesir'de ise bir Kürt öğrenci faşistlerin linç girişimine uğradı. Demirlerle saldırıya uğrayan öğrenci hastaneye kaldırıldı.

Kıbrıs'ta sivil faşistlerin Kürt öğrencilere saldırmalarının ardından, 16 Kürt öğrenci sınır dışı edildi. Kürt öğrencilerin gözaltında işkenceye maruz kaldığı açıklandı.

Kaddafi öldü işgal sürüyor

Libya'da Şubat ayında başlayan muhalif hareket, 22 Ağustos günü NATO destekli bir işgal-darbeye dönüştü. Süreç, Kaddafi'nin öldürülmesiyle yeni bir evreye girdi.

Kaddafi, Şubat ayında muhalif hareket başladı-ğı andan itibaren, Mısır ve Tunus diktatörleri gibi çekip gitmeyeceğini, muhaliflerin arkasındaki açık ABD ve NATO desteği karşısında, sonuna kadar direneceğini her fırsatta ilan etmişti. Öyle de yaptı. Son ana kadar ülkede kaldı, işgalcilere ve işbirlikçilerine karşı direnişi örgütledi, çekildiği son mahalle düşerken Kaddafi de şehri terketmeye karar verdi.

Ve 20 Ekim günü yakalandı, linç edilerek öldürüldü.

Diktatördü, “kahraman” yaptılar

Bugüne kadar kimi reformist yapılar ve “üç dünyacı” devrimciler, Kaddafi'ye dönük açık-örtük desteklerini bir biçimde verdiler. Kimileri ise Kaddafi'ye karşı harekete geçen isyancıları “demokrasi savaşçıları” olarak selamladı. İki tutum da doğru değildi. **Kaddafi, onyıllar boyunca ülkesini kan ve vahşetle yönetmiş, üstelik bunu, ABD ve Fransa da içinde olmak üzere emperyalistlerin desteğini arkasına alarak başarmış bir diktatördü. Sonradan UGK (Ulusal Geçiş Konseyi) adını alan isyancılar ise, doğrudan ABD ve NATO'dan askeri ve siyasi güç alarak Kaddafi'ye karşı harekete geçen işbirlikçilerdi.** Bu nedenle iki tarafın da karşısında; ezilen ve sömürülen Libya'lı emekçilerin iki tarafa karşı da direnmesinin yanında olmak en doğru tavrıdır.

Ancak ABD'nin saldırısı, Kaddafi'ye sıcak bakanların güçlenmesine neden oldu. **Tıpkı ABD'nin Irak saldırısı öncesinde Saddam'ın yaptığı anti-ABD açıklamalarla “kahramanlaşması” gibi, Kaddafi de bugün ABD'ye ve NATO'ya kafa tutmasıyla, son ana kadar direnişi sürdürmesiyle ve sağ yakalanıp linç edilerek öldürüldüğünün açığa çıkmasıyla, önemli bir etki yaratmıştır.** Kaddafi'nin öldürülme biçiminin çok geniş kesimler tarafından sorgulanması, buna tepki gösterilmesi ve UGK'nin suçlanması da bu etkinin ürünüdür.

Keza muhaliflerin insanlık suçu işlediği yönünde zaman zaman çıkan haberler de yine Kaddafi'nin ABD'ye direnmesinden kaynağını almaktadır. Mesela Uluslararası Af Örgütü gibi emperyalist bir kurum bile, muhaliflerin yakaladığı Kaddafi yanlılarına işkence yaptığı, keyfi gözaltılar, gözaltında kayıplar, toplu katliamlar gerçekleştirdiği, özellikle Kaddafi'nin siyahi paralı askerlerinin linç edildiği, Kaddafi'nin diktatörlüğünden bir farklarının olmadığı yolunda bir rapor hazırlamıştır. Çünkü **direnış, her zaman saygınlık uyandırır, taraftarlar oluşturur, bir rüzgar estirir ve karşı tarafa dönük eleştirile-ri cesaretlendirir. “Mağdur” la “zalim”in yer değiştirmesi, eğer “mağdur” direniyorsa, büyük bir tepkiyi de oluşturur.** Ne Kaddafi ne de UGK elbette ki gerçekte “mağdur” değildir. Ancak yaratılan tablo budur. Libya'da, Kaddafi'nin “zulmü”, NATO ve işbirlikçilerinin gerçekleştirdiği “zulmün” göl-

gesinde kal-
mıştır.

Bu durum, Libya'nın geleceğinde önemli bir unsur olacaktır. Çünkü Kaddafi yandaşlarında, işgale karşı direniş isteğini besleyecektir.

Bundan sonrası işgalcilere karşı direniş

Aslında Libya'da emperyalistlerin ve işbirlikçilerin işini zorlaştıran, asıl bundan sonrasının daha zor ve sancılı olacağını gösteren birden fazla unsur vardır.

Birincisi, Kaddafi'nin direnmiş ve linçle katledilmiş olması, bir efsane gibi, sonraki direniş güçlendirecektir. Kaddafi'nin sözcüsü-temsilcisi gibi davranan büyük oğlu Seyfülislam Kaddafi sağdır ve yeri bilinmemektedir. Son ana kadar direniş devam eden Kaddafi'nin askeri gücünü ve taraftarlarını yeniden toplaması ve direniş yükseltmesi mümkündür.

Üstelik bölgede ABD karşıtı diğer ülkeler ve Çin-Rusya emperyalistleri, böyle bir hareketi güçlendirmek için, Seyfülislam'a destek verebilir, teşvik edebilirler. Bugün Kaddafi'nin eşi ve çocukları Cezayir, Nijer gibi ülkelerde sığınmacı durumdadır ve Libya'nın yeni yönetiminin bütün ısrarlarına rağmen, iadeleri sözkonusu değildir. Angola ve Zimbabve ise, Kaddafi'nin kendilerine sığınabileceğini duyurmuştur. Yani **Arap coğrafyasında, Kaddafi'ye ve ailesine kucak açan ülkeler, şimdiden kendilerini belli etmektedirler.** Dahası, NATO bombardımanı başladığında açık destek veren Arap Birliği, Libya'nın işgali aşama aşama gerçekleştirildikçe, homurdanmaya başlamıştır. NATO'nun asıl amacısının “Libya'nın Iraklaştırılması” olduğu yönündeki üstü örtük değerlendirmeler giderek artmaktadır. İşgalin yapılma ve işbirlikçilerin kullanılma biçimi, Arap Birliği'nin diktatörlerini bile tedirgin etmiştir.

İkincisi, bombardımanın ve işgalin sonuçları, ülkede tam bir insan kıyımı yaşandığını göstermektedir. Bombardımanın başladığı günlerde ABD Başkanı Obama, “eğer harekete geçmemiş olsaydık ülkede binlerce kişi öldürdü” açıklamasını yapmıştı. Bugün ise, binlerce değil, onbinlerce ölüm sözkonusu. Muhalif hareketin ve işgalin başlamasından bu yana, Libya'da kimi kaynaklara göre 30 bin, kimilerine göre ise 50 bin kişi saldırı ve bombardımanlarda öldürülmüş, onbinlercesi yaralanmıştır. Ülkeyi terk edenlerin sayısı ise, NATO bombardımanı başladığı günden itibaren 750 bin kişi civarındadır. Nüfusu sadece 6 milyon olan bir ülke için bu çok büyük bir orandır. Bu oran, her aileden birer ölü-yaralı-mülteci olduğu anlamına gelmektedir. Bu ölümlerin sorumlusu olan işgalci emperyalistlerle işbirlikçilerine karşı kitlesel bir kin ve nefret her geçen gün büyümekte, en küçük bir kıvılcımda büyük kitle direnişlerine dönüşme potansiyeli taşımaktadır.

Üçüncüsü, işgal kitlelerin yaşam koşullarını altüst etmiştir. Libya 2010 yılı İnsani Gelişim İndeksi'nde 170 BM ülkesi arasında 53. sırada iken,

yani üst sıralarda yer alırken, işgal sonrasında “Libya'nın Taş Devrine döndüğü” söyleniyor. Ülke yakılıp yıkılmış, ekonomisi çöktürülmüş durumdadır. Bombardıman sadece askeri binaları değil, neredeyse her yeri yerle bir etmiş, savaş, yıka yıka ilerlemiştir. İşsizlik ve açlık rakamlarından söz etmeye bile gerek yok; savaş ve işgal altındaki bir ülkede bütün emekçiler bundan etkilenir. Mesela sadece Trablus'ta 400 bin kişinin gıda ve su sıkıntısı yaşadığı, kamu çalışanlarının ise aylardır maaşını alamadığı söyleniyor. Şimdi, işgal tamamlandıktan sonra ise, başta petrol olmak üzere ülkenin kaynaklarının özelleştirilmesi, emperyalist tekellere peşkeş çekilmesi sözkonusudur. Bu durum, kitlelerin yoksulluğunu artıracak, sefaletini derinleştirecek, işgale ve işbirlikçilerine karşı tepkiyi büyütecektir.

Dördüncüsü, muhalefet hareketini yürüten aşiretlerin arasında çatışmaların yaşanması kaçınılmazdır. Bu aşiretlerin ezici çoğunluğu, yeni yönetimde istedikleri yeri bulamayacaktır. Kaddafi 42 yıllık diktatörlüğü süresince, aşiretler arasında korkutarak ya da uzlaştırmakla bir denge kurmuş, hepsine kendi hegemonyasını kabullendirmişti. 42 yıl boyunca Libya'da tek bir muhalif ses çıkmaması, bu kabullenişle ilgilidir. Şimdi kurulu düzen bir kere altüst olduktan sonra, yeni düzenin neye göre kurulacağı belli değildir. Kaddafi döneminde, ona tabiiyette eşit olan aşiretlerin, Kaddafi'nin yokluğunda bu eşitliği neye göre değiştirecekleri belirsizdir. Tek adam yönetiminin ortadan kalktığı her yerde, iktidar kavgasının yaşanması kaçınılmazdır. Üstelik muhalif aşiretlerin iktidar kavgası, daha çatışmaların sürdüğü dönemde bile sürekli olarak gündeme geliyordu. Başlangıçta emperyalistlerin tercihleri doğrultusunda belli adımlar atılsa ve uzlaşmalar yakalansa bile, iktidar ve rant uğruna aşiretler arası kavgaların başlaması kaçınılmazdır. Muhalif aşiretlerinin tümünün elinde Kaddafi'ye karşı savaştıkları dönemden kalma silahlar ve ileri teknoloji malzemeler olması, bu kavgaların çok kanlı olacağını şimdiden göstermektedir.

Diğer taraftan, aşiretler ekonomik olarak eskinden daha kötü duruma düşeceklerdir. Mesela, Kaddafi döneminde, bütün aşiretlere ve tüm vatandaşlara petrol gelirlerinden pay dağıtılırdı. Şimdi petrol, emperyalistler tarafından yağmalanırken, isyancı aşiretlerin büyük çoğunluğu seyretmekle yetinecektir. ABD, İngiltere ve Fransa'dan petrol şirketlerinin temsilcileri, daha Trablus'un işgali tamam-

lanmadan önce, heyetler halinde Libya'ya akmaya, UGK ile anlaşmalar imzalamaya başladılar bile.

Emperyalistler tarafından yağmalanacak bir diğer alan ise, Libya'nın bloke edilen paralarının kullanımıdır. Tüm dünyada Libya'nın mal varlıklarının 150 milyar dolar tutarında olduğu tahmin ediliyor. Bunun 37 milyar dolarlık kısmı ABD'de bulunuyor. Ve daha savaş sürerken, bu malvarlıklarına göz diken emperyalist işgalciler, savaş masraflarının Libya'lılar tarafından ödenmesi, savaşa giren her ülkeye savaş tazminatı verilmesi gerektiğini konuşmaya başladılar. Daha eylül ayında, ABD, kendisinde bulunan 37 milyar doların 1.5 milyar dolarlık kısmını, "insani yardım" faaliyetinde kullanılması amacıyla serbestleştirilmesini sağlamıştı. Arkasından İngiltere ve Fransa'da savaş harcamalarının ne kadar yüksek olduğunu söyleyerek sıraya girdiler. Zaten işbirlikçi UGK da, "Kaddafi'ye karşı mücadelede kendilerini destekleyen ülkeleri ödüllendirme niyetinde olduklarını" söyleyerek bu parayı emperyalist efendilerine dağıtmaya hazır olduğunu ilan etti.

Savaş sonrasında en büyük parsayı, savaşa girişmede en atak olan ülkeler topluyor. Türkiye ise, çantayla apar topar taşıdığı 300 milyon dolara rağmen, kurtlar sofrasında istediği payı henüz alamamanın sıkıntısını yaşıyor.

Kukla yönetim, kukla "devrim"

Kaddafi'nin öldürülmesi, doğrudan ABD'nin isteği üzerine gerçekleştirilmişti. Kaddafi'nin, aradaki gizli anlaşmalarla ilgili konuşması ihtimalinden korkan emperyalistler, yakalanır yakalanmaz öldürülmesini istemişlerdi. Çünkü Kaddafi, son yıllarda yüzünü Batılı emperyalist ülkelere daha fazla çevirmiş, adeta onlarla "barışmaya" çalışmıştı. 2003 yılından itibaren ABD dahil olmak üzere Batılı emperyalist ülkelerle ilişkilerini geliştirmiş, çeşitli anlaşmalar yapmış, ülkede çıkarılan petrolün yarısını İngiltere, İtalya ve Almanya'ya vermişti. Bu dönemde yapılan anlaşmaların ve gizli pazarlıkların ortaya dökülmesini istemiyordu ABD.

Bu ölüm, aynı zamanda diktatörden yetki devri, yeni hükümetin meşruiyeti gibi sorunları da doğrudan ortadan kaldırıyordu.

Emperyalistler büyük bir coşkuyla karşıladılar Kaddafi'nin öldürülmesini. ABD ve Avrupalı devlet yöneticileri kendi zaferlerini kutsayıp, UGK'nın "iktidarını" kutladılar.

Emperyalistler, savaşın başladığı ilk günden itibaren çok fazla gözönüne çıkmamaya özen göstermişlerdi. Doğrudan kendilerinin kışkırttığı bir hareket olmasına rağmen Libya'lı kitlelerin özgürlük ve demokrasi talebi bu hareketi yaratıyormuş gibi dav-

randılar; aşiretleri kendileri silahlandırmasına rağmen, aşiretlerin kendi direniş güçlerini oluşturduğunu iddia ettiler; havadan bombardıman ve karadan üstün techizatlı helikopterlerle işgal hareketini yönetmelerine rağmen, aşiretler zaferler kazanıyormuş gibi gösterdiler; en kritik aşamalarda yüzlerce ABD, İngiltere, İsrail, Fransa, Suudi Arabistan ajanı, özel timi, komandosu devreye girmiş olmasına rağmen, sanki Libya topraklarına hiç ayak basmamış gibi davrandılar; özellikle Trablus'un işgaline dönük hareketi İngiltere, Fransa ve Katar'dan gelen uzman timlerin yönettiği bilinmesine rağmen, direnişçilerin başarısı olarak ilan ettiler.

Şimdi de UGK sözcüleri, "ülkede yabancı asker istemediğini" duyuruyorlar. Emperyalistler de, Libya'daki işbirlikçileri de aynı nakaratı tekrarlayıp duyuruyorlar: "Libya'da yaşanan bir iç savaş değil, ortada çatışan iki taraf yok; Libya'da halkın kendisini bir diktatörlüğe karşı savunması söz konusu!" Bu nedenle Libya'da NATO üssü kurulmasına da, BM'nin Barış Gücü oluşturarak konuşlanmasına da gerek yok! Yani **oraya elbette ki işgalci ülkelerin askeri birlikleri, üsleri, gizli ajanları yerleşecek; ama bunun duyurusu yapılmadan, kitlelerin haberi olmadan ve kendilerini gizleyerek çalışacaklar. Tıpkı son 8 ayda yaptıkları gibi.**

Aslında ABD'nin hedefi çok açık. Kendisinin doğrudan gerçekleştirdiği işgaller, hem yerel halkta büyük bir tepki yaratıyor, hem de dünya işçi ve emekçileri nezdinde ABD'nin sömürgeci-yağmacı yüzü daha açık ortaya çıkıyor. II. Emperyalist savaştan bu yana, giriştiği hiçbir büyük savaşı kazanamayan ABD, son on yılda gerçekleştirdiği Irak ve Afganistan işgallerinde iyice teşhir olan kimliğini, bu defa açığa çıkarmak istemiyor. Yerel işbirlikçilerini daha fazla öne sürerek onlar aracılığıyla istediği kararları aldırıyor. Zaten Libya'daki işgalin her aşamasında emperyalist ülkelerde toplantılar yapıp kararların oradan çıkartılması da bunu amaçlıyor.

En son Kaddafi'nin öldürülmesinin arkasından, Libya'daki yeni yönetimin nasıl şekilleneceği, emperyalistler tarafından Libya zenginliklerinin nasıl yağmalanacağı da Fransa'da yapılan bir konferansla belirleniyor. UGK ise bu toplantılarda sadece figüranlık yapıyor ve kendisine öğretilen cümleleri tekrarlıyor.

Yeni düzen şeriat

Çin ve Rusya'nın desteklediği Kaddafi'ye (dolaşısıyla arkasındaki güçlere) karşı bir zafer elde etmek isteyen ABD emperyalizmi, bunun için en kirli yöntemleri kullanmaktan kaçınmadı. Tüm dünyada savaş halinde olduğunu söylediği El Kaide'nin Libya'daki uzantılarını desteklemek de bunlardan biriydi.

Savaş başladıktan kısa bir süre sonra Kaddafi ile aşiretler arasında adeta bir "pat" durumu oluşmuş gibiydi. Muhalifler Bingazi ve

çevresinde kontrolü ele geçirmişler, Kaddafi ise başkentte iktidarını sürdürüyordu. **ABD bu dönemde, Libya'daki El Kaidecilerle pazarlıklar yaptı ve onları da Kaddafi'ye karşı harekete geçirdi. Zaten bir savaşa gücü ve askeri disiplini olan bu gruplar, Suudi Arabistan tarafından silahlandırıldı ve diğer aşiretlerden daha etkili bir konuma geldi.**

El Kaideciler'in nasıl bir pazarlıkla bu savaşın bir parçası olduğu, daha Kaddafi'nin öldüğü gün ortaya çıktı. Başbakan olarak atanan ve zafer konuşması yapmak üzere törende kürsüye çıkan **Mustafa Abdül Celil, ülkenin şeriat hukukuna uygun olarak yönetileceğini ilan etti.** İlk adım olarak da erkeklerin daha fazla sayıda kadınla evlenmesi ve bankalarda faiz uygulamasının düzenlenmesi konularında değişiklik yapılacağını duyurdu.

Aynı günlerde Tunus'ta yapılan seçimlerde de şeriat düzenini savunan En Nakda partisi seçimleri kazandığını ilan etti. Partinin yasaklı ve sürgündeki lideri Gannuşi, Tunus'taki ayaklanmanın arkasından ülkeye dönmüştü. Ayaklanmanın olduğu günlerde, En Nakda partisi, Tunus'taki en güçsüz partilerden biriydi; çünkü Afrika'nın laik ülkesi olan Tunus'ta dinci-gerici örgütlenmelere izin verilmeyordu. Geçen 9 aylık sürede, bu partinin seçimleri kazanacak kadar güçlenmiş olması, sadece seçim sonrasında çokça tartışılan yolsuzluk söylentileriyle anlaşılır hale geliyor. Partilerin dış yardım alması yasalara aykırı iken, En Nakda'nın Basra Körfezi ülkelerinden usulsüz yardım aldığı ve seçim çalışmasını Türkiye'de AKP'nin seçim çalışmasını yürüten şirketin gerçekleştirdiği söyleniyor.

Sonuçta, **Arap coğrafyasında diktatörlükle yönetilseler bile, uzun bir süre sosyalizm söylemlerini ve laikliği öne çıkarmış olan iki ülkede, eş zamanlı olarak şeriatçı yönetimler başa geldiler. Bu durum, ABD'nin Ortadoğu'da giderek yükselmekte olan "Şii eksenine" karşı "Sünni hattı"nı oluşturma çabasının devamı olarak okunmalıdır.** ABD, İran merkezli Şii blok-tan öylesine tedirgin olmaktadır ki, Suriye'yi hedefe çakmasına rağmen saldırmaya henüz cesaret edememektedir. Bu saldırı öncesinde, Ortadoğu'nun Sünni yönetimlerini arkasına alabilmek için en geri ci noktalara sarılmayı tercih etmektedir.

Ancak, iki unsur gözden kaçırılmamalıdır. **Birincisi, siyasal olarak, her iki ülkede de, yeni yönetimler kitlelere rağmen şekillenmiştir.** Tunus halkı kendi ayaklanmasını gerçekleştirmiş, ancak iktidarı ele almayı başaramamıştır; ayaklanma günleri ve o dönemde ortaya çıkan devrimci-demokrat düşünceler hala canlılığını sürdürmektedir. Libya ise zaten bir ayaklanma değil, işgal altındadır; ve Libya halkının yaşam tarzına aykırı bu yönetimin meşruiyetini kabullendirmesi çok kolay olmayacaktır. **İkincisi, Tunus'ta ayaklanmanın çıkış noktası olan ekonomik kriz ortadan kalkmamış, Libya'da ise savaşın kendisi çok ciddi bir ekonomik yıkım yaratmıştır.** Her iki ülkede de kitleler, ekonomik talepleri doğrultusunda yeniden harekete geçme potansiyeli taşımaktadır.

ABD'nin savaş politikalarını bozacak olan tek güç, kitlelerin kendi talepleri doğrultusunda harekete geçmesidir.

Kapitalizmin kalbi işgal altında!

Önce birkaç yüz kişiyle geldiler. Ama “biz yüzde 99’uz” dediler. Tahrir’deki isyancıların, Madrid’deki “Öfkeliler”in öğrencileriydiler. Öfkelerini ekonomik krizin kaynağına, kapitalist ekonominin kalbine, dünya ekonomisinin payitahtına yönelttiler. Eylemleri dalga dalga yayıldı, sadece ABD’nin değil, dünyanın her tarafında yankı buldu. Krize karşı kitle direnişinin yeni bir evresine tanıklık ediyordu Wall Street işgalcileri...

Krizin faturasını zenginler ödemiyor
“Wall Street” ismi, Amerika kıtasını işgal eden beyazların, Kızıldirililerle aralarına çektiği duvardan geliyor. Zengin sömürücülerin, yoksulların öfkesinden kendilerini korumak için ördükleri duvarların en çarpıcılarından birisi Wall Street. Ve 17 Eylül günü, kapitalist ekonominin bu sembol ismi-

nin karşısında, Zucotti Park’ta eylemler başladı, çadırlar kuruldu.

Eylemlerini, gelir dağılımından en büyük payı alan en zengin yüzde 1’e karşı yapıyorlar. Bu boşuna değil; **ABD’de en zengin yüzde 1, toplam finansal varlığın yüzde 70’ini elinde tutuyor.** Geri kalan yüzde 99, sadece yüzde 30’u paylaşıyor. New York ise bu uçurumun en büyük olduğu yerlerden biri. Latinlerin ve siyahların durumu ise en kötüsü. Mesela beyazların yüzde 15’inin mal varlığı sıfır veya negatif iken, bu oran Latinler için yüzde 31, siyahlar için ise yüzde 35’e fırlıyor.

2007 yılında ABD’nin yıllık üretiminin yüzde 350’sine varan bir borç balonu şişirilmiş, finans sektörü ise karların yüzde 40’ını ele geçirmeye başlamıştı. Balon patlayıp **ABD’de kriz başladı-ğından bu yana geçen üç yıl içinde, işten atılanların sayısı 8,5 milyona ulaştı.** Bu 8,5 milyon emekçi, yoksulluğun ve açlığın pençesinde kıvranıyor; ama iflas eden, işçi çıkaran ve devlet yardımına başvuran büyük tekkellerin yöneticileri, milyon dolarlık primler ve ikramiyeler almaya devam ediyor. Mesela 2008 yılında tam 4793 Wall Street çalışanı, 1 milyon doların üzerinde ikramiye almıştı. **2009 yılında ise yine Wall Street’te çalışan yöneticilerin aldıkları ikramiyenin toplamı, 140 milyar doları aşmıştı.**

Amerikan halkı onyıllar boyunca, zenginler daha fazla zenginleştiğinde, genel olarak ekonominin, özel olarak da kendilerinin bundan faydalanacağını iddia eden ve “trickle-down economy” adı verilen sistemle kandırıldılar. Ama bugün artık, zenginlerin daha fazla zenginliği, yoksulların daha fazla yoksullaşması sayesinde gerçekleştiğini, üstelik daha fazla zenginleştiğe daha az vergi ödediklerini görebiliyorlar. Ve buna isyan ediyorlar. New York’un zenginleri ise, ellerinde şampanya kadehleri, yüzlerinde küçümseyen bir bakış ile eylemcileri yukarıdan seyrediyorlar, çadırlarını, eylemlerini, coplanmalarını seyrediyorlar; ve alay edercesine, “biz yüzde 1’iz” diye dövizler asıyorlar.

Devletin kendilerini beslemek, kendilerine yönelik tehditleri yoketmek için varolduğunu biliyorlar ve eylemi henüz kendileri için bir tehdit olarak görmüyorlar; yoksa sırça köşkerinde bu kadar pervasız davranamazlar.

Amerikan medyası ise eylemlere karşı büyük bir ilgisizlik gösteriyor. ABD’nin Arap ülkelerinde kıskırttığı eylemler ve hareketler, ABD medyasında abartılı ve destekleyen bir üslupla verilirken, CNN’in görüş mesafesinde olan Zucotti Part eylemleri, ABD basınında uzun bir süre yer almadı. 100 kente yayılmasının ve çatışmalı bir hale gelmesinin arkasından, ABD’li eylemciler, ABD medyasında yer bulabildiler. Bu defa da hareketin örgütsüz ve programsız oluşunu küçümseyerek ve kısa zamanda biteceği “kehanetinde” bulunarak...

Kriz patlak verdiğinden bu yana, geniş işçi ve emekçi kitleler giderek daha yoksullaşırken, işsiz ve aç kalırken, krizin sorumlusu şirket yöneticilerinin devasa primler alması, şirketlerin kar patlaması yapması, kitlelerin öfkesinin de patlamasına neden oluyor.

Eylemler bu nedenle her kesimin katılmasına ve kendi sorununu ifade etmesine tanıklık ediyor. Krizde işsiz kalanlar, sağlık politikalarına karşı olanlar, savaş karşıtları, eğitimin paralı olmasından rahatsız öğrenciler, siyahlar, göçmenler...

En önemlisi de sendikaların katılımı. En son 1981 yılında PATCO’nun (Hava Trafikçi Kontrolörleri Birliği) gerçekleştirdiği 10 bin kişilik grevden bu yana, ABD’de sendikaların dahil olduğu bir eylem yaşanmamış, işbirlikçi sendika aristokrasisi, şirketlerin ve partilerin politikalarına yedeklenerek var olmuşlardı. Ama bugün, **Wall Street direnişini giderek daha fazla ve daha açıktan desteklemek zorunda kalıyorlar. Taban baskısı, işbirlikçi sendika ağalarını da eyleme katılmaya, eylem kararları almaya zorluyor.**

Dalga yükselirken

Dünya tarihinin en büyük ekonomik krizi, büyük pörçük, patlamalı kitle hareketleriyle dünya üzerindeki etkisini her geçen gün artırıyor. Bu hareketlerin daha da büyüyeceğini, yaygınlık kazanacağını, militanlaşacağını ve giderek daha devrimci bir kimlik kazanacağını öngörmek, kahinlik değil; sadece krizin etkilerini doğru okumakla ilgili bir durum.

Ekonmik krizin en önemli unsuru şirket iflaslarıdır. Kapitalist ekonominin yasaları, kapitalizmin krizini atlatabilmek için “üretici güçlerde yıkım” gerektirir; ancak **devletler burjuvazinin yıkımını önlemek için bütün bütçelerini ortaya koydular ve tüm dünyada yaklaşık 12 trilyon dolarlık kurtarma paketleri sundular.** Burjuvazi hiç zahmetsiz elde ettiği bu kamu kaynaklarıyla öylesine büyük bir vurgun vurmuştu ki, “batıyoruz” diyen şirketler, bir yıl içinde kar patlamaları açıkladılar.

Burjuvazi böylece krizini devletlerin üzerine yıkmıştı. Ve **bütçesini burjuvazinin azgın yağmasına terkeden devletler, bu defa bütçe açıklarıyla karşı karşıya kaldılar. Şirketler değil, artık devletlerin iflası sözkonusuydu.** Bu da kurtarma paketleriyle ötelenen krizin ikinci dalgasının çok daha şiddetli gelmekte olduğunu gösteriyordu.

Devletlerin kamu harcamalarını kısmak ve bütçeyi denkleştirmek adına krizi kitlelere fatura etme çabası, kitlelerin eylem dalgasını da bir anda yükseltti. 2010’un sonbaharında İngiltere’de harç zamlarına karşı öğrenci eylemleri, Fransa’da emeklilik zamlarına karşı emeklilerin, çalışanların ve öğrencilerin gösterileri, Yunanistan’da neredeyse molasız devam eden eylemler zinciri, bu ikinci dalgaya karşı ilk kitle direnişleri oldu. Arkasından Afrika ülkeleri tutuştu. Tunus ve Mısır’da ekonomik kriz karşıtı başlayan kitle hareketleri, hızlı bir biçimde diktatörlük karşıtı hareketlere dönüştü, sonrasında ise emperyalistlerin müdahalesiyle islamcı bir rotaya girmiş oldu.

Ancak **kitleler birbirlerinden öğrenerek, birbirlerinin yaptıklarından sonuçlar çıkararak ilerliyordu.** Mısır’da Tahrir Meydanı’na kurulan çadırlar İspanya’ya (aslında meydana toplanıp çadırlarda direnişi sürdürme konusunda ülkemizde Tekel direnişi son derece önemli bir örnek yaratmıştı, ancak yenilgiyle sonuçlanmış olması uluslararası etkisini de zayıf kılmıştı), arkasından İsrail’e taşındı, İspanya’nın “Öfkeliler”i ise Avrupa ülkelerine yayıldı. Yaz başında Şili’den patlayan öğrenci eylemleri, dalganın artık Latin Amerika kıyılarını da dövmekte olduğunu gösteriyordu. Ve arkasından, kapitalizmin kalbine saplanan bir bıçak gibi, ABD’nin merkezinde Wall Street’te eylemler patlak verdi.

Kendiliğinden bir eylem

Wall Street eylemcileri, bir örgütlülükleri olmadığını ve siyasete karşı olduklarını söylüyorlar. Bununla da övünüyorlar. Kararları doğrudan demokrasi ile, eyleme katılan herkesin tartışması ve oylaması ile alıyorlar. Hiyerarşiye, temsile, önderliğe izin vermediklerini söylüyorlar.

Onların bu “örgütler üstü” durma çabası, kapitalizmin yarattığı bir bilinç bulanıklığından başka bir şey değil. **Kapitalizm, kendisi en küçük hücrelerine kadar örgütlenirken, kitlelerin “birey”leşmesini propanganda ediyor; kendisi mutlak ve tartışılmaz bir hiyerarşi kurarken, “eşitlik” üzerine demagojiler pazarlıyor; kendisi adaleti “mülk”e göre belirlerken, kitlelere adil olmanın sözündeyi; kendisi tüm karar süreçlerini “güç” ve “zenginlik” kriterlerine göre belirlerken, kitleleri yapay “demokrasi” gösterileriyle kandırıyor.**

Diğer taraftan, kapitalist düzenleri için en büyük tehdit olan devrimcilerin, gerçek demokrasi, gerçek eşitlik, gerçek hak dağıtımının en

doğru biçimi olan örgütlülüklerini, kirli ve yanlış bir şeymiş gibi göstermeye çalışıyor.

Ve bütün bunların sonucunda, “örgütlülük”, “eşitlik”, “demokrasi” ve “hiyerarşi” kavramları bir kargaşaya dönüşüyor. Bugün Wall Street işgalcileri de, bu bilinç kirlenmesinin bir sonucu olarak “örgütlü” olmadıklarını, “demokrasi” uyguladıklarını söyleyerek, devrimcilerle aralarına bir sınır çektiklerini düşünüyorlar.

Ama kendileri farketmeseler de **her direniş, kendi önderlerini, kendi örgütlülüğünü yaratıyor, kendi hiyerarşisini oluşturu**yur. Ortak yemek örgütlenmesi, “kriz ekonomisi” gibi teorik ya da “çatışma teknikleri”, “kelepçe sökme yöntemleri” gibi pratik konularda dersler verilmesi, eylemlerin örgütlenmesi, çatışmaların yönetilmesi vb, Wall Street eylemcilerinin günlük yaşamlarının bir parçası haline gelen her faaliyet, kendiliğinden de olsa bir örgüt ya da hiyerarşi olmadan hayata geçmez zaten. Mesela kampın yemek işlerine bakmak için bir yemek komisyonu, basınla ilişkileri düzenlemek için bir basın komisyonu, kampın temizliğini sağlamak için bir temizlik komisyonu, yürüyüşleri barışçıl biçimde yürütmek için “Barışçı Komuna Komisyon” vb kuruluyor.

Mesela şu ki, bu **kendiliğinden örgütlülük, devrimci önderlikler yaratamazsa ya da devrimci önderliklerle buluşamazsa, sönüp gitmeye mahkumdur.** Durumun ironisi şu; sürekli olarak örgütsüzlüğü vaazeden burjuvazi ve medya, bu hareketi örgütsüz ve programsız olduğu gerekçesiyle eleştiriyor, küçümsüyor.

Siyasete karşı olduklarını söylerken bir taraftan da kastettikleri, eylemlerinin Demokrat ya da Cumhuriyetçi Parti tarafından kullanılmasını istemiyor oluşları. Arap coğrafyasında ayaklanmalar yayıldığında, Şubat 2011’de, Wisconsin’de gerçekleştirilen büyük işçi eylemleri, Demokratların seçim kampanyasına kaldıraç haline gelmişti; Obama’nın 2008’de seçimleri kazanmasının en önemli unsuru kitlelerin savaş karşıtı tepkilerini kendi lehine çevirebilmesiydi. Şimdi eylemciler, düzen partileri ile de aralarına mesafe koymak istiyorlar. Obama’nın savaş politikasının ya da sağlık reformunun

Bush döneminden farklı olmadığını, Obama hükümetinin krizde zenginleri kurtarmak için uğraştığını özellikle belirtiyorlar.

Obama ise, tam da eylemcilerin kaygılandığı gibi, eylemleri kendi zeminine çekmek için uğraşıyor; her fırsatta eylemcileri “anladığını” belirten açıklamalar yapıyor, destekliyormuş gibi davranıyor ve böylece eylemlerin düzeniğinde kalmasını ve kendisine oy olarak dönmesini planlıyor.

Örgütsüz ve ideolojisiz mi?

Burjuva medya, ısrarlı bir biçimde eylemlerin internet ve sosyal ağlar üzerinden örgütlendiğini iddia ediyor ve mesela Türkiye gibi internetten eylem örgütlemeye çalışarak başarısız olan ülke

lerde “bu halk adam olmaz”ın propagandasını

yürütüyor. Oysa gerçek bu değil.

Son bir yılda yaşanan bütün kitle eylemleri, belli örgütlenmelere bağlı olarak gelişti. Başlangıçta kendiliğinden kitle hareketi olarak yaşansa bile, sonrasında sendikal örgütlülükler mutlak devreye girdi, devrimciler belli düzeylerde etkili olmaya çalıştı, kitle örgütleri eylemleri güçlendirdi. Şili’de gençlik sendikası, İngiltere’de, Fransa’da ve Yunanistan’da işçi ve öğrenci sendikaları eylemleri doğrudan organize etti. Tunus ve Mısır’da kendiliğinden kitle hareketi, işçi sendikalarının da eyleme katıldığı noktada diktatörleri devirecek güce erişti.

İnternet, zaten belli bir örgütlülükle hareket eden kitleleri daha hızlı seferber etmek için bir araç olmanın ötesine geçemedi, geçemezdi de. Çünkü son dönemde giderek yaygınlaşan bir tabirle “klavye delikanlıları”nın, bilgisayar karşıısından kalkarak sokağa çıkmaları çok kolay değil.

Wall Street’te ise, daha farklı bir süreç yaşanıyor. **1789 Fransız Devrimi’nden örnekle “doğrudan katılımcı halk meclisi” ile karar alma süreci işletiliyor.** Bunda, özellikle Yunanistan ve Fransa gibi ülkelerde mücadele deneyimi ve sendikal örgütlülüklerin belli bir gücü olmasının yanında, ABD’de sendikal örgütlülüğün son derece zayıf ve işbirlikçi; kolektif mücadele bilincinin ise yok denecek kadar az olmasının etkisi var. Tam da bu nedenle kendi örgütlenme biçimlerini yaratıyorlar, başka ülkelerde çoktan aşılmış olan yöntemleri devreye sokuyorlar, devrimci önderlikten yoksun oldukları için de el yordamıyla öğreniyorlar. Eylemlerin başlamasının ardından bir haftada 25 bin işçinin sendikaya üye olmaları da yaşadıkları bu sürecin ürünü.

Diğer taraftan, bir yılı aşan süredeki bu eylemlerin tümünde, şu ya da bu siyasetçinin ötesinde, kapitalist ekonominin yasaları, uygulamaları açık bir biçimde hedef tahtasına çekiliyor. **‘68 devrimci hareketi nasıl antiemperyalist bir nitelik taşıyorsa, son bir yılın eylemleri de antikapitalist bir içerik taşıyor.** Bu yanıyla 1999 yılında Seattle’de başlayan, DTÖ, İMF gibi emperyalist kurumların toplantılarının olduğu yerlerde eylemler gerçekleştirilen ve 11 Eylül saldırılarının ardından bir kırılma yaşayan antiemperyalist eylemcilerin de eksik yanını tamamlıyorlar. Sadece harç zamlarının geri alınmasını değil, eğitimin ücretsiz olmasını talep ediyorlar mesela; sadece emeklilerden kesintilerin kaldırılmasını değil, devletin sosyal güvenlik yönünün yeniden tanımlanmasını istiyorlar; sadece neye karşı olduklarını değil, devletten neyi istediklerini de formüle ediyorlar. Wall Street eylemcilerinin antikapitalist bir manifesto hazırlamış olmaları, bunu bir adım daha ileriye götürüyor.

Elbette bu talepleri, eylemlerin çok iradi ve bilinçli olduğu anlamına gelmiyor. Ama önemli bir başlangıç olduğunu gösteriyor. Daha çok okuma-

ya, daha çok tartışmaya başlayan gençler ve kitleler, sorularının cevaplarını arıyor, karşı çıktıklarını yerine neyi koyacaklarını, neyi savunacaklarını bulmaya çalışıyorlar.

Arap coğrafyasında kitlelerin bu arayışları emperyalistler tarafından radikal islamcı hareketlerin büyümesine kaldıraç yapıldı. Avrupa ülkelerinde ise, bir taraftan aşırı şiddet kullanımı ile devlet terörünün artırılması, diğer taraftan hareketin reformize edilmesi tehlikesi bulunuyor. New York’da 700 eylemcinin gözaltına alındığı gün, JP Morgan Case adlı tekelin, New York polis teşkilatına 4.6 milyar dolar bağışta bulunması ve Wall Street çadırlarına Michael Moore gibi kapitalizm içi-reform savunucularının akın etmesi, bu durumun iki yönünü de ortaya koyuyor.

Burada unutulmaması gereken iki temel unsur var:

Birincisi kapitalizm kendiliğinden yıkılmaz, sosyalizm perspektifli bir devrimle yokedilmediği sürece, kendisini yenileme olanaklarına sahiptir. Ancak bugün, krizin şiddeti öylesine büyük, yıkım öylesine sarsıcı ki, kapitalizmin kendisini yenileme olanakları son derece sınırlı hale gelmiştir. Ne radikal islam, ne reformizm, kitlelerin taleplerini karşılayabilecek olanaklara sahiptir. Devlet terörü ise, bu kadar büyük bir yıkım sözkonusuyken kitlelerin öfkesi karşısında gözlerde küçülmemtedir.

İkincisi, kitleler sokaklara dökülmüş, neyi istemediklerini en güçlü biçimde haykırmaktadırlar. **Bir kere sokaklara dökülmüş ve kendi gücünü görmüş olan kitleleri zaptedebilmek, yeniden evlerine geri sokabilmek son derece zordur.** Üstelik bu kitlelerin içinde, paylaşım, eşitlik, adalet, dayanışma gibi kavramlar giderek daha yaygın bir kabul görmektedir. Bu da en başta kapitalizmin bireysel ve bencil yaşam tarzını değiştirmesiyle önem kazanmaktadır. Yaşamda kapitalizmin temel unsurlarına alternatif biçimler çıkmakta, ideolojinin de buna göre şekillenmesinin potansiyellerini oluşturmaktadır.

Krizin ikinci dalgasının çok şiddetli olması, kitle hareketinin dalgasının da giderek büyümesinin olanaklarını güçlendiriyor. Varolan eylemler ise yaygınlık ve meşruiyet kazanıyor. Eyleme katılan çok geniş bir kesim de, eylemleri yakından takip ediyor, eylemcilerin taleplerine hak veriyor ve destekliyor. Düşünmeye, tartışmaya, araştırmaya başlayan bu kitleleri örgütlemenin, sosyalizm alternatifine çekebilmenin olanakları artıyor. Burjuvazinin en büyük korkusu “komünizmin hayaleti”, yeneden Avrupa’da, Amerika’da ve tüm dünyada do-laşmaya başlıyor!

17 Eylül 2011 günü "Wall Street'i işgal et" sloganıyla başlayan eylemler, hızla önce ABD'nin diğer kentlerine, sonra başka ülkelere yayıldı. Pekçok ülke, New York'ta kurulan çadırlardan ve ortaya çıkan kitle gücünden etkilenerek harekete geçti. Pekaz insanın katılımıyla başlayan eylemler, kitleselleşti ve krizden etkilenen tüm kesimleri içine alarak yaygınlaştı.

Sorunlar bu ülkelerin hepsinde ortak. 2007 yılında ABD'den başlayarak 2008 yılında tüm dünyaya yayılan ekonomik kriz, işçi ve emekçilerin yoksulluğunu artırdı, işsizliği büyüttü, gelir dağılımındaki adaletsizliği pekiştirdi. **Dünyanın her tarafında kitleler, hükümetlerin zenginlere "kurtarma", yoksullara ise "saldırı" paketi hazırladığına tanık oldu, bu paketler nedeniyle her geçen gün biraz daha yoksullaştığını gördü. Bu nedenle, eylemleri de birbirine benzedi, birbirlerinden esinlendiler, güç aldılar, farklı ülkelerde, aynı taleplerle eyleme çıktılar.**

Eylemcilerin ismi, 15 Mayıs'ta İspanya'da Puerta del Sol Meydanı'nı (Güneşin Kapısı Meydanı) işgal edenlere atfen "öfkeli", eylemlerin ismi, "Wall Street'i işgal et" sloganından esinlenerek, "işgal et" olarak ortaklaştırıldı. Bu yanıyl, eylemlerde enternasyonalizm ve dayanışma, en başta konulan isimlerle kendini gösterdi. Dünyanın dört bir bucağında ki işçi ve emekçiler, aynı yoksulluğu ve tepkiyi taşıdıklarını, aynı sorunlara karşı harekete geçtiklerini, isimleriyle de sembolleştirmiş oldular.

Dalga dalga eyleme

İrlanda'nın başkenti Dublin, Ekim ayının ilk günlerinde işgal eylemine başladı. Kentin en işlek caddelerinden Dame üzerindeki Merkez Bankası'nın önünde 20 çadırla kamp kuran eylemciler "Dame Caddesi'ni işgal et" sloganını yükselttiler. Krizden en çok etkilenen ülkelerden biri olan İrlanda'da eylemcilerin talepleri, AB ve IMF'nin İrlanda'nın iç işlerinden uzak durması, özel borçların yükünün İrlanda halkının omuzlarına yüklenmemesi, ülkenin gaz ve petrol rezervlerinin sahipliğinin İrlanda halkına iade edilmesi ve gerçek bir katılımcı demokrasinin hayata geçirilmesi olarak sıralanıyor.

Fransa'da ise, yine Ekim ayının ilk günlerinde, işçiler bir günlük grev gerçekleştirdiler. Beş sendikal konfederasyon'un (CGT, CFDT, FSU, UNSA ve Solidaires) katılımıyla, ülke genelinde 200 bölgede, onbinlerce kişinin katıldığı protesto yürüyüşleri yapıldı. Eylemin temel sloganı "Krizin faturası işçilere kesilemez" oldu.

Yine Fransa'da geçen öğretim yılında emeklilere dönük hak gasplarına karşı, "Bizler emeklilerin askeri" diyerek sokaklara dökülen lise öğrencileri, bu öğretim yılını da eylemle açtılar. Lise öğrencilerinin sendikası Ulusal Liseli Öğrenciler Birliği'nin (UNL) çağrısıyla pekçok okulda eğitim durduruldu.

Son bir yılı sürekli olarak eylem ve genel grev-

lerle geçen **Yunanistan** da Ekim ayına eylemlerle başladı. Önce avukatlar, rafineri ve

Dünyanın "ÖFKELİLER"i eylemde!

petrol sektörü ve liman işçileri harekete geçti. Ardından 11 Ekim günü ulaşım çalışanları 48 saatlik greve başladılar. Öğretim üyeleri, sağlık çalışanları ve cezaevi personeli ise, iş durdurma gerçekleştirdi.

Bir başka eylem yeri, Darfur'daki katliam ve ABD'nin hedefe çakmasıyla sıkça gündeme gelen **Sudan** oldu. Güney Sudan'ın 9 Temmuz'da bağımsızlığını ilan etmesinin ardından, kuzey bölgesi petrol rezervlerini önemli ölçüde kaybetmiş ve ekonomik krizin etkilerini daha şiddetli hissetmeye başlamıştı. Bunun üzerine, başkent Hartum'da yüzlerce kişi, gıda fiyatlarının yüksekliğini protesto için eylem gerçekleştirdi.

15 Ekim ortak eylem günü

15 Ekim günü, dünyanın 82 ülkesinde 951 kentte eylemler gerçekleştirildi. Eylemlere yüzbinlerce insan katılarak hem kapitalizme olan öfkelerini, hem de Wall Street'te yaşanan işgali desteklediklerini haykırdılar. Yüzbinlerce kişi, işsizliği, gelir dağılımındaki adaletsizliği, yoksulluğu, hükümetlerin zenginlere "kurtarma"-yoksullara ise "saldırı" paketleri hazırlamasını protesto ettiler. **Avustralya, Yeni Zelanda, Kanada, İspanya, Fransa, Almanya, İngiltere, Yunanistan, İtalya, İsviçre, Belçika, Portekiz, Japonya, Tayvan ve Meksika, eylem yapılan ülkelerden bazılarıydı.**

Eylemlerin en çatışmalı geçtiği yer ise, 250 bin kişinin yürüyüş yaptığı **Roma** oldu. Göstericilerin bir kısmı, devrimci simgeleri kullanarak maskelerle eyleme katıldı. Polis eylemcilere gözyaşırtıcı bombalarla saldırınca, kent adeta savaş alanına döndü. Eylemciler polisle çatıştı, polis minibüsünü ateşe verdi, Savunma Bakanlığı binasını işgal etti. Avrupa ve İtalya bayraklarını yakarak "Avrupa halkı ayağa kalk" sloganını yükselttiler. Şehirde 1 milyon euroluk hasar meydana geldiği söyleniyor. Eylem sonrasında polis, tek tek evleri basarak eylemcileri tutuklamaya girişti.

İspanya'da, Madrid'deki eyleme 500 bin kişi katıldı. **"Öfkeli"** adını ilk kullanan ve dünya genelinde hareketin bu kadar büyümesinin başlangıç noktasını oluşturan Madrid'liler, en kalabalık eylemi

gerçekleştirdiler.

ABD'de 100 ayrı şehirde eylem gerçekleştirildi. En büyük eylem, "Wall Street'i işgal et" eylemlerinin başlangıç noktası olan Zuccotti Parkı'nda oldu, burada 20 bin kişi toplandı. Times meydanı, 5 bin kişinin eylemine tanıklık etti. Polisin saldırısıyla çıkan çatışmada, onlarca kişi gözaltına alındı. ABD'deki eylemlerin bazılarında polis megafon yasağı getirdi.

İngiltere'de eylem, Londra'da finans merkezi yakınındaki St Paul Katedrali önünde gerçekleştirildi. Eylemin sloganı "Londra borsasını işgal et" oldu. Wikileaks internet sitesinde emperyalistlerin gizli belgelerini yayınlayarak dünya gündemine oturan Julian Assange de eylemdeydi. Eylem, gece de polisin müdahalesi ve çatışmayla devam etti.

Almanya'da eylemciler, Frankfurt'daki Avrupa Merkez Bankası'nın önünde çadırlar kurdu. **"Tarih boyunca devrimler olmuştur, şimdi de devrim zamanı"** diyen kitleler, kapitalizme karşı sloganlar haykırdılar. Berlin'de 4 bin kişi, kapitalizme son vermeye çağırarak parlamento binasına yürümeye çalıştı ve polisle çatıştı.

Fransa'da Paris Belediyesi'ne yürüyen kitleler, oturma eylemi gerçekleştirdiler.

Kanada'nın Toronto kentinde, binlerce kişinin yürüyüşü trafiği felç etti.

Latin Amerika'da, Arjantin, Şili ve Meksika, binlerce göstericinin eylemi ile hareketlendi.

Saraybosna'da kitleler Che'nin resmini taşıyarak "Kapitalizmin ölümü insanlığın özgürlüğüdür" sloganını haykırdılar.

İsveç Stockholm'de 500 kişi kırmızı bayraklarla yürüdü.

Filipinler'in başkenti Manila'da eylemler yapıldı.

Avustralya'da, Sydney'deki eylemde 600 kişi Avustralya Merkez Bankası'nın dışında kamp kurdu. Melbourne'da "Melbourne'ü işgal et, Filistin'i değil" sloganıyla yürüdü kitleler. İki haftadır süren işgal eylemi ise 100 kadar eylemcinin polis saldırısıyla gözaltına alınmasının arkasından son buldu.

Dünyanın en zengin ülkelerinden **İsviçre'de** Bern'de 100 kişi meclis binası önünde toplandı. Zürih'te ise, eylemciler, "Bankaları değil, halkı kurtarın" sloganlarıyla yürüdü.

Birkaç ay önce deprem ve tsunaminin arkasından nükleer santralde patlama yaşanan **Tokyo'da** göstericiler, nükleer karşıtı sloganlar attı.

Asya'nın finans merkezi **Hong Kong'da** 500 kişi eylem yaptı.

Tayvan'ın başkenti Taipei'de eylemciler merkez meydanını doldurdu.

Tahran'da göstericilerin çoğu kadındı ve İran'da ABD çıkarlarını temsil eden İsviçre Büyükelçiliği önünde Wall Street işgalcilerine destek veren bir gösteri yaptı.

Eylemlerin hepsinde kapitalizm karşıtı sloganlar atıldı, ekonomik krizin faturasının işçi ve emekçilere çıkarılma çabasına tepki gösterildi, zenginler daha fazla zenginleşirken geniş kitlelerin hızla yoksullaşması protesto edildi. Kitleler, "Biz yüzde 99'uz", "İşçi hakları insan haklarıdır", "Milyarderleri vergilendirin", "Bankalar kurtarıldı, biz batırılıyor" sloganlarıyla, kapitalizmin krizine ve kitlelere saldırı politikaları izleyen hükümetlere tepki gösterdiler.

Londra'da işgalcilerin toplantısı

Şili'de direniş devam

Son aylarda dünya genelindeki kitle hareketlerine damgasını vuran kesimlerden birisi olan Şilili öğrenciler, Ekim ayını da giderek yükselen eylemleriyle doldurdular. Öğrenciler Mayıs ayından bu yana, **parasız ve eşit eğitim sağlanması, eğitim kalitesinin yükseltilmesi ve eğitimin tamamen devlet tekeline alınması talebiyle** ders boykotundan sokak gösterilerine, okul işgallerine kadar çok çeşitli eylemler gerçekleştiriyorlar. Eylemcilerin önemli bir kesimi liseliler.

Şili, OECD verilerine göre dünyanın en pahalı eğitim sistemine sahip bir ülke. Öğrenciler eğitim masraflarının yüzde 85'ini karşılarken, devletin katkısı sadece yüzde 15 düzeyinde kalıyor. Devlet kredisine başvuran öğrenci ise, sonradan ödemesi mümkün olmayan bir borç yükünün altına giriyor. Eğitim neredeyse tamamen özelleştirilmiş durumda ve 3,5 milyon öğrenci özel okullara mahkum bırakılmış. Bu nedenle yoksulların okuması neredeyse imkansız, orta gelir grubunda olanlar ise zorlukla okuyabiliyor. Bu nedenle binlerce Şilili öğrenci, Arjantin'de ya da başka ülkelerde üniversiteyi tercih ediyor. BM standartlarına göre devletlerin eğitime ayırması gereken bütçe, gayrisafi milli hasılanın yüzde 7'sinin altına inmemeli, oysa Şili'de gayrisafi milli hasılanın sadece yüzde 4.4'ü eğitime ayrılıyor. Öğrenciler 1973-1990 yılları arasında yaşanan faşist darbe koşullarında oluşturulan bu eğitim sisteminin değişmesini istiyorlar.

Eylemler, 1990'lardaki eylemlerden bu yana yaşanan en geniş katılımlı kitle hareketi olma niteliğini taşıyor. Ve eylemlere göz yaşartıcı bombayla saldıran devlet, şimdi de olağanüstü hal yasası çıkaracağını açıkladı. Faşist darbe döneminden kalma bu yasa, göstericilere çok ağır cezalar öngörüyor. Bu açıklama bile, öğrenci hareketinin gücünü ve devletin bu güç karşısında çaresiz kaldığını gösteriyor. Kamuoyu yoklamaları halkın yüzde 80'inin öğrencileri desteklediğini açıklıyor. Devlet Başkanı Sebastian Pineranın desteği ise eylemler başladığından bu yana yüzde 20'lere indi.

Mayıstan beri eylem

Geçtiğimiz ay devlet ile öğrenci sendikaları masaya oturarak görüşmelere başlamışlardı. Pineranın bazı reformlar vaat etmiş, eğitime dört milyar dolarlık ek ödenek çıkaracağını söylemiş, ancak eğitimdeki özelleştirmenin ortadan kaldırılması, eğitimin devlet tekeline alınması ve ücretsiz hale getirilmesi taleplerini reddetmişti. Bunun üzerine öğrenci sendikaları, hükümetin çözümsüzlüğü da-

yattığını söyleyerek görüşmelerden çekildiler. Ve eylemler yeniden, üstelik çatışmalı biçimlerde hız kazandı.

Masadan kalkan öğrenciler, 18 ve 19 Ekim tarihlerinde iki günlük genel grev ilan ettiler. Merkezi İşçi Sendikası ve öğretmenlerin de desteklediği eylem, öğrencilerin 1 milyon kişinin katılımıyla yaptıkları halkoylaması sonuçlarını Başkanlık Sarayı'na ulaştırmalarıyla başladı, polis saldırısı ve onlarca öğrencinin gözaltına alınmasıyla sonuçlandı.

Eylemler 30 Mayıs'ta yapılan genel boykot ile başlamış, 250 okulda ve 3 üniversitede, toplam 1 milyona yakın öğrencinin katılımıyla boykot hayata geçmişti.

Arkasından 13 Haziranda ülkenin çeşitli yerlerinde 100'ü aşkın okul işgal edilmiş, ertesi gün ise grevde olan El Teniente madeni işçileri ile dayanışma eylemi gerçekleştirilmişti. 30 Haziran'da yapılan gösterilere ise 200 bin kişi katılmıştı.

Ağustos ayında yapılan greve de 100 bin kişilik büyük katılım gerçekleşmiş ve polisle çatışmalar yaşanmıştı. Bu greve bakır işçileri ve eğitimciler sendikası da içinde olmak üzere çok sayıda kitle örgütü destek vermişti. Arkasından ülkenin en büyük sendikaları, 70 kitle örgütünün katılımıyla, yeni bir emek yasasının

çıkartılması, anasayal reformların yapılması, kamusal sağlık hizmetinin iyileştirilmesi, adil bir vergi reformunun gerçekleştirilmesi ve öğrencilerin ücretsiz

eğitim taleplerinin kabul edilmesi gibi taleplerle iki günlük bir

grev gerçekleştirdi. Grev ve yürüyüşler sırasında devlet saldırınca barikatlar kuruldu, yüzlerce kişi gözaltına alındı.

20 Ekim günü öğrenciler Senato binasını işgal ettiler. Şili Sentosu'nda Eğitim Bakanı ile Senatörlerin birlikte gelecek yılın bütçesini konuştuğu toplantı, Şilili öğrenciler tarafından basıldı. Üç öğrenci masanın üzerine çıkarak "Halkoylaması, şimdi!" yazılı bir pankartı açtı. İşgali engelleyemeyen polis, Senato binası dışına barikat kurarak daha fazla öğrencinin ve onları destekleyen anne-babaların içeriye girmesini engelledi. Öğrenciler, eğitimde reform ve ülkenin sosyal sorunlarının halkoylamasıyla çözülmesini talep ediyor. Senatörlerin bazıları da eyleme destek verince, Milli Eğitim Bakanını toplantıyı terketti. Senatörlerin halkoylaması için önerge sunacağı sözünü vermesinin ardın-

dan, birkaç saat süren eylem sona erdirildi.

Şilili öğrenciler, 28 Ekim günü de Milli Eğitim Bakanlığı işgalini gerçekleştirdiler.

Sonuç alıncaya kadar

2006 yılında Şili tarihinin en büyük öğrenci eylemlerine sahne olmuştu. Dört ay süren protesto gösterilerinde öğrenciler, parasız eğitim ve eğitimin devletleştirilmesi taleplerinin yanı sıra, ulaşım hizmetlerinin ücretsiz hale getirilmesi gibi talepleri ileri sürmüşlerdi. 2006 yılındaki gösteriler de çatışmalı geçmiş, yüzlerce gösterici gözaltına alınmıştı.

Bugün ise öğrenciler daha kararlı ve talepleri tamamen kabul edilinceye kadar eylemi sürdürmeye ısrarlı. Masada verilen tavizleri kabul etmeleri bunun göstergesi. **Bugün yaptıkları eylemlerde iki konuyu çok önemsiyorlar: Birincisi geniş kesimlerinin desteğini almaya çalışıyorlar.** Öğrencilerin arkasından Şili'de pek çok toplumsal kesim hareketlenmiş durumda. Maden işçilerinden köylülere, HES'lere karşı çıkanlardan çalışma güvenliği talep edenlere, öğretmenlerden kamu çalışanlarına kadar çok geniş bir kesim toplumsal hareketi büyütüyor ve öğrencilerle dayanışma içine giriyor. **İkincisi, uluslararası dayanışmayı örgütlüyorlar.** Avrupa'daki toplumsal hareketlerle dayanışma sağlamak amacıyla temaslar yürütüyor, Fransa'daki Ulusal Öğrenci Sendikası'yla görüşerek deneyimleri paylaşıyorlar. Kolombiya'daki binlerce üniversite öğrencisi ve öğretim üyesi de eğitim alanındaki özelleştirmelere karşı eylem yaparken, Şili'deki eylemlerden güç ve destek alıyor.

Öğrenci hareketinin lideri **Camila Vallejo, Şili'deki öğrenci hareketinin sadece tepkisel değil, somut taleplere sahip, örgütlü bir hareket olduğunu söylüyor. Ve eylemlerinin asıl olarak neoliberal modele bir itiraz olduğunu belirtiyor.** Başarının anahtarı da burada yatıyor.

Son dönem yaşanan kitle hareketleri birbirinden etkilenecek, birbirini güçlendirerek büyüyor. Tahrir'de çadırlar kuruluyor, Madrid'te "Öfkeliiler" dünyayı etkiliyor, Yunanistan'da Akropolis işgal ediliyor, Wall Street'teki eylemciler borsanın merkezine yani kapitalizmin kalbine vurular indiriyor. **Şili'deki öğrenci hareketi de, aylardır militanlığını ve kararlılığını kaybetmeden sürmesiyle, halkın geniş kesimlerinin desteğini almasıyla, reform vaatlerine kanmaması ve kendi iç örgütlülüğünü yaratmasıyla, son dönemin en önemli kitle hareketlerinden birini oluşturuyor.**

12 Eylül askeri hapishaneleri-3

METRİS'te dönüm noktası

28 günlük açlık grevinin kazanımları, hem yüksek hem de uzun süreli olmuştu. Bu soluklanma döneminde yasak olmayan kitaplar girebilmişti cezaevine. Aile ve avukat görüşü yapabilişler, mahkemelere gidebilmişlerdi. Bol kitap okumuşlar, eğitim çalışmaları yapabilişlerdi. Ama '83 başında ince ince gelen yasaklar, yakın zamanda saldırıların boyutlanacağını işaretlerini vermeye başladı. Kuşkusuz bunlar, güçlü direnişlerle püskürtülebilecek saldırılar olacaktı yine. Ancak devrimci hareketlerde uç veren statükocu görüşler düşünülüyordu, hem direnişe geçenlerin sayısında düşüşlerin olacağını, hem de hakların koparılıp alınmasının hiç de kolay olmayacağını gösteriyordu. Üstelik işkenceciler, içerideki tartışmaları, aramalarda ele geçen notlardan öğreniyor ve saldırıyı boyutlandıracağı anı kolluyordu. Cezaevinden şubeye işkenceli sorguya götürmeler de devam ediyordu ve artık TİKB'li tutsaklar dışında koğuştan direnerek çıkan yoktu.

1983 başı... Koğuşlara saldırıp permatikleri ve tükenmez kalemli topladılar. Protesto etmek için ne mektup ne de dilekçe yazıyorlardı. Erkekler ayrıca permatiklerin toplanmış olmasını sakal bırakarak protesto ediyorlardı. Fakat idare hakları yavaş yavaş gasp ederken, devrimcilerin tümünün direnme noktasında kesişmesi giderek zorlaşıyordu.

Saldırıların önünü almak için '83 Temmuz'unda büyük bir açlık grevi daha başladı. Bu kararın alınmasında devrimciler arasında süren iç tartışmalar, grevin akıbetini de belirleyecekti. Görüş ayrılıkları giderek derinleşmişti çünkü. Ve eğer ayrım noktaları grev esnasında giderilemezse, eylemin başarıyla bitmesi pek mümkün görünmüyordu.

Temmuz yaz sıcaklığında süren açlık grevi, statükocu görüşlerin nasıl derinleştiğini de gösteren bir turnusol kağıdı oldu. Her saldırıda dengeyi bozmamak için eylemsizliği savunanlar, açlık grevini bitirmek için de uğraşıyorlardı. **Bir kez sağcılık tohumu yeşermeye görsün, bunun dipsiz bir kuyu olduğu grev içindeki tartışmalardan anlaşılıyor ve bu tartışmalar tam bir bozguncu etkisi yaratıyordu.** Oysa faşist yaptırımlara karşı bir koşuya çıkılmıştı. Bir adımlık tökezleme bile, yarı yolda bırakabilirdi tutsakları. Ve grev, adeta yıkıntılar üzerine inşa edilen binaya benziyordu.

İdare de bunun farkındaydı ve psikolojik işkenceyi doruğa çıkardı. Geceler boyu faşist marşlar çalınıyordu anonstan. İtirafçılar konuşuyordu cayır cayır. Doktorlar açlığın vücuttaki tahribatlarını yalan-yanlış ve abartılı bir şekilde anlatıyor, Sıkıyönetim Komutanı Haydar Saltuk imzalı "talepleriniz asla karşılanmayacak" içerikli bildiriler okunuyordu.

Direnışı kararlılıkla sürdürenler, içten ve dıştan tam bir salvo ateşi altındaydılar. Bu durum kaçınılmaz sonucu beraberinde getirdi. Dökülme ve bağımsızlaşma büyüdü. Nihayet grev kırıldı ve 27. günde pazarlığa bile oturulmadan bitirildi. Dışarıdaki tüm yükü omuzlayan aileler bile, evlatlarına "biraz daha dayansaydınız haklarınızı alacaktınız, niye bıraktınız"

diye sorarken, grevin içten yıpratıldığını bilmiyorlardı. Aileler her grevde olduğu gibi, bu grevde de kapının önünden ayrılmadılar. Grev sürerken de kendilerini ambulansların önüne atıp "çocuklarımızı öldürüyorsunuz" diyerek direnişe geçtiler. İçeriden slogan sesleri gelmediğinde, kapı önünde işkencecilere günlerini dar ediyorlardı. "Çocuklarımızın sesi niye kesildi" diye hesap soruyor ve müdürün yanına çıkarak, çocuklarını görmek istediklerini belirtiyorlardı. İçeriden gelen slogan sesleri onlar için bir canlılık belirtisiydi.

Yenilgiyle biten 27 günlük açlık greviden sonra '84 Nisanı'nda başlayan Ölüm Orucu ve sonrasına dek, faşist saldırılar ve işkence hızını kesmeden devam etti.

* * *

"1983 Temmuz-27 günlük açlık grevi" bir dönüm noktasıydı. O güne kadar ki dökülmeler, mücadelenin kaderini etkileyecek durumda olmamış, mücadele çizgisi direnişten yana ağır basmıştı. Saldırıları genellikle geri püskürtülürdü. Fakat 27 günlük grevden sonra direniş çizgisinde yer alan devrimci örgütler arasındaki iç dökülme amansız bir hal aldı. Bu gidişat, teslimiyet çizgisine giren bir siyasetin ağzından dökülen şu sözlerde yankı buluyordu: "Bize artık asla açlık grevi yaptıramayacaksınız!"... Çok sonraları yetkili makamlar da "Az kalsın Metris'i Maklaştırıyorduk!" diyeceklerdi.

Açlık grevlerine karşı çıkanlar fiili direnişi sürdürecekler miydi?! Sonraki gelişmeler sorunun açlık grevi olmadığını, bunun sonu teslimiyete varan statükocu görüşlerin bir tezahürü olduğunu gösterecekti. İddia ettikleri ve "bozulmanın" dedikleri sözde denge de, doğası gereği devrimciler aleyhine sürekli bozulmaktaydı zaten.

İlk büyük saldırı dalgası 14 Ağustos'ta başladı. 27 günlük açlık grevi biteli henüz 10 gün olmuştu. Ansızın koğuşlar basıldı. Tutsakların hepsi arama yapılacak bahanesiyle havalandırmaya çıkarıldılar. Koridordan faşist marşlar söyleyerek geçen komandolar görüldü. Metris'te aramaya ilk kez komandolar giriyordu. Gelişleri bile saatler sürdü ve koğuşlardan çıkmaları akşamı buldu. **Sabahtan akşama dek süren bu sözde aramadan sonra içeri girdiklerinde tutsakların gördüğü tablo nasıl bir eşige geldiklerinin çıplak bir resmiydi.** Onların bıraktığı koğuş yoktu karşılarında. Talana uğramış bir savaş kentinin ortasında gibiydiler. Neyin ne olduğu anlaşılmıyordu. Giysiler parçalanmıştı, en özel çamaşırlarına varana dek. Ayakkabılar, çamaşırlar, bulaşık tabakları her şey iç içeydi. Koğuşta ne varsa koca bir yığın halinde orta yerde duruyordu. Bu yığının üzerine bal, yağ, turşu, deterjan, aklın alamayacağı her şey dökülmüştü. Yiyecekler lavaboda ya da çamaşır leğeni ve tasların içindeydi. Sağlam tek bir şey yoktu. Koğuşta kitap-defter namı-

na hiçbir şey kalmamıştı. Yatakların büyük bir bölümü yoktu,

Koğuşu toplamaya koyuldular hemen. Pamuk yığınının oluşan artan yataklarını toplamak için çok uğraşıldı. Bu işlerle uğraşırken, duvardan bir arkadaşlarının hücreye alındığı haberi geldi. Onu koğuşa sokmadan gardiyan odasına almış, çırılçıplak soyunması istenmişti. O bu uygulamaya karşı çıkınca, zorla coplayarak soymuşlar ve hücreye götürmüşlerdi. Hakkinda da "polise mukavemet etmek ve slogan atmak"tan tutanak tutmuşlar ve soruşturma açmışlardı. Mahkeme bu nedenle 6 ay hapis ve para cezası vermişti.

Soyarak arama bu talan sonrasında gündeme geldi. Avukata ve aile görüşlerine giderken, havalandırmaya çıkarken, kapıdan her adım atıldığında, soyarak arama dayatılıyordu. Bu nedenle TİKB'li ve DS'li tutsaklar mahkeme gidişlerinde koğuştan kendi istekleriyle çıkmamaya, kol kola kenetlenerek direnmeye başladılar.

Metris'te işkencenin binbir çeşidi vardır. Kimi kez sular akmaz ama koridorlar şarıl şarıl sularla yıkanır. Kimi kez işkence en kaba haliyle tekme tokat yapılır. Kimi zaman banyo gününde soğuk sular kapatılıp kaynar sular akıtılır, ya da haftalarca banyo yüzü göremezler. Bazen gözlerinin önünde kitapları yakılır bazen yemeklerine askerlerin işemesi, pislik atmasına dönüşür işkence. Bazen çöplerin alınmaması koğuşun ortasında biriken çöplerin hastalık yayması halini alır. Bu işkencelerin uygulayıcıların adı bazen Adnan Özbey olur, bazen Fehmi Koçhisarlı, Şevket Öztürk, Ömer Kavlak, Yalçın Demirel, Beşler Güzel olur ya da. Bazen de Zafer Dilek, Muzaffer Akkaya...

Kadınlar bölümünde soyarak aramaya karşı genel direniş, kısa süre sonra tavsatılmaya başlandı. Üretilen gerekçeler arasında "beni soymadılar ki"den "üç düğme açılrsa ne olur ki"ye dek bir dolu şey vardı. Sonra da iş, idare ile işbirliğine dek ulaştı. Koğuş kapılarına gelip "eğer gömleğinizi şu şekilde açarsanız görüşe çıkaracaklar" diyerek aralarından uygulamalı iknaya çalışanlar bile çıktı. "Normal arama dışında hiçbir biçimi kabul etmiyoruz" karşılığını aldılar.

Mahkeme aramaları, koğuş değişiklikleri, koğuş talanları ve hepsinde soyarak aramalar, süreklileşmenin ötesinde her gün her saat yapılacak kadar sıklaştı. Bu işkencelerin en vahşilerinden biri, '84 yılının şubat ayında gerçekleşti. Üsteğmen Zafer Dilek, kadın koğuşlarını hallaç pamuğu gibi attı. Koğuşlar basıldı, tek tek merdivenlerden sürüklenip havalandırmaya atıldılar. Kolu bacağı morluk içinde kalanlar, ağzı burnu kanayanlar... Çırılçıplak soyma uygulamasından sonra atmışlardı havalandırmaya. Tekrar koğuşlara alınmadan önce bir dayak faslı da gardiyan odasında olmuştu. Bazı koğuşları kapasitenin üzerinde doldurdular. Seçilmiş bir kısım kadın tutsağı da tek tek hücrelerden oluşan koğuşa atıldılar. Bunlardan biri de '84 Ölüm Orucu'nda bilincini kaybeden Aysel Zehir'di. Burada yatak ve battaniye de yoktu. Tuvalete günde sadece iki kez çıkarıyorlardı.

Akşam saatiydi. Yan koğuşla "tıktık"laşıyordu. Kapı sessizce açıldı. Aysel'in elindeki kağıdın üzerine atıldılar. Ama O, kağıdı ağzına atıp yutmuştu bile. Zafer üsteğmen, kadın polis Mürvet, kadın gardiyan

Kadriye onun başına üşüşükleri halde, kağıdı elinden alamadılar. Askerler do-luştu. İki asker kolundan ikisi bacakla-rından yere paralel olarak kaldırıyor, iki asker de sırtından bacaklarına dek cop-luyorlardı. Ondan “kahrolsun fa-şizm”den başka bir ses çıkmıyor, “ah” bile demiyordu. Koğuşlardan “işkence-cilerden hesap soracağız”, “işkenceci katiller halka hesap verecekler”, “dev-rimcilere uzanan elleri kıracağız” slo-ganları yükseliyordu. Falakaya ara ver-diklerinde, parmaklarını boğazına so-kup kusturmaya çalıştılar. Sinirden ken-dini kaybeden işkenceci üsteğmen, doktoru çağırttı, “mideni yıkatıp o kağıdı alacağım” diyordu. Tekrar falakaya fas-lına geçtiler. Doktor seyrediyordu. Ve yorulan onlar oldu. Aysel iki gün hücre-de tutulduktan sonra koğuşa getirildi.

5 Ocak 1984... Şafak vakti hopar-lörden askeri marşlar yükseldi. “Ne oluyordu!”... Tutsaklar yataklarından fır-ladı. Duvarlar çalışmaya başladı: “Ba-ğimsizlerin koğuşlarında elbiseleri top-lanmaya başlamışlar”... Beklenen an gelmişti...

Erkek siyasi tutsakların mazgalları-na gelen subaylar, “herkes tüm giysile-rini toplayıp dışarı çıksın” dediler. Kim-se uymadı buna. “Çıkmayacağız” dedi tutsaklar. Ardından kapı gürültülü bir sesle açıldı. Subaylar peşlerine taktık-ları asker güruhuyla içeri daldılar. As-kerler dayak atarken, subaylar “atın dı-şarı hepsini” diyorlardı. Koridora tutsak-ları yığan askerler, onların koğuştaki tüm eşyalarını da torbalara tikiyorlardı. Sıra koridora atılan tutsaklara geldi. Zorla, coplarla soyuyor, iç çamaşırlarıyla tekrar koğuşa atıyorlardı. Anında “tek tip elbise giymedik, giymeyeceğiz” sloganları yükseldi. Sloganlar “asker değil siyasi tutukluyuz”, “insanlık onuru işkenceyi yenecek”le devam etti. Bu iş-kence gece yarılarında dek sürdü.

Ve günün her saati işkence ve soğukla mücadele içinde geçmeye başladı. Yanmayan kaloriferler ve çıplak vücutlarıyla dondurucu bir so-ğukla karşı karşıyadılar. Mahkemesi olan erkek tutsakları almak için sabahın 5'inde koğuşları bastılar. '84 kışının dondurucu soğuklarında havalandırma-ya atıldılar. Arama ile en küçük bir ilişkisi olmayan bu işkence, saatlerce sürdü. Ve ringlere kolları arkadan sıkıca kelep-çelenmiş halde bekletildiler. Her gün mahkeme gidiş-gelişleri dayak, hava-landırmada iç çamaşırlarıyla bekletme ve zorla tek tip elbise(TTE) giydirmeler-le geçti. Ringte hemen birbirlerinin yar-dımıyla TTE'leri çıkardılar. Mahkeme heyeti suç duyurularını bile dinleme-den, sorgu ve savunma almaya gerek duymadan duruşmadan attı onları.

* * *

Nisan 1984... Türkiye İhtilalci Komünistler Birliği ve Dev Sol, 45 günden sonra ölüm orucuna çevrilen açlık grevine başladılar... 11 Ni-san'da Sağmacılar, 13 Nisan'da Met-

ris, greve başlama kutlamalarıyla çınla-dı.

Hemen tek tek alınıp dayaklı ve so-yarak aramalarla ayrı bir koğuşa atıldı-lar. Onlar ise düğüne gider gibiydiler. Temizliğe giriştiler hemen. Türküler, marşlar söylüyorlardı. Grev sanki bir şölendi... İşkence ise dayaktan ibaret değildi. Psikolojik boyutu ve yeni yasak-lamalarla katmerlenerek sürüyordu. Şe-ker istekleri geri çevriliyor, revirde zorla serum vermeye kalkışıyorlardı. Hainler ve işkenceci subayların çenesi durmu-yor, grevden vazgeçirmek için biteviye konuşuyorlardı. Grevde olan tutsaklar protesto için revire de çıkmamaya baş-ladılar.

Öte yandan, greve katılmayanlar ödüllendiriliyor, hemen her açıdan ra-hatlatılıyor. Görüş, kantin vs. hakları yaptırımsız kullanmaları sağlandı. Oysa bunların hepsi sahte ve geçiciydi. **Eğer grevcilere diz çöktürmeyi başarırlar-sa, saldırının boyutu alabildiğine ar-tacaktı. Ölüm orucunun kaderi, tüm cezaevlerinin kaderi ile böylesine birleşmişti.**

Şanlı bir direniş ve büyük acılarla sürdü eylem. Bir dönemece damgasını vuran ve gelecek on yılların kaderini belirleyen görkemli bir direnişti bu. Sa-dece hapishaneler açısından değil, ül-kemizin geleceği açısından da tarihsel günler yaşanıyor.

Abdullah Meral, Mehmet Fatih Öktülmüş, Haydar Başbağ, Hasan Telci peş peşe şehit düştüler. Fatih, elinde silahıyla cephede çarpıştığını sa-yıklıyordu son nefesinde. Haydar, Ma-hir Çayan'la konuşuyordu. Abdullah ve Hasan, katıldıkları ve örgütledikleri ey-lemleri sayıklayıp kavgaya çağırıyorlar-dı... 21 yaşında gencecik **Aysel Zehir**, bilincini kaybetmesine rağmen koluna takılan serumu çıkarıp atıyordu...

TTE saldırısının püskürtülmesi ve İstanbul cezaevlerinin teslim alınmama-sında belirleyici bir role sahip olan Ölüm Orucu bittiğinde, idare, eyleme katılanlara, diğerlerinin kullandığı hakla-rı yasakladı ve uzun süre böyle gör-kemli bir eylemle tarihe şerh düşenleri özel olarak cezalandırdı. Eylem bittik-ten sonra da TTE'yi giymediler, yaptı-rımlara uymadılar. Diğerleri tek tip elbi-seyi giydiklerinde, ardından hemen ‘ön ilikleme’yi ‘mahkum kimliği’ taşımayı dayattı idare. Akılları o zaman başına gelenler oldu ve giydikleri TTE'yi çıkar-dılar.

İdare, TTE de dahil tüm yaptırımları kaldırmak ve tutsakların bütün istek ve haklarını tanımak zorunda kaldığında, Metris ülkenin –belki de dünyanın- en rahat cezaeviydi artık. Metris'i tüm siya-si tutsaklardan arındırıp boşaltıncaya dek de böyle kaldı... **Ve ne zaman as-keri yaptırımlar gündeme gelse, tut-sakların ilk refleksi Metris direnişin-deki gibi oldu. Ağır bedeller pahası-na yaratılan direniş geleneği kuşak-lar boyu örnek alındı...**

SUZAN ŞİMDİ SONSUZLUKTA

“İşçi-Köylü” gazetesinin Kartal temsilcisi Suzan Zengin, 12 Ekim 20011’de şehit düştü. Tam 17 gün ölümle savaştan Suzan, hastalığının şiddetli saldırısı ile yenilemedi. Hapishanenin vız gelen duvarları ardın-da, onu ölüme adım adım sürükle-yen “hücre tipi”nin ağır koşulları, hastalıklarını öylesine derinleştirmişti

ki, var olanları kronikleştirdiği gibi, yeni hastalıklar da bünyesini zayıf düşürmeye başladı. Canlı canlı ölüme sürükleyen “hücre tipi hapishane” koşulları ile Suzan’ı aramızdan alan devlet, bir kez daha katil yüzünü gösterdi.

1959-Sivas doğumlu olan Suzan, ‘80’li yılların sonunda Almanya’dan Türkiye’ye geldiğinden itibaren, her tür demokratik hak ve özgürlükler mücadelesinin içinde aktif olarak yer aldı. Almanya’da yürüttüğü göçmen so-runları mücadelesi, yerini ülkedeki işçi ve emekçilerin grev-işgal ve direnişle-rinin ayrılmaz parçası olmaya bıraktı. Kültür-sanat çalışmaları ve tutsakların dışarıdaki sesi olma kavgasının da içindeydi. 28 Ağustos 2009’da evi basıla-rak gözaltına alındığında, tutuklanmasını gerektirecek hiçbir dayanak olma-dığı halde, iki yıl hücre tipi hapishanede tutuldu.

Suzan’ın çok sayıda rahatsızlığı da vardı. Ama onun, tüm hasta tutsakla-ra uygulandığı gibi, tedavisi engellendi. Hastaneye gidebildiğinde de, muaye-nehaneye asker girdiği için tedavi olamadan döndü. Ya da ring araçlarının işkenceli ortamında yeni hastalıklara kaldı. Yüzünde ve vücudunda oluşan tümörler, bir hastane dönüşü sonrası açığa çıktı örneğin. Bu tümörlerle ilgili muayene ve ameliyat olma esnasında da baskılar ve gecikmelerle karşılaştı. Tüm bunlara rağmen hapishanede geçen yıllarını verimli geçirebilmek için olağanüstü bir çaba gösteren Suzan, yazmaya ve çeviri yapmaya devam etti.

Haksız yere yatırıldığı iki yıl sonunda bırakmak zorunda kaldıklarında, Suzan artık kalp rahatsızlığı da dahil başka hastalıklarla cebelleşmek zorun-da bırakıldı. Bu nedenle dışarıda kaldığı kısa zaman diliminde hastane kapı-larından ayrılamadı. Onun en verimli şekilde geçireceği günleri de böyle ça-landı. Fakat Suzan’ın onurlu yaşamı, onu halkından, yoldaşlarından, eşinden ve çocuklarından koparan katillerin yüzüne bir tokat olup indi. Düşmana inat o daima yaşayacak... Unutulmayacak... Unutturulmayacak...

* * *

Suzan, Tuzla-Aydınlı mezarlığına kadın yoldaşları ve dostlarının omuzla-rında taşındı. Soğuk ve yağmurlu bir günde uğurladılar onu sonsuzluğa. Yol-daşları Suzan’a yakışır bir tören düzenlemişlerdi ve dostları da onlara bu acılı günlerinde omuz vermişlerdi. Önemsediği ve görmek istediği bir daya-nışma ile uğurlandı Suzan. Tabutunu sımsıkı kavrayan eller, onun üşüyen vücudunu ısıtıyordu adeta. Şimdi sonsuzlukta Suzan...

14 Ekim günü, Aydın Cemevi’nde, ailesi, akrabaları, yoldaşları, devrim-ci dostları ve mahallelilerin de katılımı ile yüzlerce insan toplandı. Bu canlı kitle, Suzan’ın kollarında taşınan tabutu ile mahalleyi dolaşarak mezarlığa ulaştığında, yüzlerce ağızdan ölümsüzlüğü haykırıldı. “Katil Devlet Hesap Verecek” kararlılığıyla kitlenin kolları havaya kalkarken, onun için açılan bayrağa sarılarak toprağa verildi Suzan. Anısına saygıyla selam durulduktan sonra, yoldaşları, Suzan’ın devrim ve sosyalizm davasına kattıklarını ve taşı-dığı erdemleri anlattıklarında, “Devrim Şehitleri Ölümsüzdür” sloganı yük-seldi.

Suzan sonsuzluğa gönderilirken; ESP Genel Başkan Yardımcısı Hülya Gerçek, Proleter Devrimci Duruş adına Nevin Berktaş, Tutuklu Gazetecilerle Dayanışma Platformu Sözcüsü Necati Abay ile Yeni Demokrat Gençlik, BDSP, Halkın Günlüğü ve ATİK sözcüleri ve sanatçı Pınar Sağ da, anısına birer konuşma yaptılar. Ayrıca, Yeni Demokrat Kadın, Yeni Demokrat Genç-lik, Partizan Şehit Ve Tutsak Aileleri, Mücadele Birliği Platformu, DHF, DDSB, Kaldıraç, BDP, Halkevleri, Emekli-Sen Kartal Şube, Deri-İş Genel Merkezi, Limter-İş, Belediye-İş Sendikası 2 Nolu Şube, İHD, Munzur Çevre Derneği, Köz gibi kurumlar ve araştırmacı-yazar Ragıp Zarakoğlu katıldı.

Nevin Berktaş konuşmasında; devrim ve sosyalizm savaşçısı Suzan Zen-gin’i, en verimli yaşında, devletin “hücre tipi hapishaneler” politikası sonu-cunda aramızdan aldığını, ama onun daima yaşayacağını, o büyük gün gel-diğinde, tıpkı gökte yıldızlara çivilenen tüm şehitlerle olduğu gibi, Suzan’la da buluşulacağını belirtti ve “Yaşasın Devrim ve Sosyalizm, Zindanlar Yıkıl-sın Tutsaklara Özgürlük” sloganıyla sözlerini noktaladı.

☆ 1 Kasım 1954- Fransız sömürgecilğine karşı Cezayir Kurtuluş Savaşı başladı.

1830'lu yıllarda Fransızlar, Cezayir'i işgal etti ve 130 yıl boyunca işgal altında tuttu. Fransız sömürge-sindeyken Cezayir'de 2 milyondan fazla insan katle-dildi. İkinci Emperyalist Savaşta Cezayirliler, Fransız emperyalizminin askeri deposu olarak kullanıldılar. Cezayir'de 1950 yılından itibaren direniş örgütleri ku-ruldu, 1954 yılında fiilen direnişe başlandı. Verilen mücadele sonucunda 1962 senesinde Cezayir bağım-sızlığını kazandı.

☆ 8 Kasım 1938-Almanya'da "Kristal Gece"

Nazilerin, Almanya'da iktidara geldikten sonra Ya-hudilere karşı giriştikleri ilk ciddi saldırıdır. Yahudi-lere ait evler, işyerleri ve sinagoglar o gece yakılıp yıkıldı. Caddeler kırılan camlarla dolu olduğu için, o geceye, "kristal geceler" adı verildi ve bu Nazi vahşe-ti, bu isimle anılır oldu.

☆ 9 Kasım 2009- Eyüp Baş şehit düştü

Halk Cephesi'nin sözcülüğünü de üstlenen Eyüp Baş, faşizme karşı mücadelede yaşadığı zorlukların da etkisiyle yakalandığı hastalık sonucu yaşamını yi-tirdi.

☆ 10 Kasım 1918-Berlin Ayaklanması

1. Emperyalist Paylaşım Savaşı'nın tüm yıkımını yaşayan Alman işçi ve emekçileri bir ayaklanma ger-çekleştirdi. Ayaklanma sonrasında 2. Wilhelm Hol-landa'ya kaçtı.

☆ 14 Kasım 1973 Yunanistan'da Politeknik direnişi

Yunanistan'da Albaylar Cuntası iktidarı ele geçir-miştir. Yunan halkının üzerinden silindir gibi geçmek istiyordu, ama cuntaya karşı eylemler de arttı. Poli-teknik Üniversitesi öğrencileri direnişe geçtiler. 3 gün boyunca kesintisiz eylem yaptılar ve halkı cuntaya karşı direnişe çağırdılar. Binlerce kişi sokaklara çıka-rak Politeknik Üniversitesi'ne ulaşmaya çalıştı. Eylemler boyunca 36 öğrenci katledildi. Ancak eylemler büyük bir kararlılıkla ve militanca sürdü. Öğrenciler, eylemlerini sadece kendi talepleriyle sınırlandırmamış, cuntayı hedef tahtasına çakmış, kitlelere bu bi-linci vermişlerdi. Ölen 36 öğrencinin mirası üzerin-

den 1974'te albaylar cun-tası devrilmiş ve Yunan halkı bir kez daha ayağa kalkmayı başarmıştı. Poli-teknik direnişi her yıl çe-şitli eylemle anılır ve Poli-teknik ruhu, sadece Yuna-nistan'da değil, tüm dün-yada direnişin simgesi ola-rak yaşamaktadır.

☆ 16 Kasım 2000- Ahmet Kaya'nın ölümü

Sanatçı Ahmet Kaya, Magazinciler Derneği'nin ödül töreninde Kürtçe şar-kı söylemek istediğini açıklayınca, orada bulunan ge-rici ve faşistlerin saldırısına maruz kalmıştı. Ardından ölüm tehditleri aldı, üzerindeki baskı daha da arttı. Bunun üzerine yurtdışına çıkmak zorunda kalan Ah-met Kaya, sıkça yurt özlemini dile getirdi. Yaşadığı sıkıntılar yüzünden kansere yakalanan Kaya, Paris'te yaşamını yitirdi. Ölümünden sonra Kürtçe türküler serbest oldu. "Özgün müziğin" güçlü sesi olan Kaya, şarkılarıyla yaşıyor.

☆ 18 Kasım 1937- Seyit Rıza asıldı

Devlete vergi ve asker vermeyi reddettikleri için bü-yük bir baskı ve şiddet altına alınan Dersim halkı, 1937 yılında isyan etti. Bu isyan, büyük bir vahşetle bastırıldı. İsyanın lideri olan Seyit Rıza ve oğlu asıl-dılar. 75 yaşında olmasına rağmen asabilmek için Se-yit Rıza'nın yaşını 60 gösterdiler, 17 yaşındaki oğlu-nun ise yaşını büyüttüler. Seyit Rıza'nın asılmadan önce söylediği son sözleri, bugüne kadar ulaşmış-tır. "Kerbela soyundanız, hatasız, ayıptır, zulümdür, cinayettir. Ben senin yalan ve hilelerinle baş ede-medim, bu bana dert oldu. Ben de senin önün-de çökmedim, bu da sana dert olsun."

☆ 18 Kasım 1986-Netaş Grevi

1980 öncesi de sendikal ve politik müca-delenin mevzilerinden biri olan NETAŞ işçi-leri, toplu sözleşme maddelerinde anlaşma sağlanamaması üzerine greve çıktılar. 93 gün coşku, militanlık ve kararlılıkla süren grev, 12 Eylül sonrası yapılan ilk grev olmasıyla öncü bir nitelik taşımaktaydı.

☆ 19 Kasım 1981-Enver Gökçe'nin Ölümü

1920 yılında Erzincan'da doğdu. Ankara Üniversitesi'ni 1948'de bitirdi. Kadırga'da yöneticilik yaptığı okulda, 141. maddeden dolayı ceza aldı ve 7 yıl cezaevinde yattı. Sonrasında gazetelerde çalışan Enver Gök-çe kavga şiirleri yazdı ve 1981'de öldü. "Dost Dost İlle Kavga", "Panzerler Üstü-müze Kalkarlar" en ünlü eserleridir.

19 Kasım 1942-Stalingrad Direnişi

İkinci emperyalist paylaşım savaşını sona erdiren ta-yin edici çarpışmanın kazanıldığı gün... Faşist Hitler or-duları, Sovyetler'e doğru ilerleyişinde büyük "zaferler" elde etmiş ve nihayet Stalingrad kapılarına kadar dayan-mıştır. Sovyet halkı, bu kenti her ne pahasına olursa ol-sun, adeta tüm varlığını ortaya koyarcasına savunmakta-dır. Çünkü burası Stalingrad'dır. Stalin, sosyalizmin ye-nilmezliğinin simgesidir. Kızıl Ordu, Başkomutan Sta-lin'in kesin talimatını almıştır: "Ne pahasına olursa olsun bir adım geri gidilmeyecek!"

140 günlük direnişin sonunda faşist Hitler orduları, Kı-zıl Ordu'nun demir yumruğunu yemiş, çil yavrusu gibi kaçışarak, tüm cepheleden gerisin geri Almanya'ya doğru kaçmaya başla-mışlardı. Kızıl Ordu'nun muzaffer ilerleyişi, faşizmin başkenti Berlin'de mec-lis binası Reichstag'ın tepesine orak çekiçli bayrağın dikilmesiyle taçlandı. Soyet halklarının ödedikleri bu büyük bedelin karşılığında, dünyanın üçte bi-ri sosyalizm kampına dahil olmuş, halk demokrasisi yönetimleri başa geç-miştir.

Bu zaferde Stalin ve Stalingrad, hiç şüphesiz en büyük paya sahipti. Öyle ki, daha sonraki yıllarda emperyalist işgale karşı direnen her lider Stalin'le, her şehir Stalingrad'la özdeşleşmeye başladı.

Stalin ve Stalingrad isimleri, emperyalist işgale karşı mücadele hep yaşaya-cak! Ezilen halklara esin kaynağı olmaya devam edecek!

☆ 19 Kasım 2009-Alaattin Karadağ şehit düştü.

TKİP militanı Alaattin Karadağ, afişleme faaliyeti sırasında polisle girdiği çatışmada şehit oldu. Polisle-rin Karadağ yaralı iken başına gelip ateş ettikleri ve yargısız infaz yaptıkları görgü tanıklarıyla sonradan açığa çıkarıldı.

☆ 20 Kasım 1910- Meksika Devrimi

Meksika köylü önderi Zapata'nın başını çektiği dev-rim, toprakların derhal yerli halka geri verilmesi tale-biyle yönetime karşı mücadeleye girişti. Yönetim, ba-zı reformları yapmak zorunda kaldı. İşçilere de kimi haklar tanındı. Ancak Zapata'yı 1919'da öldürttüler. Ve Meksika devrimini boğdular. Ancak Zapata, dev-rim mücadelesinde hep yaşadı. Meksika'da direnişçi-ler Zapatistler ismini kullanıyorlar.

☆ 21 Kasım 1831-Lyon Ayaklanması

Lyon'da çalışan tekstil işçileri, makineleşmenin ar-dından düşen ücret baremlerinin yükselmesi için ey-lemler düzenler. Belediye binasına gider ve yetkililerle görüşür. Yetkililer bir yandan gö-rüşmeleri yaparken, bir yandan da askeri hazır-lıklara girişir. Lyon işçi-lerinin taleplerini bastır-mak için saldırıya geçer-ler. Lyon'lular da belediye sarayını ve şehrin önemli merkezlerini ele geçirerek barikat-lar kurarlar. "Kulübelere Barış, Saraylara Savaş" slo-ganı bugün hala geçerliliğini koruyan bir slogan ola-rak Lyon'da ortaya çıkar.

☆ 29 Kasım 1944- Arnavutluk Devrimi Başarıya Ulaştı

İtalyan faşizmine karşı başlayan direnişler, ikinci dünya savaşı süresince emperyalizme ve faşizme kar-şı direnişe dönüştü. Enver Hoca önderliğinde birleşen Arnavutluk işçi ve emekçileri, demokratik devrimi yaparak sosyalizmin inşasına geçtiler ve yıllarca em-peryalist saldırganlığa karşı sosyalizmin savunulma-sında kararlılık gösterdiler.

İhtilalci Komünistlerin Kasım Şehitleri

24 Kasım 1976-İsmail Gökhan Edge

Mehmet Fatih Öktülmüş'ün yetiştirdiği devrimcilerden biri olan Gökhan Diyarbakır zindanlarında işkenceler altında öldü.

21 Kasım 1979-Ali Algül

İMT'ye (İleri Militanlar Toplantısı) katılan ve TİKB'nin ilk üyeleri arasında yer alan Ali Algül, Halkın Kurtuluşu tarafından katledildi.

Emperyalistler arası kapişmada TÜRKİYE'DE EGEMEN SINIFLARIN KLİK ÇATIŞMALARI - 5

Elimize posta kanalıyla ulaşan
TİKB(B) 5. Konferans Belgeleri'ni
yayınlamayı sürdürüyoruz.

D- YENİ EMPERYALİST SAVAŞ DÖNEMİNDE EMPERYALİSTLERİN VE İŞBİRLİKÇİLERİN KAVGASI

27

Mayıs darbesinden sonra yeniden hükümet olan CHP dönemi de Türkiye'nin ABD'ye olan bağımlılığı ile geçti. Zaten CHP, NA-

TO'ya üyelik ve Kore'ye asker gönderme konusunda da -biçimsel bazı itirazlar dışında- DP ile birlikte hareket etmişti.

'60 sonrası kapitalizmin hızlı gelişimi, işbirlikçi tekkelci burjuvaziyi, sistemin mutlak biçimde ağır basan temel direği yaptı. Toprak ağalarının burjuvalaşmaları ve modern kapitalist çiftlik sahiplerine dönüşmeleri, büyük oranda tamamlandı. Feodal kalıntılar, ulusal sorunla birleşen bir tarzda Kürdistan'la sınırlı kaldı. Mülksüzleşme ve yoksullaşmayla birlikte şehirlere akın hızlandı. 40'lı yıllarda nüfusun yüzde 80'i kırdan yaşarken, 70'li yıllarda yüzde 50'lilere düşmüştü. Proletaryanın nicel gücü milyonları aşmış, emek-sermaye çelişkisi etrafında kutuplaşma başlamıştı. Emperyalist sömürü ve baskı ile iç içe geçen iç sömürü ve baskı, aynen devam etmişse de, tamamen halk yığınlarının mücadelesinin bir sonucu olarak karşıdevrim güçleri, eskiye nazaran gerilemek zorunda kalmışlardı. Daha sonraki yıllarda işçi ve emekçi hareketinin ve sendikal, demokratik örgütlenmesinin, Türkiye tarihinde o döneme kadar görülmedik boyutlara ulaşması, bunun durdurulmaz bir süreç olduğunu gösterdi.

Bununla birlikte Türkiye'nin ABD'ye olan bağımlılığı, -1964'te ünlü

"Johnson mektubu" gibi olaylarla- kırılmalar yaşadıysa da, devam etti. "Soğuk savaş"ın zirvesi kabul edilen Küba krizinde bir kez daha görüldü ki, Türkiye, ABD'nin Ortadoğu'da SSCB'ye karşı kullandığı en büyük kozuydu.

ABD'nin sadık işbirlikçisi Küba diktatörü Batista'nın 1959'da Fidel Castro önderliğinde devrimci bir ayaklanma ile yıkılması, ABD'yi fazlasıyla tedirgin etti. Çünkü Küba, ABD'nin "arka bahçesi" olarak gördüğü Latin Amerika ülkelerinden biriydi. Küba'yı yeniden ele geçirmek için her yolu denedi. Şeker boykotu gibi ekonomik yaptırımlar etkili olmayınca, askeri müdahaleleri devreye soktu. Sözde Küba'dan kaçan mülteciler, ABD'den yardım ve destek istiyordu. ABD, bu gerekçe ile adayı işgale girişti. "Domuzlar Körfezi Çıkarması" adıyla askeri bir hareket yaptı, fakat başarısız olamadı.

Bu dönemde Sovyetler Birliği, Castro rejimine destek verdi. 1962 ilkbaharında Küba'da Sovyet füzeleri kurulmaya başlandı. ABD ise bu füzeleri, ateşlemeye hazır hale gelmeden vurmaya hazırlandı ve 22 Ekim 1962 tarihinde adayı abluka altına aldı. Aynı tarihlerde Atlas Okyanusu'ndaki Sovyet gemileri, Küba'ya doğru harekete geçti. İki süper gücün karşı karşıya geldiği kritik bir aşamaydı bu.

Dönemin SSCB'nin Devlet Başkanı Kruşçev, ABD Başkanı Kennedy'ye gönderdiği 27 Ekim 1962 tarihli mektupta, ABD'nin Türkiye'deki benzer füzeleri sökmesi halinde, kendilerinin de Küba'dakileri sökeceğini bildiriyordu.

ABD'nin 1959 yılından itibaren, Türkiye'ye Jupiter füzelerini yerleştirdiği, bu şekilde açığa çıktı. Tıpkı U-2 casus uçaklarının SSCB tarafından yine bir kriz aşamasında açığa çıkarıldığı gibi... Kruşçev, Türkiye'nin toprak bütünlüğüne saygı göstereceklerini, ABD'nin de aynı güvenceleri Küba'ya vermesini istiyordu. Kennedy de aynı gün verdiği cevapta, ABD'nin Küba ablukasını kaldıracağına söz veriyor, Türkiye'deki füzeler konusunda ise "gerginliklerin yumuşaması, öteki silahlarla ilgili daha geniş bir düzenlemeye gidebilmemize olanacak sağlayabilir" diyerek esnek bir ifade kullanılıyordu. Böylece Küba krizi aşıldı.

Türkiye, ABD'nin askeri üssü olmasının sancılarını "soğuk savaş" boyunca çok çekti. Küba krizi bunların içinde en ciddi olanıdır. Çünkü Küba'daki "Ekim Füzeleri" soğuk savaşın doruğu olarak kabul edilmektedir. İki süper gücü savaş aşamasına getiren bu olayda da görülmüştür ki, yeni bir emperyalist savaşta Türkiye, hedef ülkelerin başında yer almaktadır.

Kıbrıs sorunu ve Johnson mektubu

Kıbrıs, I. emperyalist savaşta Osmanlı'nın Almanya safında savaşa girmesinin ardından, İngiltere tarafından 1914'te ilhak edilmişti. İkinci emperyalist savaş sonrası birçok sömürgesini yitiren İngiltere, Kıbrıs'ta da zor durumdaydı. 50'li yıllarda bağımsızlık mücadelesi orada da gelişmeye başladı. Rumların İngiliz yönetimine karşı ayaklanması, Türkiye'yi yeniden Kıbrıs sorunu na dahil etti.

Esasında Kıbrıs, Lozan antlaşmasından sonra Türkiye'nin gündeminde çıkmıştı. 50'li yıllarda yaşanan gelişmeler ise, Kıbrıs'ı Türkiye'nin sadece dış değil, bir iç meselesi haline getirdi. Kıbrıs'ta ağırlığı oluşturan Rum milliyetçileri, ENOSIS (Yunanistan'la birleşme) taraftarıydılar. Kıbrıslı Türkler ise, ada nüfusunun dörtte birini oluştururken, sahip oldukları topraklar neredeyse yarısı kadardı.

İngiltere'nin Kıbrıs üzerindeki hâkimiyeti sarsılmaya başlayınca, Kıbrıs'ın Yunanistan'a geçeceği endişesi, Türkiye'yi telaşlandırdı. Yakın bir zaman önce emekli generallerden Sabri Yirmibeşoğlu'nun "harika bir kontrgerilla eylemi" diye itiraf ettiği bir provokasyon hazırladılar. Atatürk'ün Selanik'teki evinin bahçesine bomba konulduğu yalanını yayarak, 6-7 Eylül 1955'te başta Rumlar olmak üzere azınlıklara saldırıya geçtiler. Zaten sınırlı sayıda kalan bu azınlıkların önemli bir kısmı da o yıllarda göçe zorlandı.

1959 yılında yapılan anlaşma ile,

40'lı yıllarda nüfusun yüzde 80'i kırdan yaşarken, 70'li yıllarda yüzde 50'lilere düşmüştü. Proletaryanın nicel gücü milyonları aşmış, emek-sermaye çelişkisi etrafında kutuplaşma başlamıştı. Emperyalist sömürü ve baskı ile iç içe geçen iç sömürü ve baskı, aynen devam etmişse de, tamamen halk yığınlarının mücadelesinin bir sonucu olarak karşıdevrim güçleri, eskiye nazaran gerilemek zorunda kalmışlardı. Daha sonraki yıllarda işçi ve emekçi hareketinin ve sendikal, demokratik örgütlenmesinin, Türkiye tarihinde o döneme kadar görülmedik boyutlara ulaşması, bunun durdurulmaz bir süreç olduğunu gösterdi.

iki toplumlu bağımsız bir Kıbrıs devletinin kurulması kabul edildi. Türkiye, Yunanistan ve İngiltere, yeni devletin “garantör devletleri” olacaktı. Kıbrıs’ta herhangi bir gelişme olursa, bu devletler ortak hareket edeceklerdi, bu başarılamazsa, her üç devletin de ayrı ayrı müdahale yetkisi vardı.

Olayların tırmanması üzerine Türk savaş uçakları Lefkoşa üzerinde alçak uçuşlar yaparak, Rum yönetimini tehdit etti. Ardından 1964 yılında İsmet İnönü hükümeti, TBMM’den Kıbrıs’a müdahale yetkisi aldı. Hükümet, 7 Haziran’da adaya müdahale edeceğini açıklayınca, ABD ile karşı karşıya geldi.

ABD Başkanı Johnson, 5 Haziran’da Başbakan İnönü’ye çok sert olan bir mektup gönderdi. Bu ünlü mektupta, Türkiye’nin adaya yapacağı müdahalenin iki NATO ülkesini (Türkiye ve Yunanistan) savaş durumuna sokacağı, böyle bir durumda Sovyetler Birliği’nin Türkiye’ye karşı yapacağı olası bir müdahalede NATO’nun Türkiye’nin yanında olmayacağı ve ABD’nin Türkiye’ye verdiği askeri malzemelerin kullanılmasına izin vermeyeceği belirtiliyordu.

Bu mektubun Türkiye’nin Avrupa Topluluğu’na girmek için resmen başvuruda bulunduğu yılın başında gönderilmiş olması, dikkat çekicidir. ABD’nin Türkiye üzerindeki hegemonyasının sarsılmasına tahammülü yoktu. Ayrıca Yunanistan ile Türkiye arasında çıkan sürtüşmenin, Sovyetler Birliği’nin işine yarayacağını düşünüyor, Kıbrıs’ı, hatta Yunanistan’ı kaybetme tehlikesini yaşıyordu. Kıbrıs devletinin başkanı Makarios, Sovyetler Birliği ve onun etkisi altındaki blok ile yakın ilişkilere girmişti. Hatta Kıbrıs, bağımsızlığını kazandıktan sonra “Bağılantısızlar” üyesi olmuş ve onların da desteğini almıştı.

Küba krizini daha yeni atlatmış olan ABD, Sovyetler Birliği ile yeniden karşı karşıya gelmek istemedi. Kıbrıs yüzünden pazar alanlarını yitirme tehlikesini göze alamadı ve Türkiye’yi bu konuda dizginlemeye çalıştı. Emperyalist bir ülke ile ona bağımlı ülke arasındaki ilişkide, tabi ki emperyalist ülkenin çıkarları baskın olacaktı. Kıbrıs’ta da yaşanan buydu.

Bunun üzerine Türkiye, Kıbrıs’a müdahaleden vazgeçmek zorunda kaldı. İnönü, Johnson’un mektubundaki daveti kabul ederek, 21 Haziran’da ABD’ye gitti. ABD gerilen ilişkiyi yumuşatmak için İnönü’ye Başkanın özel uçağını göndermişti. Fakat Johnson mektubu, Türk-ABD ilişkilerinde önemli bir kırılma yarattı. Türkiye’de Amerikan karşıtlığı giderek artacaktı.

Dönemin Dışişleri Bakanı Feridun Cemal Erkin, 30 Ekim-6 Kasım 1964 tarihlerinde Moskova’yı ziyaret etti. Ziyaretin sonunda yayınlanan bildiride, Kıbrıs’ta “iki milli cemaat”in varlığından söz edilmekteydi. Bu, Türkiye’nin Kıbrıs görüş-

Kıbrıs, bağımsızlığını kazandıktan sonra “Bağılantısızlar” üyesi olmuş ve onların da desteğini almıştı. Küba krizini daha yeni atlatmış olan ABD, Sovyetler Birliği ile yeniden karşı karşıya gelmek istemedi. Kıbrıs yüzünden pazar alanlarını yitirme tehlikesini göze alamadı ve Türkiye’yi bu konuda dizginlemeye çalıştı. Emperyalist bir ülke ile ona bağımlı ülke arasındaki ilişkide, tabi ki emperyalist ülkenin çıkarları baskın olacaktı. Kıbrıs’ta da yaşanan buydu. Bunun üzerine Türkiye, Kıbrıs’a müdahaleden vazgeçmek zorunda kaldı. Johnson mektubu, Türk-ABD ilişkilerinde önemli bir kırılma yarattı. Türkiye’de Amerikan karşıtlığı giderek artacaktı. 1964 sonundan itibaren Türk-Sovyet ilişkileri yeniden gelişmeye başladı.

şünün en mühim noktasının Sovyetler Birliği tarafından da desteklendiği anlamına geliyordu. 1964 sonundan itibaren Türk-Sovyet ilişkileri yeniden gelişmeye başladı.

Türkiye-ABD ilişkilerinde ilk pürüzler

Kıbrıs sorunu, Türkiye’nin ABD ile ilişkilerinde ortaya çıkan en ciddi pürüz olmuştur. Türkiye’nin büyüme çabalarına ABD’nin engel olması, Türk egemenleri arasında da hoşnutsuzluğu arttırmış, farklı emperyalistlerle işbirliği seçeneklerini yeniden gündeme getirmiştir. Kitlelerde de ABD karşıtlığı büyümüş, ’68 hareketi ile ABD’ye karşı tepkiler, eylemli bir hal almıştır. Elbette bunun dünya ölçeğinde yükselen ABD karşıtlığı ile de bağları vardır. Ancak Türkiye’deki gelişmeler, ulusalcı bir tarzda da olsa ABD karşıtlığını körüklemiştir. Anti-emperyalizm, anti-ABD’cilikle özdeşleşmiş, gençlik eylemleri doğrudan ABD hedeflerine yönelmiştir.

İkinci emperyalist savaş sonrası en parlak dönemini yaşayan Türk-ABD ilişkilerinin, “Johnson mektubu” ile aldığı yara, ’70’li yıllarda iyice açıldı. Bu yıllar, Türk işbirlikçi tekeli burjuvazisinin çok parçalı yapısının kendini su yüzüne vurduğu, önemli kesitlerden biridir. Çünkü ’70’li yıllarda, Alman emperyalizmi yeniden palazlanmaya başlamıştı. Almanya, askeri olarak hala bir güce sahip olamamakla birlikte, ekonomik alanda artık ABD ile başa güreşmekteydi. Bir taraftan ABD pazarına dalışlar yapmaya, bir taraftan da kendine eskiden bağımlı olan ülkelerle, savaş sonrasında bir biçimde sürdürdüğü ilişkilerini güçlendirmeye yönelmişti. Bu yönelişin adreslerinden biri de doğal olarak Türkiye idi.

Türkiye, daha Osmanlı döneminden itibaren, ekonomisi, siyaseti, askeri gücü Almanya’ya bağımlı olmuş, her iki dünya savaşında da Almanya’nın yanında yer almıştı. Almanya yeniden emperyal hedeflerle ortaya çıktığında, bu nedenle ilk gözünü diktiği ülkelerden biri Türkiye oldu. **‘70’li yıllar, doğrudan sermaye yatırımları, ithalat-ihracat ilişkileri vb yöntemlerle Alman sermayesinin Türkiye’deki işbirlikçileriyle ilişkilerini güçlendirdiği yıllardır.** ’70’lerin yarısından itibaren yapılan “Döviz Çevrilebilir Mevduat” adlı uygulama, İsviçre bankaları aracılığıyla Alman sermayesinin Türkiye’de hızla güçlenmesinin yöntemlerinden biridir. Hatta ’60’lı yılların sonundan itibaren güçlü bir yabancı işçi akınına kapı açan Almanya’nın, en çok Türkiye’den işçi alması, bu politikaların ve ekonomik bağların bir devamıdır.

Aynı yıllar, Türkiye’nin, ulusal kurtuluş savaşı döneminde güçlü ilişkiler kurmuş, sonra belli bir rutinle devam ettirmiş olduğu SB ile, keza daha Osmanlı Döneminden kalma önemli ekonomik yatırım-

larını korumuş olan Fransa ile ilişkilerinin de yeniden güçlendiği yıllar oldu.

‘70’li yıllarda Türkiye’nin başta Almanya olmak üzere Avrupa emperyalistleriyle ve Sovyet sosyal emperyalistleriyle geliştirdiği ilişkiler, ABD-Türkiye ilişkilerinde yaşanan dalgalanmayı göstermektedir. Kıbrıs meselesi, bu ilişkilerin değişmesinde önemli bir yer tutmaktadır. “Johnson mektubu” ile Türkiye’nin 1964’te gerçekleştirmeye hazırlandığı Kıbrıs müdahalesi durdurulmuş, fakat on yıl sonra CHP-MSP hükümeti döneminde Türkiye, Kıbrıs’a girmiştir. O tarihten sonra da ABD’nin “silah ambargosu” ile karşı karşıya kalmıştır. İkinci emperyalist paylaşım savaşı sonrasında ABD’li generaller tarafından eğitilen, silahlandırılan Türk ordusu ve savunma sanayisinin kurulması ABD tarafından engellenen Türkiye, tamamen ABD’ye bağımlı olmanın sonuçlarıyla bir kez daha yüz yüze gelmiştir.

Ecevit’in başkanlığındaki CHP ve Erbakan’ın başkanlığındaki MSP koalisyonu dönemi, ABD ile ilişkilerin açıldığı dönemdir. Bir bütün olarak ’70’li yıllarda başta Almanya olmak üzere Avrupa emperyalistleriyle ilişkiler artmıştır. 12 Eylül cuntasının hazırlanmasında diğer faktörlerin yanı sıra ABD’nin Ortadoğu’da ve Türkiye’de hegemonyasını yeniden güçlü bir şekilde tesis etme amacı da önemli bir rol oynamıştır.

Değişen koşullarda değişen ilişkiler

Türkiye ile ABD arasındaki ilişkiler, dünyadaki gelişmelerden bağımsız ve bu gelişmelerden hiç etkilenmeyen bir ilişki değildir, olamaz da. Yazımızın başından itibaren ortaya koymaya çalıştığımız tarihsel gerçekler, bunun böyle olmadığını göstermektedir zaten.

‘80’li yıllarda Türkiye’de kapitalizmin gelişmesine paralel olarak ABD’ye bağımlılık da hızlı bir biçimde arttı. 12 Eylül darbesinin planlayıcısı ABD, bu yıllarda Türkiye üzerindeki hegemonyasını ekonomik, siyasal, askeri, kültürel, çok yönlü biçimde güçlendirdi. Özal’ın cumhurbaşkanı olduğu ’90’lı yılların başı ise, yeniden “küçük Amerika” hayallerinin doruğa çıktığı yıllar oldu. ’90’lı yılların konjonktürü, Türkiye’nin ABD’nin mutlak hegemonyasına girmesinin nesnel zeminini fazlasıyla oluşturuyordu zaten. **Çünkü bu yıllar, Sosyal emperyalist Sovyetler Birliği’nin dağıldığı, ABD’nin “yeni dünya düzeni”ni ilan ettiği ve tüm dünya üzerinde hegemonyasını kurma atacağına başladığı yıllardı.** ’91 yılındaki Körfez savaşı bir anlamda start vermişti. Irak, Kuveyt’i işgal etmiş, ABD de Irak’a saldırmıştı. Rusya’nın etkisiz kalan karşı çıkışlarını bir kenara bırakırsak, ABD hiçbir engelle karşılaşmadan yürütmüştü Körfez savaşını.

Rusya’nın bile IMF reçetelerine bağımlı hale geldiği, Yeltsin gibi ABD iş-

birlikçisi bir kukla tarafından yönetildiği bu yıllar, ABD'nin dizginsiz ilerleyişine tanık oldu. ABD rüzgarı son derece güçlü esiyordu; Türkiye de bu rüzgarla yelkenlerini şişirerek biraz yol almak istedi. En uygun alan eski SB'den dağılan Kafkaslar ve Orta Asya Cumhuriyetleriydi; Türkiye, ABD'nin taşeronu olarak bu ülkelere daldı.

'90'ların ikinci yarısından itibaren emperyalist dengelerde kimi değişiklikler ortaya çıkmaya başladı. '96 yılında Rusya ve Çin'in önderliğinde Kazakistan, Kırgızistan ve Tacikistan'ın katılımıyla Şanghay Beşlisi'nin kurulması, bunun en önemli adımlarından biriydi. Keza Rusya'nın önderliğinde Karadeniz'e kıyısı olan ülkeleri kapsayacak biçimde Blackseaför'un kuruluşu da önemli bir adımdı.

Rusya ve Çin'in toparlanmaya başlaması, emperyalistler arası dengeleri zorlamaya başladı. Ancak bunun somut olarak ilk önemli görüntüsü, '99 yılında Yugoslavya'nın NATO tarafından işgal edilmesi sürecinde ortaya çıktı. ABD, ilk defa "gerekirse bu operasyonu tek başıma yaparım" sözünü kullanmak zorunda kaldı. ABD'nin çıkarlarını gözetmek amacıyla kurulmuş olan emperyalist kurumların, ABD'ye ilk başkaldırısıydı bu. Bu tarihten sonra bir daha taşlar yerine oturmadı.

Türkiye'de de ABD karşıtı burjuva kliklerin daha güçlü çıkışları bu tarihlerde görüldü. '99 yılında ABD'nin Öcalan'ı yakalayarak Türkiye'ye teslim etmesi önemli bir adımdı. Ancak **2000 yılında gerçekleştirilen cumhurbaşkanlığı seçimleri, ABD'nin planlarını altüst etmişti.** ABD'nin planı Türkiye'de başkanlık sisteminin uygulanmaya konulması ve Demirel'in de başkan seçilmesi idi. ABD karşıtı burjuva klikler, Demirel'in seçilmesine karşı olduklarını kesin bir dille ifade edince, bir uzlaşma adayı bulunmak zorunda kaldı ve Ahmet Necdet Sezer cumhurbaşkanı seçildi. Aynı dönemde, Demirel'e yakınlığı ile bilinen ve ABD işbirlikçisi bankaların çoğu peşpeşe iflas ettirildi ve devlet tarafından el konuldu; bu el koymalar ve o dönemde mafyanın çeşitli kesimlerine dönük olarak gerçekleştirilen operasyonlar, ABD'ci kesimlere dönük önemli bir darbe anlamını taşıyordu. **"Devletin yeniden yapılandırılması" adı altında, ABD'nin devletin çeşitli kurumlarını kendisinin mutlak hegemonyası altına alma çalışmaları da istediği şekilde gitmedi.** Bu yönde hazırlanan birçok yasa, meclisten geçirilmedi, uygulamaya sokulmadı.

ABD'nin dünya üzerindeki hegemonyası küçük bir çentik aldığı anda bile, Türkiye'deki işbirlikçileri ciddi sıkıntılar yaşamaya başlamışlardı. Türkiye ile ilişkilerini güçlendiren Rusya ve Çin emperyalistlerinin işbirlikçileri, ABD işbirlikçilerinin rahat hareket etmesinin önünde büyük bir engel oluştuyordu.

Bu dönemde kitle hareketi de burjuva-

'90'ların ikinci yarısından itibaren emperyalist dengelerde kimi değişiklikler ortaya çıkmaya başladı. '96 yılında Rusya ve Çin'in önderliğinde Kazakistan, Kırgızistan ve Tacikistan'ın katılımıyla Şanghay Beşlisi'nin kurulması, bunun en önemli adımlarından biriydi. Keza Rusya'nın önderliğinde Karadeniz'e kıyısı olan ülkeleri kapsayacak biçimde Blackseaför'un kuruluşu da önemli bir adımdı. Rusya ve Çin'in toparlanmaya başlaması, emperyalistler arası dengeleri zorlamaya başladı.

Ancak bunun somut olarak ilk önemli görüntüsü, '99 yılında Yugoslavya'nın NATO tarafından işgal edilmesi sürecinde ortaya çıktı.

zinin rahat hareket etmesini, saldırı politikalarını dizginsizce hayata geçirmesini engelliyordu. '99'da yaşanan iki ayrı depreme (19 Ağustos Marmara depremi ve 12 Kasım Bolu depremi) devletin ilgisiz kalması ve insanları kendi kaderlerine terk etmesi karşısında yükselen kitle tepkisi, 2000 yılı Aralık ayında memurların gerçekleştirdiği 'genel grev', 2001 krizi ile vergi yükü ağırlaşan esnafın buna karşı tepkileri ve eylemleri, Tofaş, Renault ve Seka fabrikalarında gerçekleşen işçi eylemleri vb. kitlelerin biriken öfkesinin ifadesiydi. **O yıllarda MGK toplantılarında konuşulan en önemli gündem maddesi "sosyal patlama tehlikesi" idi.**

Lenin, bir ülkenin savaşa ilişkin politik duruşunu tanımlayabilmek için, onun son yirmi yılını gözden geçirmek gerektiğini söyler. Çünkü bu yirmi yıllık süre boyunca, o ülkenin gidişatındaki dönemsel dalgalanmalar da, dönemsel olmayan genel eğri de çok net biçimde görülebilir.

Türkiye-ABD ilişkilerinin yorumlanışında da bu yöntem temel alındığında daha doğru ve isabetli sonuçlara ulaşılabilecektir. Türkiye'nin tarihi içinde '80'li ve '90'lı yıllar, -DP dönemi gibi- ABD'ye bağımlılığın arttığı yıllardır. Ve bu durum, o yıllarda tüm dünyada yükselen ABD hegemonyasından bağımsız değildir. Yine aynı dönemde, ABD tarafından Türkiye'ye "sosyalizme karşı yeşil kuşak" içinde bir rol verilmesi ve Türkiye'nin ABD için bir "ileri karakol", "vurucu güç" misyonu yüklenmesi de bununla bağlantılıdır. Ancak dönem değişmiş, **'90'ların sonlarına doğru diğer emperyalistler de dünya sahnesine daha etkili çıkmaya başlamış, 11 Eylül ise, dünyanın hegemonya dengelerini yerinden oynatmıştı. Türkiye'nin emperyalist güçlerle ilişkileri de bu dönemle birlikte yeni bir seyir izlemeye başladı.**

11 Eylül sonrası gelişmeler

11 Eylül 2001'de gerçekleşen saldırıların arkasından, ABD "teröre karşı savaş" ilan etti, terörün kaynağı olarak da Afganistan'ı hedefe çaktı. NATO ve BM gibi emperyalist kurumlara kendisiyle beraber harekete geçmesi için çağrı yaptı. Ancak diğer ülkeler, ABD'yi oyalama yoluna gittiler. Hemen harekete geçmekten zaman kazanmaya uğraştılar. Ve ABD'nin artık tek başına da olsa harekete geçme kararlılığını gösterdiği noktada, onlar da işgalin içinde yer aldılar.

11 Eylül sonrasında Türkiye'nin tutumu da bu yönde oldu. Acele etmeyen, diğer ülkelerin kararını bekleyen bir çizgi izledi. ABD'nin çağrısı, Türkiye'yi hemen harekete geçirmeye yeterli olmamıştı. Ve **daha savaşın başında, Türkiye'nin ABD ile birlikte hareket etme konusunda temkinli davranacağı ortaya çıkmıştı.**

Afganistan işgalinin başlamasının arkasından Irak da gündeme gelmeye, sava-

şın ikinci aşaması olarak tartışılmaya başlandı. Ancak Türkiye'nin tutumu yine temkinli, yine beklemeyi tercih eden bir tutumdur.

Savaşın başladığı dönem, Türk egemen sınıfları içindeki saflaşmanın daha net biçimde açığa çıktığı bir dönem oldu. Öcalan'ın yakalanıp Türkiye'ye teslim edilmesinin arkasından Nisan '99'da yapılan seçimlerden sonra oluşturulan **Ecevit-Yılmaz-Bahçeli hükümeti, sadece bir koalisyon hükümeti değil, aynı zamanda burjuvazinin farklı kesimlerinin hükümette temsilini gerçekleştiren bir uzlaşma hükümetiydi. Ancak bu uzlaşmada ibre, burjuva klikler nezdinde ortayı ve eşitliği değil, ABD'ye görece daha uzak bir duruşu ifade ediyordu.** Afganistan işgalinin sürdüğü, Irak'ın hedefe çakıldığı dönemde Ecevit'in Saddam'a destek veren tutumu da bunun göstergesiydi. **Ocak 2002'de Ecevit'in ABD'ye gittiği gün, Rusya Genelkurmay Başkanı'nın Türkiye'ye gelerek önemli bir askeri-ekonomik işbirliği anlaşması imzaladı. Keza dönemin Genelkurmay Başkanı Kıvrıkoğlu, görev süresi boyunca hiç ABD ziyareti gerçekleştirmemiş, buna karşın Çin ve Rusya'ya gitmişti. Genelkurmay Sekreteri Tuncer Kılıç "yüzümüzü İran'a, Çin'e dönmeliyiz" diye demeçler veriyordu.**

'91'deki Körfez Savaşı sırasında Özal'ın "bir koyup üç alacağız" propagandası ile cengaverce öne atılışı, ABD'nin hemen arkasında durarak pastadan en büyük payı kapma çabası, 2001 yılında tam tersine dönmüştü. Türk devleti, diğer devletlerin tutumuna bakarak politika belirliyor, ABD'nin çağrılarını duymazdan geliyordu. Elbette ki **ABD, bu duruma hemen müdahale etti! Ecevit hastalandı; 'öldü ölecek' söylentilerinin eşliğinde ve Kemal Derviş önderliğinde partisi parçalandı; koalisyon hükümeti çatırdadı ve erken seçim kararı bu koşullar altında alındı.**

3 Kasım 2002'de gerçekleştirilen seçimin galibi AKP, aynı günlerde Genelkurmay Başkanlığı görevine gelen yeni isim ise Hilmi Özkök'tü. ABD, devlet yönetiminin en önemli iki kademesini ele geçirmeyi başarmıştı. Yeni kurulan **AKP hükümeti, ABD'nin savaş hükümeti misyonunu taşıyordu.** Hilmi Özkök, hemen bir ABD ziyaretine çıkarak gerekli talimatları aldı. 3 Kasım'da seçilemeyen Erdoğan, CHP'nin de ortak olduğu düzmece bir senaryo ile 3 Kasım'dan 3 ay sonra milletvekili seçildi ve Başbakan oldu. ABD artık kendisi için hiçbir pürüzün kalmadığını, Türkiye'nin yanında savaşa girmesinin önündeki bütün engelleri temizlediğini düşünüyordu.

Ancak ABD, kitle hareketinin gücünü dikkate almadan hesap yapıyordu, bu nedenle de hesapları yanlış çıktı. 3 Kasım 2002 seçimleri, ülkemizde kitlelerin dev-

letin kurumlarına karşı güvensizliğinin ve tepkilerinin derinleştiği, işsizlik ve yoksulluğun buna bağlı olarak da çözüm arayışlarının had safhaya çıktığı bir döneme denk gelmişti. Hükümet partileri meclise giremiyor, hatta kimisi siyaset sahnesinden siliniyordu, ama daha da önemlisi, seçimlere katılım oranı son yılların en düşük seviyesindeydi. Kitleleri kazanmak için kendisini solcu ve demokrat göstermeye çalışan partilerin varlığı bile, seçimlere katılım oranını yükseltmeye yetmemişti.

Bu kitle tepkisi, 1 Mart günü Türkiye'nin ABD'nin yanında Irak savaşına girmesi için TBMM'de yapılan oylamanın sonucunu belirleyecek düzeye ulaştı. İçeride oylama yapılırken Ankara'da toplanan 100 bin kişi "savaş tezkeresine hayır" demişti; içeride ise, ABD'nin politikalarını onaylamak üzere iş başına getirilen milletvekillerinden bazıları bu sese kulaklarını tıkayamamış, tezkere meclisten onay alamamıştı.

Bu sonucun ortaya çıkmasında, ülkemizdeki kitle tepkisi kadar önemli olan bir başka etken ise, dünya genelinde giderek yükselmekte olan ABD karşıtı kitle hareketleriydi. Tüm dünyada, savaş karşıtı ve ABD'yi protesto eden eylemler yükseltiliyordu. ABD'nin rakibi olan emperyalistler de bu ortamda ABD karşıtı politikalarını uygulamak için rahat bir zemin buluyorlardı.

Savaşın bu ilk aşamasında Almanya ve Fransa gibi önemli ve etkili Avrupalı emperyalistler, Rusya ve Çin ile aynı saflarda yer aldılar. O dönemde, en büyük düşman olarak gördükleri ABD'yi durdurmak için, birlikte hareket etmede bir sakınca görmüyorlardı. ABD'nin yanında ise İngiltere, İtalya ve İspanya gibi ülkelerin yanı sıra, çok sayıda küçük ülke bulunuyordu. Zaten onların desteği de sembolik olmanın ötesine geçmiyordu.

ABD'nin en büyük güvencesi AKP, 1 Mart günü tezkerenin meclisten geçirilmesi işini başaramamış, böylece asli görevini yerine getiremişti. AKP, herşeye rağmen ABD'nin kimi isteklerini tezkeresiz ve perde arkasından yürütmeye devam etti. 2003 Haziranında AKP hükümeti Bakanlar Kurulunda hazırlanan bir kararname ile İncirlik'i "Anti Terör Üssü" adı altında "Transit Üs" haline getirdi. Bu kararname ile İncirlik üssünden kalkan uçaklar, Irak'ın üzerine bomba yağdırdı, İskenderun ve Mersin Limanı'na yanaşan gemilerden inen asker ve askeri teçizatın K. Irak'a aktarılması gibi faaliyetleri sürdürüldü. Sonrasında aynı yılın Ekim ayında tezkere (biraz daraltılmış olarak) yeniden meclise getirildi ve bu defa kabul edildi. ABD'nin Türkiye topraklarını lojistik geçişler için kullanmasına izin veren bir kararname, her yıl AKP hükümeti tarafından imzalandı ve ABD buna dayanarak İncirlik üssünden Irak'a çeşitli askeri sevkیاتlar gerçekleştirebildi. Ancak 1

ABD, kitle hareketinin gücünü dikkate almadan hesap yapıyordu, hesapları yanlış çıktı. 3 Kasım 2002 seçimleri, ülkemizde kitlelerin devletin kurumlarına karşı güvensizliğinin ve tepkilerinin derinleştiği, işsizlik ve yoksulluğun buna bağlı olarak da çözüm arayışlarının had safhaya çıktığı bir döneme denk gelmişti. Seçimlere katılım oranı son yılların en düşük seviyesindeydi. Kitleleri kazanmak için kendisini solcu ve demokrat göstermeye çalışan partilerin varlığı bile, seçimlere katılım oranını yükseltmeye yetmemişti. Bu kitle tepkisi, 1 Mart günü Türkiye'nin ABD'nin yanında Irak savaşına girmesi için TBMM'de yapılan oylamanın sonucunu belirleyecek düzeye ulaştı. ABD'nin politikalarını onaylamak üzere iş başına getirilen milletvekillerinden bazıları bu sese kulaklarını tıkayamamış, tezkere meclisten onay alamamıştı.

Mart'ta geçmeyen tezkere, Türk-Amerikan ilişkilerinde önemli bir kırılma noktasını oluşturdu.

Irak işgali ve "çuval krizi"

ABD, Irak'ı iki koldan kuşatmayı, Kuzeyden ve Güneyden eşgüdümlü olarak yürütülecek bir savaşla ele geçirmeyi hedefliyordu. **Türkiye'nin savaşa girmemesi, bu planın bir ayağını topal bıraktı ve belki de savaşın bütün kaderini değiştirecek bir rol oynadı. Kürt işbirlikçileri de tam bu aşamada devreye girdiler.**

ABD'nin 'içeriden' yardıma ihtiyacı vardı ve Kürtlerin bağımsız bir devlet kurmasına karşı çıkan Türkiye, ABD'yi yalnız bırakmıştı. Savaşın başında kısmen temkinli yaklaşan Kürt hareketleri, bu koşulları kendileri için bir fırsat olarak gördüler. ABD'nin yanında yer alırlarsa, bekledikleri ödülü alacaklarını düşündüler. Fakat Ortadoğu ile bir biçimde ilgisi olan hiçbir devlet, Kürtlerin ayrılmasını ve Irak'ın parçalanmasını istemiyordu. Bir taraftan Irak'taki zengin petrol yataklarının Kürt bölgesinde olması, bir taraftan Kürtlerin ayrılması ile dağılacak olan Irak'ta iç savaş çıkma olasılığı, bir taraftan da bölünecek bir Irak'ın, Ortadoğu'daki güç dengelerini altüst edeceği gibi etkenler, diğer devletlerin buna karşı çıkmasına neden oluyordu.

Türkiye'nin karşı çıkışı ise, çok daha özel hesaplara dayanıyordu. Kürt bölgesindeki petrol üzerinde Osmanlı'dan kalma 'haklar'ını gündeme getiriyor; ayrıca güneyde kurulacak bir Kürt devletinin, Türkiye sınırları içinde yaşamakta olan Kürt halkının da bağımsızlık istemlerini güçlendireceğinden korkuyordu.

Kürt işbirlikçileri büyük bir girişkenlikle ABD'nin maşası olarak bölgede hareket ederken, Türkiye de onları dizginleyebilmek için bölgedeki Türkmenleri güçlendirmeye çalıştı, Kerkük referandumunu engellemeye uğraştı, Kürt bölgesinde kendi denetimini kurmaya çabaladı. 2003 Temmuzundaki 'çuval krizi' işte bu dönemde gündeme geldi. **ABD askerleri, Kürt bölgesinin Süleymaniye kentindeki Türk askerlerinin başına çuval geçirerek gözaltına aldılar, günlerce sorguda tuttular. Bu saldırısıyla ABD, Türkiye'ye ayağını denk almasını, Kürt bölgesine çok fazla müdahale etmemesini, Türkmenleri kışkırtmaktan vazgeçmesini söylemiş oluyor, bir taraftan da 1 Mart tezkeresinin intikamını alıyordu.** Kürt bölgesi artık ABD bölgesiydi. Bu bölgeye yönelik her müdahale, ABD'ye yapılmış olacaktı. 'Çuval krizi' ile ABD, baştan bunun önünü kesiyordu.

ABD, Türkiye'nin Kürt bölgesine dönük hedeflerine karşıydı, bu bölgeye Türkiye'nin girmesini istemiyordu. Zaten Türkiye'yi Irak savaşına çekmek isterken de, Türkiye'nin Bağdat ya da Basra gibi

Sünnilerin ya da Şiiilerin hakimiyetindeki bölgelerde görev yapmasını istemişti. Tabii Türkiye savaşa girmiş olsaydı, ona da mutlaka bir pay ayırmak, Kürt bölgesine ilişkin Türkiye'nin isteklerinin en azından bir kısmını yerine getirmek zorunda kalacaktı. Türkiye'nin savaşa girmemesi, dengeleri tersine çevirdi. ABD, Kürtleri kendisine Türkiye'den daha yakın görmeye başladı. Diğer taraftan da Türkiye, İran ve Suriye ile "Kürt karşıtı" aynı zamanda "ABD karşıtı" bir safta birleşmeye doğru daha hızlı ilerliyordu.

ABD'nin AKP eliyle hamleleri

Bütün dünyada yükselen savaş karşıtı harekete rağmen, ABD'nin Afganistan ve Irak işgalleri gerçekleşti. Aslında devrimcilerin önderliğinde ve devrim hedefiyle yürütülmediği sürece, savaş karşıtı kitle hareketinin başarıya ulaşma ihtimali zayıftı. Lenin'in "ya devrimler savaşları önler, ya savaşlar devrimlere yol açar" sözü de bunu ifade ediyordu. Fakat savaşın genel seyri, ABD'nin her geçen gün biraz daha geriye gittiği, "Irak bataklığında" boğulduğu bir hale dönüştü. Irak'ta ölen insan sayısı iki milyona ulaştı; ordudan kaçan ABD'li asker sayısı binleri buldu; ABD'ye dönen asker cenazesi sayısı da binlerle ifade edilmeye başlandı. Savaşın vahşeti her geçen gün arttı.

Bu dönem, ABD'nin müttefiklerinde de önemli değişimler gerçekleşti. İspanya ve İtalya'da yönetim değişikliği oldu ve bu ülkeler savaştan çekildiler. Savaşın başında ABD'nin karşısında duran Almanya ve Fransa ise, ABD'ye daha yakın bir çizgi izlemeye başladılar. **Başlangıçta ABD'nin başarısız olmasını isteyen Almanya ve Fransa, ABD'nin güç kaybetmesinin, emperyalist sistemdeki dengelere de zarar vereceğini ve bu zararın kendilerini de etkileyeceğini gördükçe, ABD'ye daha yakın durmaya başladılar.**

Türkiye'nin bu süreçte savaşa girmesi için ABD, çok fazla çaba gösterdi. 2003 Kasım ayında İstanbul'da patlayan bombalar bile bu çabanın ürünüydüler. İstanbul'da önce Sinagoglarda, arkasından İngiliz Konsoloslugu ve HSBC bankasında patlayan bombalar, Türkiye'yi savaşa sokmaya çalışan provakatif eylemlerdi. Ancak yeterli olmadı.

Yine bu dönemde, ABD ile Türkiye arasında çok yoğun bir ziyaretçi trafiği yaşandı. "Stratejik Vizyon Belgesi" adını verdikleri, ama bağlayıcı bir hükmü olmayan bir anlaşma da hazırladılar. Türkiye savaşa girmede, ama Türkiye'deki ABD işbirlikçileri pekçok gizli anlaşma ile ABD politikalarına paralel adımlar attılar. Savaşa lojistik destek sağladılar; Irak'taki ABD üslerinin ihtiyaçlarının Türkiye'den karşılanmasını kolaylaştırdılar; Kürt bölgesi ile ekonomik ilişkileri güçlendirdiler. Türkiye'deki Amerikancı

şirketler, Kürt bölgesinde çeşitli yatırımlar yaptılar, ihalelere girdiler, ticaret anlaşmaları imzaladılar. Türkiye, resmi olarak Kürt bölgesini tanımadı, fakat ABD işbirlikçisi Türk şirketleri, Kürt bölgesini adeta istila ettiler.

ABD, Irak işgali öncesi AKP'yi işbaşı-
na getirerek, Türkiye üzerinde hakimiyeti-
ni kurmak istemiş, ancak yükselen savaşı
karşısı kitle hareketi ve burjuva klikler
arasında şiddetlenen çelişkiler ile bunu
tam olarak başaramamıştı. 1 Mart savaş
tezkeresini geçirememese de Türkiye üze-
rinde etkinlik kurma mücadelesini sürdür-
dü ve bu doğrultuda bir çok hamle yaptı.
Buna karşın dünya ölçeğinde zayıflayan
etkisi, Afganistan ve Irak'taki başarısızlı-
ğı, Türkiye içinde de ABD dışındaki fark-
lı emperyalistlerin işbirlikçilerini cesaret-
lendirdi.

2007 seçimleri öncesi gündeme gelen cumhurbaşkanlığı seçimleri, burjuva klikler arası çelişkinin en şiddetli şekilde yaşandığı dönemlerden biri oldu. Öyle ki, Süleyman Demirel bile, 2007 seçimleri için “bugüne dek hayatımda gördüğüm en kritik seçim” demişti.

Yukarıda da bahsettiğimiz gibi cumhurbaşkanı Ahmet Necdet Sezer, Ecevit’e yakınlığı ile bilinen bir kişiydi ve ABD’nin AKP eliyle uygulamak istediği birçok yasayı “veto” yetkisini kullanarak uygulanamaz kılıyordu. AKP, Sezer engeline takılıyor ve onu “noter” olmakla suçluyordu. Bu engeli ortadan kaldırmak için cumhurbaşkanlığı dolan Sezer’in yerine AKP’li birini getirmek istiyorlardı. Başbakan Erdoğan, yeni cumhurbaşkanı olmaya en güçlü adaydı. AKP’nin rakipleri içinde Sezer’in başında bulunduğu cumhurbaşkanlığı makamı “son kale” idi. Onun da AKP’nin eline geçmesi, her şeyi istediği gibi yapabilmesi anlamına geliyordu. O yüzden vargüçleriyle cumhurbaşkanlığı seçimlerine yüklendiler. AKP’li bir cumhurbaşkanı olmaması için hukuksal yoldan her türlü zorluğu çıkardılar. Kitleleri sokaklara döküp bayrak mitingleri gerçekleştirdiler. Ordu, “e-muhtıra” niteliğinde bir bildiriyi internet sitesinde yayınladı.

AKP, rakiplerinin bu girişimlerine karşı Erdoğan yerine Abdullah Gül'ü aday göstererek bir manevra yaptı. Ordunun devreye girmesi ise, AKP'nin işini kolaylaştırdı. 12 Mart ve 12 Eylül darbelerine karşı kitlelerde oluşan tepki, AKP'ye yaradı. Muhtıranın ardından gerçekleşen 2007 seçimlerinde AKP oyunu arttırarak yeniden tek başına hükümet oldu. Gücünü ve etkisini büyüterek çıktığı seçimlerin rüzgarıyla cumhurbaşkanlığı seçimlerini de sorunsuz halletti ve Gül, cumhurbaşkanı seçildi. Arkasından önemli kurumlara AKP'li kadrolar yerleştirilmeye başlandı, üniversiteler ve bürokrasi, büyük oranda ele geçirildi.

Bu durum ABD'nin AKP eliyle Türkiye üzerinde süren hegemonya savaşını ka-

Klik çatışmaları 2007 yılından itibaren daha açık ve daha şiddetli bir hal aldı. ABD'nin Latin Amerika'da gerilemesi, Ortadoğu'daki işgallerde batağa saplanması, ABD karşıtı işbirlikçilerin hamlelerini arttırmıştı. 2007 seçimlerinde AKP'nin oylarını artırarak birinci parti çıkması ve cumhurbaşkanını seçtirmeyi başarması, bu mücadeleyi sonlandırmadı, aksine daha da kızıştırdı. Bu savaş "hukuk" üzerinden tüm şiddetiyle sürdü. AKP karşıtları, yüksek yargıdaki üstünlüklerini kullanarak, AKP'yi kapatma davası açturdılar. AKP ise, Ergenekon adı altında, ABD karşıtı klikleri tasfiye hareketini hızlandırdı. 2008 yılına bu iki dava etrafında şekillenen burjuva klikler arası mücadele damgasını vurdu. AKP "şeriatçı bir odak" olarak yargılandı ve kapatılmaktan kıl payı kurtuldu. Fakat "Ergenekon" davası yıllar yılı sürdü, yeni tutuklama ve iddianamelemlerle AKP karşıtlarına büyük bir gözdağı harekatı oldu.

zandığı şekilde yorumlandı. Fakat bu, hükümet ile iktidarın bir ve aynı şeylermiş gibi görülmesinden, burjuva klikler arası çelişkinin boyutlarının ve tabi sını mücadelesinin seyrinin hesaba katılmasından kaynaklanıyordu. Çünkü **burjuva klikler arası mücadele de, halkın AKP'ye karşı eylemleri de bitmedi. Aksine daha da artarak devam etti. ABD'li yetkililer bile “artık Türkiye için ‘stratejik ortak’ tanımını kullanamayız” dediler.** Çünkü savaş, Türkiye ile ABD'nin çıkarlarını giderek daha şiddetli biçimde karşı karşıya getirmişti. Süreç içinde Türkiye'nin “Kürt devleti”ne ilişkin “kırmızı çizgileri” pembeleşecek, ardından iyice silinecekti. Fakat ABD-Türkiye arasındaki mesafe, Irak işgali boyunca giderek açılan bir seyir izledi.

Klikler arası mücadelenin önemli bir parçası: “Ergenekon”

Klik çatışmaları 2007 yılından itibaren daha açık ve daha şiddetli bir hal aldı. ABD'nin Latin Amerika'da gerilemesi, Ortadoğu'daki işgallerde batağa saplanması, ABD karşıtı işbirlikçilerin hamlelerini arttırmıştı. 2007 seçimlerinde AKP'nin oylarını arttırarak birinci parti çıkması ve cumhurbaşkanını seçtirmeyi başarması, bu mücadeleyi sonlandırmadı, aksine daha da kızıştırdı. Bu savaş “hukuk” üzerinden tüm şiddetiyle sürdü.

AKP karşıtları, yüksek yargıdaki üstünlüklerini kullanarak, AKP'yi kapatma davası açtıldılar. AKP ise, Ergenekon adı altında, ABD karşıtı klikleri tasfiye hareketini hızlandırdı. 2008 yılına bu iki dava etrafında şekillenen burjuva klikler arası mücadele damgasını vurdu. AKP “şeriatçı bir odak” olarak yargılandı ve kapatılmaktan kıl payı kurtuldu. Fakat “Ergenekon” davası yıllar yılı sürdü, yeni tutuklama ve iddianamelerle AKP karşıtlarına büyük bir gözdağı hareketi oldu.

Ergenekon davası 2007 Haziran'ında başladı. Fakat asıl hızına 2008 sonrasında ulaştı. Başlangıçta çeşitli “faili meçhul” kontrgerilla eylemlerine tetikçilik yapan emekli subaylarla sınırlıydı. 2007 başında Hrant Dink’in öldürülmesi, gözleri yine bu ekibin üstüne çekmişti. AKP, kitlelerde artan bu yöndeki talebi de arkasına alarak başta Kürt bölgesi olmak üzere ülke içinde onlarca kişiyi katleden bu çetenin belli başlı kişilerini tutukladı. Fakat **Ergenekon ile asıl amacın, ABD-AKP karşıtı klikleri tasfiye etmek olduğu anlaşılabaktı. Zaten bu operasyonun merkezinde “AKP’ye karşı darbe hazırlığı yapmak” bulunuyordu.** Emekli bir generalin “günlükleri”nin ifşası ile 2003 yılından itibaren ordu içinde bazı subayların birden fazla darbe hazırlığı yaptığı ve buna basından bürokrasiye çeşitli kişilerin destek verdiği ortaya yayıldı. Ve ardından dalgalar halinde düzenlenen operasyonlarla emekli generallerden

tanınmış gazetecilere, parti yöneticilerinden yazar ve sanatçılara kadar yüzlerce kişi gözaltına alındı, tutuklandı.

Ergenekon kapsamında gözaltına alınanlardan önemli bir kısmı, ideolojik olarak “ulusalcı-laik” görüşleri savunuyor ve kendilerini “Avrasyacı” olarak tanımlıyorlardı. “Avrasyacılık”, ABD’ye karşı sözde ulusalcı bir akım olarak görünse de, gerçekte ABD-AB emperyalistlerine karşı Rusya-Çin bloğundan yanaydı ve bu bloğun dünyada ve ülkede egemenliği için çalışıyordu. Davanın ana gövdesini oluşturan İşçi Partisi(İP), emperyalist kamplaşmada Rusya-Çin bloğundan yana olduğunu açık açık yazıp söylüyordu. Fakat Ergenekon davasında yargılanan sadece İP değildi. Başta ordu olmak üzere yargıda, medyada, bürokraside, devletin tüm kademesinde “Avrasyacı” olarak bilinen kesimler adım adım tasfiye ediliyordu.

**Ergenekon davasının ilk duruşma-
sına Avrasyacılığın babası sayılan,
onun teorisini yapmış Rus Aleksandr
Dugin de katıldı. Dugin'in mahkemeye
gelmesi, kendi işbirlikçilerine moral ver-
mek ve onları sahiplendiklerini göster-
mekte. Yaptığı açıklamalarda da bunu
açıkça ortaya koydu. Önce bu davanın,
CIA-MOSSAD işbirliği ile hazırlandı-
ğını, artık hamle sırasının kendilerinde
olduğunu söyledi. Ardından gazetecile-
rin, Ergenekon kapsamında aranan bir
emekli subayın Rusya'ya kaçtığı iddiala-
rını sormaları üzerine, Rusya'da böyle bir
kişinin bulunmadığını, fakat bulunmuş
olsaydı bile teslim edilmeyeceğini ekledi.**

Ergenekon adıyla sunulan bu davanın arkasında emperyalist güçlerin ve onların işbirlikçilerinin çıkar çatışması olduğu, Dugin’in davayı sahiplenışı ve savunuşu ile daha açık biçimde gözler önüne serildi. Buna rağmen AKP’nin demagojilerine kanıp da “Ergenekon” ile, kontrgerillanın yargılanacağını sanan yaygın bir kesim vardı. Reformist partilerden kimi devrimci örgütlere kadar, birçok çevre, AKP’nin darbecileri yargıladığını ve bunun demokrasiye hizmet ettiğini düşünüyor, bunu yayıyorlardı.

Oysa bu dava, başından itibaren kli-
ler arası çelişkinin ürünü olarak şekillen-
di. AKP'nin kapatma davasına misilleme
olarak ele alındı ve öyle yürütüldü. **AKP,**
arkasındaki kitle desteğini arttırmak
için, Ergenekon'la kontrgerillanın yar-
gılanacağı havasını verdi. Fakat bu ha-
vanın bile başını ağrıtaçağını anlayın-
ca, araya sınır koymakta gecikmedi.
Savcılar da "bu davanın askerle, polisle,
MİT'le ilişkisi yoktur" dediler. Yargıla-
nanlar arasında eski kontrgerilla şefleri-
nin, ya da emekli generallerin bulunması,
kontrgerillanın yargılanacağı anlamına
gelmiyordu. Burada amaç; ABD'nin böl-
gedeki planlarını bozmaya çalışan diğer
emperyalist güçlerin işbirlikçilerini tasfi-

ye etmekte. Ergenekon’la bu kısmen başarıldı. Bir kısmı tutuklandı, geride kalanlara ise büyük bir gözdağı verildi.

“Eksen kayması” tartışmaları

ABD, 11 Eylül sonrası başlattığı savaşta istediği gibi yol alamayınca ve içine düştüğü kriz derinleşince, yeni arayışlara girdi. En başta oldukça yıpranan Bush’un yerine Obama’yı getirerek imajını yeniledi. Obama, savaş karşıtı söylemlerle ve halktan yana bir politikacı izlenimiyle parlatıldı. Afrika kökenli olması, “demokratların” adayı olarak demagojik söylemleri, Obama’yı “ezilenlerin simgesi” haline getirdi. ABD’nin kitleler nezdinde de sarsılan prestijini onarmak için, Obama iyi rol modeldi. Ve beklendiği gibi 2008 seçimlerini Obama kazandı, ilk kez siyah ırktan biri ABD başkanı oldu.

Obama ile birlikte ABD, “yumuşak güç” stratejisini izleyeceğini duyurdu. Ancak ABD’nin içine düştüğü durum böyle bir stratejiye olanak tanımıyordu. Buna karşın Obama sonrası ABD, demagojik de olsa daha ılımlı mesajlar verdi. Bu süre içinde Türkiye ile ilişkilerini de yeniden düzenlemeye girişti. Türkiye, İran’a karşı “bölgesel güç” olarak öne çıkartıldı. Başta komşu ülkeler olmak üzere Ortadoğu’da hemen her olaya Türkiye müdahil olmaya başladı. “Komşularla sıfır sorun” adı altında Irak, İran ve Suriye ile ilişkiler sıklaştırıldı. **İsrail’e kafa tutan bir lider görünümü ile Erdoğan, Ortadoğu halkları nezdinde prestij kazanarak “dünya lideri” pozlarına büründü.**

Önce Başbakanlık Dış Politika Danışmanı olan, sonrasında Dışişleri Bakanlığını üstlenen Ahmet Davutoğlu’nun “Stratejik Derinlik” adlı çalışması, Türkiye’nin bölgede “köprü” veya “sınır” ülke konumundan çıkıp “merkez ülke” olması gerektiğini söylüyordu. Türkiye’nin sadece komşularıyla değil, tüm bölge ile yakından ilgilenmesi gerektiğini, “çok yönlü” ve “çok kimlikli” bir dış politikayı öneriyordu. Bu sayede Ortadoğu, Balkanlar, Kafkaslar, Akdeniz, Orta Asya, Hazar bölgesi, hatta Körfez ülkelerine kadar uzanan geniş bir coğrafyada etkinlik kurabileceğini öne sürüyordu. Davutoğlu’nun Türkiye’ye biçtiği “bölgede etkin ve vazgeçilmez arabulucu” misyonu, ABD’nin bölgeye dönük planlarıyla çakıştı. Davutoğlu da “Yeni Osmanlı barışı” adı altında ABD adına bölge ülkeleriyle görüşmeler yaptı. Türkiye’nin Müslüman bir ülke ve Osmanlı’nın devamcısı olması, dolayısıyla kültürel ve tarihsel bağlarla Doğu’ya yakınlığı, bu politikayı yaşama geçirmesini kolaylaştırıyordu. AKP hükümetinin İslamcı kimliği de buna uygun bir zemin yaratıyordu.

AKP, 2002 yılında ilk hükümeti kurduğunda, AB’ye girme hedefini birinci sıraya koymuştu. O yüzden de “demokrasi havarisi kesilmiş, peş peşe “AB’ye uyum yasaları” çıkarmıştı. Ancak AB ülkeleri

Bir “eksen kayması” tartışması, aldı başını gitti. Aslında “eksen” ile kast edilen, (her ne kadar “doğu-batı” şeklinde sunulsa da) Türkiye’nin emperyalist ülkelerle kurduğu bağımlılık ilişkisiydi. Yani ABD-AB bloku içinde mi yer alacak, yoksa Çin-Rusya eksenine doğru mu kayacaktı? Bu tür sorularla, Türkiye’nin ABD ile artan ilişkileri bilinçli bir şekilde gizleniyor, esasında AKP’nin işine de yarayan bir atmosfer oluşuyordu. Halbuki, Türkiye’nin ABD’nin istediği gibi “bölge ülke” konunuma gelebilmesi için, başta İran ve Suriye olmak üzere Ortadoğu ülkeleriyle ilişkilerini iyi tutması, görünürde de olsa İsrail’e karşı durması gerekiyordu.

için Türkiye, ABD’nin “truva atı” durumundaydı. Onun için Türkiye’yi oyalamaya devam ettiler. Sonunda Fransa ve Almanya’nın istediği “imtiyazlı ortaklık” statüsü ile yetinilmesi istendi. Bu durum AKP hükümetinin ilk döneminde estirdiği AB rüzgarlarının da durmasına yol açtı.

Böyle bir konjonktürde Türkiye’nin bölge ülkeleriyle kurmaya çalıştığı yakın ilişkiler, birçok soruyu da beraberinde getirdi. AB’den, dolayısıyla Batı’dan umudunu kesen Türkiye, yüzünü Doğu’ya mı dönmüştü? Bir “eksen kayması” tartışması, aldı başını gitti. Aslında “eksen” ile kast edilen, (her ne kadar “doğu-batı” şeklinde sunulsa da) Türkiye’nin emperyalist ülkelerle kurduğu bağımlılık ilişkisiydi. Yani ABD-AB bloku içinde mi yer alacak, yoksa Çin-Rusya eksenine doğru mu kayacaktı? Bu tür sorularla, Türkiye’nin ABD ile artan ilişkileri bilinçli bir şekilde gizleniyor, esasında AKP’nin işine de yarayan bir atmosfer oluşuyordu. Halbuki, Türkiye’nin ABD’nin istediği gibi “bölge ülke” konunuma gelebilmesi için, başta İran ve Suriye olmak üzere Ortadoğu ülkeleriyle ilişkilerini iyi tutması, görünürde de olsa İsrail’e karşı durması gerekiyordu.

ABD, uzun bir süredir İran’ı yalnızlaştırma politikası izliyordu. Başta Suriye olmak üzere İran’la iyi ilişkiler içinde olan ülkeleri, ondan uzaklaştırmaya çalışıyordu. Elbette Ortadoğu ülkeleriyle kurulan ilişkiler, İsrail’le mesafenin açılmasını getirecekti. ABD, bunu baştan göze almış durumdaydı. Kendisi doğrudan İsrail’i karşısına almadan çeşitli biçimlerde İsrail’in sıkıştırılmasına göz yumuyordu. ABD’nin Filistin’le görüşmeleri yeniden başlatabilmesi için bile, bu şekilde görünmeye ihtiyacı vardı. Nobel “barış” ödülünü de alan Obama’nın, Filistin sorununa mutlaka el atması bekleniyordu.

Ayrıca ABD, bir süredir Ortadoğu’da İran’ın başını çektiği “Şii eksen”ne karşı “Sünni blok” oluşturma gayreti içine girmişti. AKP’nin başından beri Hamas’la kurduğu yakın ilişki, önemli bir avantajdı. AKP, uzun süredir “Sünni” Hamas’ı İran’dan uzaklaştırıp Türkiye aracılığıyla ABD’ye bağlamaya çalışıyordu. ABD ve AB’nin Hamas’ın İsrail’i tanıması girişimi, AKP üzerinden yapıyordu. Bütün bunlardan dolayı “ılımlı İslam” modeline “Osmanlılık” da ekleniyor, dincilik ile milliyetçilik içiçe geçiriliyordu.

“Türkiye’nin eksenini kayıyor mu” tartışmaları yapılırken, Erdoğan birçok kez Obama ile görüşmeler yaptı. ABD ile ziyaret trafiği en üst seviyelere çıktı. Bu konu ile ilgili konuşan tüm ABD yetkilileri, son derece rahat demeciler verdiler. Bunlar bile, Türkiye’nin ABD dışında farklı emperyalistlerle ilişkilerini bir “eksen kayması” şeklinde ge-

liştirmedığının göstergeleriydi. Türkiye’nin Ortadoğu politikası, ABD’nin taktiğine uygun bir şekilde onun çıkarlarını doğrultusunda gerçekleşiyordu. O yönüyle ABD açısından endişelenecek bir durum yoktu. Öyle ki ABD’nin düşünce kuruluşları, “2050 yılının bölgedeki en güçlü ülkesi Türkiye” raporları hazırlıyordu. Irak işgali sırasında Türkiye’nin bölüp parçalandığını gösteren haritalar ortalıkta dolaşırken, bu raporlardaki Türkiye haritası, Osmanlı dönemindeki gibi tüm bölgeye yayılmış bir coğrafyada gösteriliyordu.

“Eksen kayması” konusunda akıldan çıkarılmaması gereken gerçek şudur: **Emperyalizme bağımlılık ve hegemonya ilişkileri, günlük olarak ortaya çıkan ve günlük olarak değişen ilişkiler değildir.** Hele ki rutin dönemler ve rutin koşullar söz konusuysa, ilişkilerde köklü değişiklikler beklememek gerekir. Ancak konjonktürdeki önemli değişimler, hegemonya dengelerinde de önemli çatırdamalar yaratır. Statüler bir kere bozulduğunda, fırsatlardan faydalanarak önemli bir rol kapmak isteyenler ve hegemonya-bağımlılık ilişkilerinde pazarlık gücünü arttırmaya çalışanlar, boşlukları doldurarak eski hesap ve hayallerini gerçekleştirilmeye girişenler mutlaka çıkacaktır. Ancak her cephede bu türden hesaplar ve girişimler olduğu için, bunların hangilerinin hayata geçeceğini, kimin hesabının tutup kiminkinin fiyaskoyla sonuçlanacağını, kimin yükselip kimin tökezleyeceğini önceden kestirebilmek son derece zordur. Çünkü tüm hesaplar çok yönlü olarak yapılmakta, her kesimin hesabı diğeriyle çatışmaktadır.

Sonuç yerine

ABD, 11 Eylül sonrası belirgin bir hal alan çöküşünü durdurmak, dengeleri yeniden kendi lehine çevirmek için, çok çeşitli hamleler yaptı, yapıyor... ‘İmparatorluk’ mirasının, egemen sınıfların binlerce yıllık yönetim tecrübelerinin yarattığı birikimi en iyi biçimde değerlendirmeye çalışıyor. Ancak **kapitalist sistemin kendi ekonomik yasaları var ve ABD emperyalizmi, bu yasaların kaçınılmaz sonucu olarak güç kaybetmeye devam ediyor.**

Dünyada en ‘Amerikancı’ kurum ve ülkeler bile, bu değişimi görüyor ve gelecek planlarını buna göre yapıyorlar. Kimi ülkelerde burjuvazi blok olarak safını netleştirirken, pekçok ülkede ciddi çalkantılar yaşanıyor. Burjuvazinin parçalı yapısı, hangi emperyaliste sırtını yaslayacağı konusunda netleşmiş bir çizginin olmaması, klik çatışmalarını da beraberinde getiriyor.

Türkiye’de, ‘90’lı yılların sonlarından itibaren yaşanan pek çok gelişme, bu nesnel durum üzerine oturmaktadır. Bu süre

boyunca farklı hükümetlerin aldığı pekçok karar; burjuvazinin yönelimindeki pekçok belirsizlik; devletin yapmaya çok kararlı görüldüğü bir konuda bile atmak zorunda kaldığı geri adımlar; aynı dönemde birbiriyle çelişik davranışlar; devletin farklı kademelerinde ortaya çıkan görüş ayrılıkları, bununla bağlantılıdır.

Türkiye'nin konumu, dün olduğu gibi bugün de emperyalist ülkelerin Ortadoğu'daki hakimiyetinde belirleyici bir rol oynuyor. Türkiye, Ortadoğu'daki hegemonya savaşında "merkez ülke" durumunda. O yüzden de emperyalist ülkeler, Türkiye'yi kendi tarafına çekmek için büyük bir çekişme halindedir. İçerde yaşanan klik çatışması da bunun ürünüdür. Ve bu çatışmada AKP, önemli bir mesafe katetmiş durumdadır. Bu durum, Türkiye üzerinde güç çekişmesi yapan emperyalist ülkeler içinde, ABD'nin konumunu kuvvetlendirmiştir. Ancak bu süreç tamamlanmış bir süreç değildir. Çelişki ve çatışmalar halen devam etmektedir.

Türkiye'de burjuvazi, tarihsel olarak çok parçalı bir yapıya sahiptir. Osmanlı'dan bu yana farklı emperyalistlerle kurulan tarihsel bağlar, bir biçimde etkisini göstermekte, bunun yanında yeni ilişkiler de kurulmaktadır. Burjuvazi içinde son 50 yılın alışkanlıkları ile kurulu düzenini bozmak istemeyen, bu nedenle de ABD ile ilişkileri eski rotasına sokmaya çalışan kesim ile, yeni düzen içinde yeni yerler oluşturmak ve en iyi yeri kapmak için uğraşan kesim arasında şiddetli bir rekabet ve çatışma vardır ve bu çatışma henüz sonlanmamış değildir. Ayrıca savaş söz konusu olduğunda yeni "Enver Paşa"ların çıkması ihtimali de vardır. Bilindiği gibi, I. Emperyalist Paylaşım Savaşı sırasında, Osmanlı İmparatorluğu henüz savaşa girip girmeme konusunda tam bir karara varmamış iken, Enver Paşa, Almanlarla yaptığı gizli bir anlaşmanın sonucu, iki Alman gemisinin, Osmanlı bayrağı çekerek Rusya'ya saldırmasını sağlamış, bu olay Osmanlı'nın da savaşa girmesiyle sonuçlanmıştı.

Savaş dönemlerinde bu türden "baskın" gelişmelerin yaşanması, doğrudan kitleleri etkileyen ve kitle bilincini manipüle edecek provokasyonlar gerçekleştirilmesi mümkündür; burjuvazi bu türden yöntemleri rahatlıkla kullanır. Bu nedenle kesin ve mutlak değerlendirmelerden, an'ı yorumlayan ama genel tabloyu gözden kaçırarak ifadelerden uzak durmak gerekir. "Paylaşılmış toprakların yeniden paylaşımı" mücadelesi, son derece sert mücadelelere sahne olacak, kılıç gibi keskin hamlelerle ilerleyecektir.

Hal böyleyken, yaşanan her olayın altında bir ABD komplosu, bir ABD planı aramak; Türkiye'nin de ABD'nin kayıtsız şartsız uşağı olduğunu iddia etmek, hem emperyalizmin karakteristik yapısına ve tarihsel gerçeklere, hem de bugünün belirsizlikleri baskın olan kaygan zemine aykırıdır. Bunları doğru tespit etmeden yapılacak politikalar, yaşamla çelişecek ve yenilgiye

YEDİVEREN YAYINLARI

Köklerimiz Toprakta Tarıhtan Geliyoruz
Derleyen: Devrim Zafer
Şehitler Albümü...
Herbiri mücadelenin farklı bir cephesinde şehit düşmüş komünistlerin, rehber olan yaşamları...

Yol Ayrımı
Derleyen: Osman Fatih
Komünist bir örgütün tarihinde yaşanan tasliyecilik ve buna karşı ideolojik, siyasal, örgütsel olarak gerçekleştirilen çıkışın siyasal belgesi... Tasliyeciliğin çözümüne...

İlk Kurşun
Derleyen: A. İsmail
12 Eylül'den 17 gün sonra, faşist cunfaya ilk kurşun olan komünist önder Osman Yaşar Yıldız'ın biyografisi... Ölümsüz proletarya kahramanının öğreten yaşamı...

İnancın Sınılandığı Zor Mekanlar, Hücreler
Derleyen: Nevin Berktaş
12 Eylül yıllarında faşist yaptırımlara ve hücre saldırısına karşı en zor koşullarda bile direnmenin onurunu anlatan kitap.

Duvarlarınızın Hükümü Yok
Derleyen: Mehmet Fatih Öktülmüş
19 Aralık 2000 tarihindeki cezaevleri katliamı ve hücre saldırısına karşı yürütülen büyük ölüm orucu direnişinin siyasal dersleri... Tutsakların direniş günceleri...

Savaş ve Devrimci Duruş
Derleyen: Sezal Ekinci
11 Eylül saldırısıyla birlikte başlayan yeni emperyalist paylaşım savaşının ilk aşamasının ekonomik, siyasal ve sosyal koşullarının çözümlemeleri, emperyalistlerin hazırlık düzeyleri...

TİKB(B) I. Kongre Belgeleri
Derleyen: İsmail Cüneyt
TİKB(B)'nin yeni emperyalist paylaşım savaşının öngününde yaptığı ve örgütsel-siyasal hattını gözden geçirip, program ve tüzüğünü oluşturarak yeni döneme hazırlandığı I. Kongre'sinin belgeleri...

Stalin Üzerine Gerçekler
Derleyen: Alman Komünist Partisi
Almanya'da 1970'li yıllarda yayınlanan ve Stalin'e dönük karışıklara önemli cevaplar veren kitabın Türkçe baskısı.

Savaş Hazırlıklarında Bir Dönemeç 3 Kasım Seçimleri
Derleyen: Azmi Akan
Türkiye'de bir savaş hükümeti kurulması için yapılan 3 Kasım 2002 seçimleri ve Türkiye Devrimci Hareketi'nin "taktik", "devlet" ve "demokrasi" konusundaki yanlış yaklaşımları.

İşkencede Direnme Savaşı
Derleyen: Remzi Basalak
Adressiz Sorgular kitabının devamı...
Son yıllarda işkencede direnme oranın düşme nedenlerini, yeniden direniş yükseltmenin gereklerini ve şehit komünistlerin direnişlerini anlatıyor...

İşçi Sınıfı Hareketi ve Görevler
Derleyen: Hamit Tekin
İşçi sınıfının tarihsel deneyimlerini ve gerçek gücünün bu deneyimlerde yattığını anlatan kitap, işçi sınıfı hareketinin tıkanma noktalarını ve aşma yollarını ortaya koyuyor.

Pişmanlık Yasaları ve İtirafçılığa Karşı Mücadele
Derleyen: Osman Akgün
"Topluma kazandırma" adı altında karınıza çıkartılan pişmanlık yasalarına, itirafçılık ve hainlik olgusuna yaklaşım, komünistlerin bu konudaki tarihsel tutum ve belgeleri.

Yeni Emperyalist Savaşın Ekonomi Politikası
Derleyen: Selma Aybal
Savaş ve Devrimci Duruş kitabının devamı... ABD emperyalizmini yeni emperyalist savaşa başlatmaya iten ekonomik ve siyasal koşullar ile Irak'ta derinleşen ABD bataklığı...

Kutup Yıldızı
Derleyen: İsmail Gökhan Edge
Bulunduğu her alanda kitlelerin büyük sevgisini ve saygısını kazanan, Türkiye Devrimci Hareketi'nin direnme geleneğinin oluşmasında tarihsel bir rol üstlenen, komünist önder Mehmet Fatih Öktülmüş'ün yaşam öyküsü.

Emperyalist Savaş ve Kürt Sorunu
Derleyen: Nilgün Gök-Eralp Yazar
Komünistlerin ulusal soruna bakışı ve Kürdistan'a temel yaklaşımlarıyla birlikte, emperyalist savaş koşullarında Kürt hareketinin evrimi...

TİKB(B) 4. Konferans Belgeleri
Derleyen: Ataman İnce
TİKB(B)'nin, örgütsel durumunu, emperyalist paylaşım savaşını ve Türkiye'nin savaşa karşı konumunu değerlendirdiği 4. Konferansı.

İnancın Sınılandığı Zor Mekanlar, Hücreler Kitabı Dava Dosyası
Derleyen: Nevin Berktaş
"Hücreler" kitabının ve yazarının ceza almasının ardından, kitabın dava süreci ve yürütülen kampanya ile birlikte yayınlanan son hali.

94. yılında

EKİM DEVRİMİ YOLUMUZU AYDINLATIYOR!

"Bu ilk zafer, nihai zafer değil henüz. Ekim Devrimimiz bu zaferi emsalsiz cefalar ve güçlükler, işitilmemiş acılar içinde ve kendi payımıza büyük başarısızlık ve hatalarla gerçekleştirdi (...) Biz başlangıcı yaptık. Ne kadar zamanda, ne zaman, hangi ulusun proleterleri bu eseri sonuna vardırırlar bunun önemi yok.

ÖNEMLİ OLAN, BUZUN KILIRMIŞ, YOLUN AÇILMIŞ VE GÖSTERİLMİŞ OLMASIDIR."